

VALLMOKNOPPAR,

PLOCKADE PÅ STEPPEN

AF

SEPPO.

VALLMOKNOPPAR,

PLOCKADE PÅ STEPPEN

AF

BEPPO.

ANDRA TILLÖKADE UPPLAGAN.

SAMLADE DIKTER

AF

G. L. SOMMELIUS.

STOCKHOLM,
J. & A. Riis' Boktryckeri, 1867.

Gustaf Lorentz Sommelius.

Lefnadsteckning.

Den skald, som vi nu skola försöka skildra, tillhör det i vår litteratur ej ovanliga slag af sådana, om hvilkas lif vi knappt känna mer, än hvad deras egna dikter ge oss vid handen. Ehuru Sommelius lefvat så nära inpå vår egen tid, att ännu ej tjugo år förflutit efter hans död, har det likväl endast med stor möda från flera håll lyckats samla de få underrättelser, som här meddelas; och öfver hela sträckor af hans lif sväfvar ett dunkel, som kanske aldrig skall skingras. Orsakerna härtill äro flerahanda; men den egentliga bör väl sökas i Sommelii slutna och föga umgängssamma natur, som ej gjorde det för honom nödvändigt att meddela sig. Äfven ha åtskilliga bref från honom till några närmare vänner skingrats eller förstörts, och det är sålunda endast enstaka meddelanden och de torftiga tryckta underrättelserna, som närvarande skildrare haft att stödja sig vid [1]).

Gustaf Laurentius, äldsta barnet af kyrkoherden i Mörrum och Elleholm Johan Reinhold Sommelius och Carolina Gustafva Trägård, föddes i Mörrums prestgård d. 19 Oct. 1811. Hans fader, en son af den vittre och lärde professorn och bibliothekarien i Lund, Gustaf Sommelius, hade sjelf varit vice bibliothekarie derstädes samt var en beläst och kunnig man,

[1]) Upplysningar från trenne med skalden bekanta personer, ett bref från honom af Gtbg 9 Oct. 1846, Arméens rangrullor 1834—47 samt nekrologer i *Nordstjernan* 1848 af —ns— (Crusenstolpe) och *Skandia* för 1849 af E. K.(ey) m. m.

men blef mot slutet af sin lefnad sinnessvag. De vittra anlagen liksom den sedan framträdande dysterheten i lynnet var således ursprungligen ett arf, som skalden förde med från föräldrahemmet. Gossen uppväxte i den natursköna trakten, som synes gjort ett djupt och varaktigt intryck på hans lifliga och lättrörda sinne. Sin första undervisning erhöll han tvifvelsutan af fadren; men längre fram sattes han i Malmö skola, der han tillbragte åren 1824—29, af dem de fyra första boende hos skolans rektor, professor G. R. Ahlman. Sistnämnda år blef han student[1]), men dröjde ej länge i Lund: ty redan i slutet af 1830 eller under 1831 lemnade han för alltid universitetsstaden. Till hemorten synes han aldrig ha återvändt; åtminstone iakttaga hans dikter fullkomlig tystnad häröfver, liksom man i dem aldrig finner någon antydning om ett kärleksfullare förhållande mellan honom och hans föräldrar. Redan tidigt har han således stått ensam i verlden eller åtminstone kännt sig vara det. Hvad som föranledde hans beslut att ingå på krigarebanan, vet man ej; men hufvudanledningen var väl Sommelii okufliga begär efter ett omvexlande, af starka rörelser och äfventyr uppfyldt lefnadssätt. Han inträdde i arméen 1834 och utnämndes s. å. d. 12 Juli till underlöjtnant vid Elfsborgs regimente samt befordrades d. 20 Juni 1837 till löjtnant derstädes. Hans lefnadsbana är i öfrigt hela denna tid insvept i mörker. Ända till 1839 synes han ha vistats i Vestergötland och Göteborg: ty detta år finnas hans första poem införda i en derstädes utgifven tidning *Göthen*. Men 1840 var han i Stockholm, der han fann ett hem och en familj hos en farbror, grosshandlaren Sommelius. Här tillbragte han några jemförelsevis lugna år, dels i staden, dels om somrarna på egendomen Molnsätra; och här började hans diktarverksamhet att utveckla sig allt starkare och mer karakteristiskt. Från slutet af 1840 och framgent under åren 1841, 43 och 44

[1]) Redan d. 24 Juli 1824 inskrefs han vid universitetet, förmodligen som "novitie".

finna vi honom som flitig insändare i *Aftonbladet* och *Freja*[1]) under åtskilliga pseudonymer och signaturer *(G. S—i, Beppo, Dulcamara, Quodlibet* m. fl.*)*. Till året 1842, under hvilket inga bidrag af honom läsas i nämnda tidningar, torde man kunna förlägga en utflygt till Finland, som han kring denna tid lär ha företagit. Ändtligen beslöt han 1846 att utgifva en samling af sina kringströdda dikter, och denna trycktes i Stockholm under titel: *Vallmoknoppar, plockade på steppen, af Beppo* (VII och 181 ss. 12:o). Härom har han lemnat följande upplysning i ett bref till en nära bekant, det enda närvarande lefnadstecknare haft att tillgå: »Mitt arbete är tryckt, men får af vissa anledningar, nemligen derföre att jag är lite ömtålig för kritikens gissel, ej komma ut förr än efter min resas företagande; men synnerligast sker detta derföre — — att jag dedicerat det till kronprinsen, hvilken enligt bref till mig från drottningens tjenstgörande kammarherre, Silfverskjöld, med nöje emottagit dedikationen; men nu är H. K. H. utrikes, och förr än han kommer hem, går det icke an att utlemna arbetet i bokhandeln.» Han utgaf samlingen på subskription, och anledningen härtill var utan tvifvel ett ekonomiskt betryck, som allt mer tilltog och samtidigt dref honom att söka hjelp hos en i Nantes bosatt farbroder, till hvilken han i October 1846 begaf sig. Det är denna resa han i brefvet omnämner. »Jag seglar», skrifver han, »med en norsk brigg Ceres, förd af kapten Höjsland.» Före sin afresa hade han sålt ännu ett arbete åt en Göteborgsförläggare. Det var de bekanta: *Silhouetter, klippta i papp, samlade af doktor Dulcamara* (Gtbg 1846, 77 ss. 16:o), i hvilka han gisslade en hel mängd kända personer i denna stad, dem han under sina täta besök derstädes de senaste åren hade lärt känna. Han reste, i förhoppning att vinna befrielse från de bekymmer som gnagde

---

[1]) **Anmärkningarna efter denna upplaga redogöra för de sålunda insända styckena. De, som upptagits i skaldens *Vallmoknoppar* hafva merendels undergått ej obetydlig bearbetning.**

på hans känsliga själ: han hade, skrifver han, i bref öppet erkännt för sin farbror sin belägenhet i ekonomiskt afseende. Men hans väntan blef sviken, och han återvände, än mer svårmodig, till fäderneslandet. Der gjorde han genom en väns bemedling ett ytterligare försök att få hjelp af sin slägt i Stockholm; men då äfven detta misslyckades, som det påstås, under inflytande af Sommelii dåvarande chef, såg han sig nödsakad att söka sitt afsked i början af 1848 [1]).

Kort efter hans hemkomst utbröt danska kriget. Med lidelsefull häftighet omfattade Sommelius detta tillfälle att ställa sig i den verklige krigarens leder, sedan han så länge med motvilja deltagit i mötenas exerciser och låtsade fältslag. Hans efter faror och äfventyr törstande sinne fann här ett mål för sin trängtan, och han skyndade till krigsskådeplatsen, der han som frivillig utmärkte sig på det fördelaktigaste. Men han stred ej för ärans skull: hans tillvaro hade blifvit honom för tung, och han sökte döden. Efter stora prof af tapperhet fann han den efterlängtade, då han d. 5 Juni 1848 under förpostfäktningen i affären vid Düppel (Dybböl) nedsjönk, höljd af djupa sår, och afled på vägen till preussiska fältlasarettet, en af de tre förste skandinaver [2]), som offrade sitt lif för Danmark och så gåfvo den skandinaviska tanken blodsdopet.

Vida klarare än Sommelii yttre lefnadsöden framstår för våra blickar hans inre menniska. Alla enskilda underrättelser sammanstämma med hans dikter i att lemna oss en åskådlig bild af denna. Han var i grund och botten en äkta skaldenatur, och dertill en af dessa, som företrädesvis tillhöra norden: i yttersta grad lättrörlig och mottaglig för intryck, än upprymd och glädtig, än svårmodig och nedslagen. Redan tidigt utkommen i verlden, blef denna natur illa medfaren af det obevekliga lifvet. Hans glödande själ,

---

[1]) Ännu i 1847 års rulla upptages han som löjtnant vid Elfsborgs regemente.

[2]) De båda andra voro Knut Leijonhufvud och Leopold Lövenskjold.

som fått mycket af det gamla vikingalynnets art, dref honom att söka en ersättning för de vilda strider, om hvilka han drömde, i andra äfventyr, som hetsade och tillfredsställde hans svallande lidelser, och så fördjupade han sig i dessa njutningar, som för sådana naturer som hans omöjligt kunna blifva annat än bränningar, på hvilka deras lefnadsmod och ungdomskraft strandar. Till hans svikna förhoppningar om lycka och ära, om bragder och törnfria nöjen sällade sig kroppsliga lidanden för att fullkomligt fördystra Sommelii verldsåsigt; och det är således vida mer genom ett slags själsfrändskap än genom efterhärmning han, i sitt lif som i sin sång, äger något tycke med Byron. Den missstämning, som sålunda uppstått inom skaldens själ, tillväxte med nödvändighet, ju mer det verkliga lifvet med sina oafvisliga fordringar på verksamhet och arbete trängde sig inpå honom. Han fann snart, att han ej passade för den bana han valt, emedan ej heller den skänkte honom dessa tillfällen till vexlande äfventyr, efter hvilka han längtade med osläckligt begär. Härigenom råkade han i en falsk ställning, då han för sin utkomst såg sig nödsakad att qvarstadna i tjensten, hvilken för honom endast var en mekanisk sysselsättning, som väckte hans leda, och hvars frukter, befordran och utmärkelse, egentligen tillföllo de inskränktaste och minst sjelfständige. Åtminstone framlyser denna uppfattning af förhållandena temligen tydligt ur flera af hans stycken, framför allt den bitande satiren *Hjelten*. Hans belägenhet förbättrades härigenom ingalunda, helst han, enligt hvad underrättelser ge vid handen, äfven enskildt ej sparade på sarkasmer mot förmän. Af själ och hjerta instämmande med de frisinnade åsigter, som vid denna tid gjorde sig gällande inom pressen, ehuru med någon häftighet och hänsynslöshet, kunde han ej heller af detta skäl vara synnerligen väl anskrifven på högre ort. Man skulle imellertid mycket misstaga sig, om man i denna Sommelii hängifvenhet åt de liberala idéerna, om hvilken flera bland hans dikter vittna, ville

se något beräknadt, något annat än en yttring åt detta håll af den disharmoniska, med hela sin yttre omgifning missnöjda sinnesstämning, som var och förblef grunddraget i hela hans karakter.

En omständighet, hvilken, enligt hvad som berättas, betydligt bidrog att under de sista åren förmörka hans lynne, var ett i viss mening olyckligt kärleksförhållande, som knutits mellan honom och en ung, i hans välgörares hus upptagen flicka i Stockholm. Man finner här och der i dikterna antydningar om något sådant, liksom om utgången (vi hänvisa särskildt till s. 33 f. och s. 299 i närvarande upplaga); och det är alltid med en djupt vemodig ton han nämner Marias namn i flera stycken. För öfrigt är denna episod i Sommelii lif insvept i samma dunkel, som döljer mesta delen af detsamma.

Denna ständigt växande disharmoni inom honom utpräglade sig naturligen allt mer äfven i hans vanor och lefnadssätt. På häftiga utbrott af lidelser och stormande nöjen följde dofva mellanskof af ånger och sjelfförebråelse; och det var i sådana stunder han kunde bokstafligen handla som Conrad, en af sina hjeltar, som yttrar:

Mig oron behagat; jag älskat att rida
I bredd med orkanerne (sida vid sida)
På frustande hingstar, jag sporrade van
Ungfolen med svanhals och skinande länder —

Såsom bevis på denna sålunda utbildade excentricitet kan äfven anföras, att han i obevakade ögonblick kunde draga värjan mot sina bästa vänner, att han i sitt hem alltid drack ur en silfverbeslagen dödskalle o. s. v. Äfven hans oroliga kringirrande och ofta förnyade ombyte af vistelseort voro endast yttringar af samma missstämning, samma idéelt öfverspända anspråk på lifvet, som vi så ofta mött vid skildringen af hans lif.

Sommelii yttre var oansenligt; han var spenslig och

liten, och endast de djupblå ögonen med sin eld antydde att inom detta ringa skal fanns en kärna af glöd och brusande lif. Ingen bild har åt efterverlden förvarat minnet af skaldens utseende.

Men den bästa bild vi kunna önska oss, ej af de förgängliga yttre dragen, utan af hela hans inre själslif, har Sommelius sjelf skänkt oss i sina dikter. Om ganska få bland våra nyare författare kan med sådan visshet som om honom påstås, att skalden och menniskan varit oskiljaktigt förenade: ty i utgjutelserna af hans skaldskap återfinna vi honom likadan som i det yttre lifvet. Glödande, häftig, lidelsefull, disharmonisk, fantastisk, visar han sig äfven, ehuru mer sällan, innerlig, varm, vemodig, finkänslig; men i allt framlyser skaldenaturen, äfven der, hvarest utbrotten af densamma mer likna ett ångestskri eller ett vildt rop af smärta än lyrans smekande toner. För att framkalla de sistnämnda ägde han ej nog lugn, nog sjelfbeherrskning: ty äfven under den mest gripande smärta förstår den verklige lyrikern att inlägga denna rena stämning, denna ljudfullhet i sången, som just genom sin harmoni låter oss ana, att det dock gifves en högsta enhet och försoning, äfven om sångarens röst skulle vara nära att qväfvas af suckar, eller stormande qval härja inom honom. För Sommelii skaldeblick skymtar sällan denna högsta harmoni: hans verldsåsigt, och derför äfven hans dikt, är öfverhufvud rent förtviflad. Med den fina stolthetsinstinkt, som vissa i grunden ömtåligt danade andar ega, undandrager han oss dock merendels den omedelbara inblicken i sitt qvalda hjerta. Af hans centrallyriska dikter är det också få som kunna täfla med de episktlyriska, som utgöra flertalet af hans skaldefoster. De förra äro egentligen af intresse såsom bidrag till kännedomen om hans djupa missmod. Men detta frambryter stundom med en kraft, som verkligen kan kallas skakande och som derför rycker läsaren med sig samt inger honom det djupaste deltagande med den olycklige. Så i det gripande *Farväl*,

skrifvet troligen kort före hans resa till Frankrike; så i *Den hemsjuke*, föröfrigt ett af hans fantasis praktfullaste alster; så ändtligen i *Sjelfmördaren*, i hvilket man läser mellan raderna, huru tanken på lifvets förkortande åtminstone någon gång uppdykt inom honom. *Råd af en lefnadsmätt* ger oss en nyckel till denna okufliga dysterhet, utan att dock helt kunna förklara den. Orsaken till den ligger utan tvifvel djupare och torde till en del kunna sökas i sjelfva grundlynnet hos den tid Sommelius tillhörde. Huru annars förklara denna dels skeptiska, dels naiva svårmodighet, denna brist på tro och öfvertygelse, denna »Zerrissenheit», som i flerfaldt skiftande former stämplar så många af de europeiska skalderna och författarne från 1820- och 30-talen, från Byron och Heine, från Hugo och Georges Sand, till Almqvist och Crusenstolpe, till Malmström och Nybom? Och att detta allmänna karaktersdrag ej beror på efterhärmning, åtminstone hvad Sommelius angår, derom bära hans dikter, när de sammanhållas med hans lif, det otvifvelaktigaste vittnesbörd. Äfven den särskildt nordiska anstrykning, hans mörka sorgbundenhet äger, talar kraftigt derför att hans diktarskap väsentligen uppvuxit ur hans eget lynnes grund, om än enstaka mindre delar i detsamma skulle kunna anses upptagna utifrån.

På gränsen mellan de rent lyriska och mer episka dikterna stå några, i hvilka skalden under olika namn och med något vexlande drag otvifvelaktigt tecknat sig sjelf: *Conrad, Anselmo, Rodrik, Rudolf von Wildheim,* det senare en omarbetning af *Svärdsången* i *Vallmoknoppar* och till formen det minst lyckade af dem. Äfven här finna vi meddelanden om tillståndet i skaldens själ, med dess stormande begär efter ärofulla bragder och äfventyr, dess missnöje med allt utom honom, dess djupt vemodiga minne af en enda, till utgången olycklig kärlek. Något egendomligt för en skald af så pass stor alstringsförmåga som Sommelius är annars den nästan fullkomliga frånvaron af erotiska stycken bland

hans dikter. Ty en sång, sådan som *Saknaden*, kan väl näppeligen räknas till detta slag. Endast verserna *Till Emili* andas en ömmare känsla, som dock mer smakar af artigt smicker än af djup, innerlig kärlek. Tydligen var icke heller kärleken för Sommelius något, som tillfredsställde eller kunde fylla hans oroliga ande. Måhända också att en mindre finkänslig uppfattning af densamma, insupen under umgänget med en lefnadslustig och föga nogräknad kamratomgifning, gjorde sitt till att för honom grumla denna källa till rena njutningar och manlig idrott.

Från dessa komma vi nu till de mer objektiva skapelserna af hans fantasi. Här möter oss först en rad af skildringar ur det äkta soldatlifvet, sådant det gestaltade sig för Sommelii fantasi, uppeldad, som den var, genom läsning af och införlifvande med det napoleonska kejsardömets historia och storartade utveckling. Så tillkommo *Tonnerre, Dæmonerne, Grenadieren, Tambourmajoren* och andra, i hvilka, vid sidan af den ojemnhet och den brist på inre harmoni, som aldrig lemnade skalden, man äfven finner mångfaldiga bevis på styrkan i hans inbillning och den okufvade, trotsiga manligheten i hans sinne. Ännu vildare lössläppes hans fantasi, än häftigare och mer passioneradt framströmma tankarne i styckena *Bravon, Piraten* m. fl., der det regellöst fria och brusande äfventyrarlifvet med alla sina skakande tilldragelser, fröjder och lidanden, brott och dygder skildras i de mest glödande färger och med en förkärlek, som nästan kan kallas lidelsefull. I alla dessa dikter äro, trots den fantastiska hållningen i det hela, enskilda delar af en beundransvärd natursanning och åskådlighet och ådagalägga, hvilka element till en verkligt storartad skald funnos hos Sommelius. En tamare, mindre frånstötande skepnad tager skaldens ingifvelse i några stycken, som skildra fosterländska scener och figurer. Så i *Örlogsmannen, Invaliden* och framför allt *Sjömansenkan,* en genretafla af den godmodigaste och älskligaste art. Det tyckes, som om de dystra lidel-

sernas brus söfts, så fort Sommelius vidrörde fäderneslandet i sina dikter. Alla sådana andas en blidare, mindre hotfull och mindre upprorisk stämning. Vi nämna blott som bevis härpå *Natten i Bleking* och *Våren,* två fina naturskildringar, vida mer harmoniska och tilldragande, än man kunde vänta af en skald sådan som Sommelius. Äfven den märkvärdiga följd af tidssatirer, som han författade i början af 1840-talet, är mindre tröstlös och dyster än hans öfriga mer fantastiska stycken. Den harm mot allt lågt, litet och lumpet, som ljungar fram ur hvarje rad af dessa egendomliga dikter, i förening med den skärpa och allvarliga bitterhet i tonen, som så betydligt aflägsnar dem från det gustavianska tidehvarfvets glada skämt, gör dem åter i viss mån jemförliga med de fornromerska satiristernes, en Juvenalis', Persii m. fl. omedgörliga tidsskildringar. Och det är på en gång för sin likhet med dessa och för den dyrbara blicken in i ett nyss afslutadt tidskiftes karakter, som de i hög grad förtjena uppmärksamhet, om än deras poetiska värde, strängt taget, ej på långt när kan jemnföras med det hos hans öfriga diktaralster. Summan af de åsigter, som ligga till grund för dessa stycken, bland hvilka vi nämna *Levern, Hjelten, Conciliet,* har han sammanfattat i tvenne dikter. Den ena af dessa, *Betraktelser vid ett kasernfönster,* är liksom ett adderande af allt skaldens förakt för lumpenheten i dess mångfaldiga former, men saknar enhet och sammanhållning. Den andra åter, *En tidsbild*, uttalar i sammanträngd korthet och med en styrka af storartadt slag skaldens hela uppfattning af samtiden och kan väl derför med skäl anses som en poetisk-politisk trosbekännelse, ovanligt ärlig i en tid, der denna dygd ej alltid hört till de mest hyllade, och lågande af varm öfvertygelse, en egenskap, som ej heller alltid anträffas inom densamma.

De fel man öfverhufvud kan anmärka hos Sommelius som skald, en måttlöshet och ett formförakt, som dock mer synas som medvetna, än omedvetna brister, äro visserligen

ej obetydliga; men de försvinna för den, som sätter sig närmare in i hans tankegång och åskådningssätt. Och alltid har man dock det ovärderliga nöjet att känna sig sällskapa med en verklig skald, äfven när han med djerf hand sönderbryter den konventionella formen eller i okuflig bitterhet tröttar vårt öra med ett enformigt användande af snarlika versarter. När allt kommer omkring, är det dock ej blott den polerade, smakfullt ansade formen som samtiden kräfver hos diktaren; och skulle denne än likt Sommelius mer lyssna till det brusande hjertats slag än klangens fordringar, skall han dock alltid finna ett rum på parnassen, vore det än ett af de underordnade.

Hvad som framkallat närvarande upplaga af den snart för tjugo år sedan aflidne skaldens dikter har varit den efterfrågan hans *Vallmoknoppar* ännu röna. Då förläggaren, hvars nitiska efterforskningar utgifvaren har att tacka för det mesta af de upplysningar han här ofvan meddelat, beslutit sig för den gamla samlingens omtryckande, fann man snart att en ganska rik efterskörd stod att göra, och utgifvaren har derför sökt att här samla allt af någon betydenhet, som kunnat uppspåras. Åtskilligt af hvad skalden infört i *Freja* m. fl. tidningar har dock ej befunnits lämpligt att upptaga, hvilket nämnes, i fall någon skulle här sakna ett eller annat sålunda publiceradt stycke. I anmärkningarna redogöres för de källor, som för upplagan begagnats.

Stockholm d. 1 November 1867.

C. Eichhorn.

INNEHÅLL.

Till

Hans Kongl. Höghet Kronprinsen.

Jag gick i öknen, uti lifvets öken,
Den kala heden, sorgens mulna land,
Der kulna dimmor, fuktigt blygrå töcken
Förmörka sommarsolens gyllne brand.
Jag var så ensam här; — för kalla vinden
Förfryser känslan och förbleknar kinden.

Mot molnen blicken ömsom flög, än sänkte
Den sig i stoftet djupt i mullen ned,
Men ingen stjerna på min himmel blänkte,
Och inga rosor trifdes på min led,
Jag var så ensam, ensam med min smärta,
Och blodet isades omkring mitt hjerta.

Då i en dal, som branta klippor skydda
För blixtens viggar och orkanens hot,
Der fridens änglar bygga lugnt sin hydda,
Jag satte ändtligen en gång min fot.
Jag var så ensam, ensam med min oro,
Och stormens andar undan med mig foro.

Må våldet gerna fega sinnen späka,
Och list dem fånga i försåtets nät:
Jag älskar bränningar, som vildt sig vräka,
Volkanens eld och åskans majestät;
Min fria själ trifs helst på lejonjagter
Och sofver bäst vid dån af katarakter.

Långt hellre ser jag blod än qvinnotårar,
Jag älskar faror mer än dans och lek,
Verldshafvets böljor mer än jordens vårar;
Jag hatar ödlors kryp och ormars svek.
Med smickrets röst jag aldrig lärde sjunga
Och bär ej nånsin hånung på min tunga.

Det hven omkring mig: friska vindkast buro
Min eldsjäl framåt på sitt yra tåg —
Och hvassa ilar luften genomskuro,
Som skeppets framstam klipper hafvets våg.

Jag var ej ensam mer: jag mycket sporde —
Och sällskap mig min stackars sångmö gjorde.

Jag såg ett svalg, såg verldssystemer hvälfva
Sig omkring fästet i symmetrisk dans,
Såg sferer rulla och kometer skälfva,
Som de fördömda, uti solens glans,
Såg månar med förbleknade anleten
Likt kalla lik i sjelfva evigheten.

Jag såg, hur glober vräktes öfverända
Och hörde echot af förstörarns skratt.
Bland toma himlar, helveten förbrända,
På brutna stalpers stol en konung satt
Och redde ut ett virrvarr: menskoödens;
Jag var i lifvets thronsal och i dödens.

Likt masken, som på brustna hjertat krälar,
Djupt under pinorummets mörka hvalf
I tviflets natt sig vredo dystra själar;
Af suckars genljud afgrundskryptan skalf.
Der lågo lejon såsom barn och qvedo,
Och örnar, vältrande i grus, sig vredo.

Jag öfver slagfält drog i månskensnätter,
Der härar andats ut sitt vilda mod,
Och tistlar gro i hjeltarnas skeletter,
Och ljungen ymnigt druckit kämpars blod.
Jag var ej ensam bland de slöa svärden:
Inbillningen var med på pilgrimsfärden.

Af krigets söner fostrades oliven,
Att hägna friden bragdens Carlar blödt;
Den första bok, som är af Clio skrifven,
Skrefs skiftande i grönt och purpurrödt.
Ack, blod är lika skönt som bläck på bladen,
Och Mars i häfden ristat första raden.

Om Carlar hviska blommorna på fälten,
Om Carlar sjunga våra vågors svall,
Om Carlar spela vindarna kring Bälten,
Genljuda klipporna vid Fredrikshall;
För dem den fosterländska känslan glöder,
Om dem förtälja minnena i söder.

För vår Carl Gustaf darrade Europa,
Kung Carl den elfte Danadrotten tvang,
Och som en Tirfing öfver allihopa
Kung Carl den tolftes tunga slagsvärd klang;

Och för den fjortondes, Carl Johans, segrar
Sjelfbruten bana hjeltepriset stegrar.

Att Skandiens höga vikingssäten värna
Han drog i läger ut från slottets härd —
Och fåfängt som mot döden var att spjerna
Mot udden af hans skarpa riddarsvärd.
Hans sköldmö står med upp- och nedvänd glafven
Och gråter nu som Niobe på grafven.

Den unga Hebe, himlens skönsta flicka,
Pokalen honom räckt; ur hennes bål
Carl Johan och Napoleon nu dricka
Tvemännings med hvarann försoningsskål,
Bevittnad af Olympens alla gudar,
Två Jofursörnar likt i panzarskrudar.

Du son af Oscar och Beauharnais' dotter
Och barnbarn af den stolte Bernadotte!
Ditt stamträds grenar prunka med idrotter,
En hjeltelängd är dina anor blott;
Må till de palmer, som Du re'n fått ärfva,
Du nya skott med egen rätt förvärfva!

I Jemtlands urskog, Blekings ljufva dalar,
Vid dager solbelyst, i månljus qväll,
Talltrastar slå och drilla näktergalar
Om tolfte Carl och Erik Segersäll.
Vardt till de fyra Carlar Du den femte,
Som de så frejdad och så vis derjemte!

Jag plockade i steppen vallmoknoppar,
Som ängsligt växte i förtorkad jord
Med bleka blad, som ängarnas snödroppar,
Den unga vårens förstlingar i nord. —
Af dem en krans, o Prins, jag till Dig knutit:
Det är de enda blommor, som jag brutit!

De varit spridda, men vid minnets lampa
Jag återfunnit dem i qvalets hem;
Tag mot de blyga eller dem förtrampa
Tillika med den hand, som bjuder dem!
Af lagrar, under segerfanor skurna,
Du har tillräckligt i Din farfars urna!

Betraktelser vid ett kasernfönster af en gammal uhlan.

1. Hvad en advokat är en kostlig garçon!
Han sitter hopkrupen, som hönan på stång,
Inhyses och målar med pennan.
Det hänger ihop som: god dag, yxeskaft!
Men ovett det rinner ur fjädern med kraft
På lumpen, som takdropp ur rännan.

Och råkar en mö i hans bläckiga klo,
Han lofvar, men håller ej mycket, må tro!
Som Wieselgren med alkoholen,
Han rör'na ej ens med sin rakade läpp,
Och får han en raskare märr än en käpp,
Han sprattlar som spindeln på nålen.

---

2. Herr pastorn, som yfs i sin veckade kolt,
Ej duger att hålla sig fast i en volt
Och hejda en hingst, som går öfver.
Med hin jag förr spelar om själen gropojs
Och purrar en slagbjörn, som krupit till kojs,
Än öfvar en prest i manöver.

En prost anser halfvan på bäsken för synd,
En löffallen mö för ett särdeles fynd
Och svär i Guds hus öfver fyllan;
Men, hemkommen väl, i sitt anletes svett
Han vadar i toddy och drunknar i fett
Och vräker predikan på hyllan.

Han går der och plirar, så ljuslett och rund,
Med blågröna ögon på smergelgrå grund,
Så blygsam som Brauns »lille Calle»,
Ja, ren som en oskuld och kysk som en munk;
Så svart som en fluga uppå en filbunk
Der sitter en tour på hans skalle.

Han ligger på bolstrar och hvilar sig trött;
Han ler mot Jerusalems döttrar så sött
Och kysser dem äfven enstaka.
Af dem in natura han kräfver ut allt,
Och hjelper ej lämpor, han tar mit gewalt
Och gör dem med skriftermål spaka.

Qvicktionde samlar han in, och med rätt:
Han är ju vår herde — vi får, rätt och slätt,
På bildningens stora allmänning,
Der fan ej kan tåla långraggiga lam;
Och derför med ullsaxen rycker han fram
Och klipper oss hvarje handvänning.

---

3. En skolfuchs han läser sitt us, och sitt um,
Men lemnar ej känslornas spel något rum:
Han forskar istadigt, den token,
Och söker de vises förlorade sten;
Han grubblar, tills ögonen mista sitt sken
Och näsan fastväxer vid boken.

---

4. Jag låg på mitt öra, jag drömde en dröm:
Jag såg en triumfvagn, ett spann i en töm,
Jag qvistar af lager såg susa
Kring rakade pannbenet; gissa, hvem kan,
På hvilken! Hvem var det väl eljest än han:
»Rienzo», bekrönt af sin »Musa»?

I konstkritik spelar han gerna en rôle,
Och i politiken ej fnask han ens tål
Af skandinavismens idéer;
För honom är norsken en råbarkad mård,
Den svenska nationen en otacksam hord
Och danskarne bara pygméer.

Så tandlös som skatan, som vassla så fadd,
Han pöser, som vore han stoppad med vadd,
Och småler förnämt åt hvart snille,
Men rullar i stoft, som ett allmosehjon,
För rikdom och anor sin dyra person
Och följer dem trogen som »Fille».

Så glåmig som nattstånden ölost i syn',
Han går med glasögon och ser upp i skyn,
Han skrefvande står som famnstaken;
Kokett som en piga, med tillkonstlad min,
Han representerar, så tillgjord och fin,
»Den städade stilen och smaken».

Han kalfatrar Byron och Schiller också;
Mot honom de äro »så helvetes» små
Som myror, jemförda med örnen.
Han »pöbelblad» läspar om allt, som skrifs fritt;
All tryckfrihet krossar han också, så vidt
Den ej orkar stå emot törnen.

Ett lejon han tror sig och är dock ett får;
Att pannan sin höja han rakar sitt hår,
Den Platos- och Ciceros-fränden;
Han tycker sig vara dem lik som ett bär:
I ansigtet det dock för ingen del är,
Då måtte det vara i . . . .

5. En »blåstrumpa» klottrar och kläcker ut vers,
Hon skrifver romaner om folk härs och tvärs
Och har så ömtåliga nerver;
Hon ser i hvar molnstod, som Moses, en Gud,
Vapörer hon får vid kanonernas ljud
Och nyttjar planchette och konserver.

Men hör hon ett eko af djefvulens namn,
Hon skyndar till bibeln, som skutan i hamn,
Och prude som en mentor i tonen,
Hon ger oss en sexa med andelig spis
Och dito en rätt med diverse bevis
För dogmerna och religionen.

Lungsigtiga hjeltar och hektiska mör,
Det menniskor är efter hennes humör,
Som renats för gudarnes fester.
Hon är öfver sabbatens helgd en fiskal
Och ifrar fanatiskt för nykterhetstal,
Förhör, småbarnsskolor och prester.

Hon ständigt är missnöjd med qvinnornas lott:
Emancipation, derom drömmer hon blott;
Men också, god' vänner, betänken:
När qvinnan får sätta sig ned på en thron,
Förunderligt vore det då, om ej hon
Fick sitta på riddarhusbänken.

---

6. En girigbuks uppsyn är vidrig och led:
Hans färg är som aska, hans munvinkel sned,
Korpgluggarna vinda och skygga;
På stackarn, som svälter och är i behof,
Han lurar, som kattan i vrån på sitt rof,
Och suger så blod som en mygga.

Af fåfänga älskar han nöjen och prakt
Och skänker allt annat än guld sitt förakt;
Som gåsen han lyfter på vingen
Och gör så en konst i båd' vetenskapsmän
Och allt, som ej ger sina hundra igen,
Samt hyllar af konsterna ingen.

Som hönstjufven tittar han dolskt under lugg,
Förnöjd åt hvart knep, han kallflinar i mjugg
Och rufvar på sin kassakista;
Men ger honom nå'nsin en snärta en grace,
Nog får han betala bra dyrt sitt kalas
Och henne med guld öfverlista.

På samvetet plåstrar han väl litet grand,
Och hjelper på skryt unga enkor ibland.
Guds vrede han så tänker stilla,
Men blundar för döden, som ufven för sol;
Han ryser som fan för en halfspänd pistol,
Och ser han ett spö, mår han illa.

Ack, blef han beordrad till blott tjugofem,
Och jag att servera, nog finge han dem,
Tills klådan kröp honom ur skinnet;
Det skulle bli ruff i hvart slag, som sig bör,
Och hasselportionen — det svarar jag för —
Ej skulle gå honom ur minnet.

Men rättvisan har ej numera sin gång:
Fräckt rumlar han om med sitt olaga fång,
Ty nog hjelper satan de sina;
Och jag, som är ärlig, får intill min död
Hushålla om dagen med två marker bröd
Och surra för resten som bina.

---

7. En jude med sitt diplomatiska skägg
Handterar precis som förlorade ägg
Palatschen försigtigt och bäfvar;
Af krukorna är han ändå nummer ett:
Han känner så varligt på sablarnes bett
Och flyr liksom Ryssen vid Sävar.

Och skall han för perlan ge krögarn en slant,
Han drar som en gammal marod sig galant
Ur spelet och slingrar som ålen;
Men bjuds han, han slukar den glupskt som en hund,
Om också på omslag han krusar en stund
Och låtsar han spottar i kålen.

---

8. På gatan stoltserar en kunglig sekter,
Med sjelfförnöjd min snusförståndigt han ler
Och ser sig belåtet på benen;
Men i carrièren, der står han sig slätt
Och ligger baklänges vid hvarje arrêt,
Flat som en torndyfvel på renen.

Han kan ej i sitsen fastklistra sin kropp,
Ej sätta från stället ett ök i galopp,
Ej hålla ens rättning i skridten;
Och kommer det då något brådstört en sats,
Flux tager gräsryttarn ur skolen sin Matts,
Som ledsnat beskedligt vid ridten.

---

9. En plåsterprins för också krig på sitt sätt,
Men nyttjar blodigeln till sin bajonett
Och ersätter kulan med piller.
Han leker behändigt med menniskolif
Och lägger ej vid sig just, om med sin knif
Dervid ett och annat han spiller.

Ah, folkstocken ökas ändå Gudi nog:
Ett tjog kommer efter, om dussinet dog,
Och parcerna gerna få meja;
Patienternas hopp må gå opp uti rök,
Blott konsten den vinner på doktorns försök,
»Institutet och Hygieia».

---

10. En skålknalle är ett förunderligt ting:
Han går som den »evige juden» omkring,
Med påsen och alnen han traskar:
»Till Norge om föråret kosan han stur,
Der tug gäller skäliga, vadmal står dur,
Och sluft fås för shirting och askar.

Men sulle hans resa för honom gå skällt,
Så lägger han in och cederar riellt
Och sätter sen skumpa för kärra»;
Bortslumpar kontant hvad han borgat — förstås —
»Och si'a så gå dä la väl i Borås,
Och dä, sum ä öfver, får härra».

---

11. Hofjunkaren sitter och mumsar konfekt
I pelsen vid brasan och söker sin slägt
I murkna, heraldiska lumpor,
Men tål ej en flägt, törs ej valka en buss
Och brukar för gikthosta, torrvärk och fluss
Kalott och vadderade strumpor.

Förtjust åt sitt permbref på gult pergament,
Han småler åt anorna, fyra omtrent,
Och darrar af fröjd i tulubben;
Han tänker på stamfarn, som föddes och dog,
På sonen, som derför blef grefve, — allt nog —
Och farfaderns far, salig gubben.

---

12. Kutryggig går bonden från morgon till qväll
Och »asar i lera»; för en bagatell
Han tvingas till herrgåln att hofva.
Hans finkel är utspädd och tilltugget fint,
Bänkvällingen mager och blandbrödet skrint,
Klädpaltorna tunna och grofva.

Kring spiseln går käringen sotig och skygg,
Som loppan på »fässingen», och skjuter rygg;
Hon kokar i grytan en smula
Af utlakadt kött, men af vatten en så;
I sänghalmen kräla som »pankor» de små
Benranglen, utsvultna och gula.

---

13. Väl krämarn står tvärsäker inom sin disk,
Som bakom ett bröstvärn, och väger ut fisk
Och mäter med nageln på tummet;
Men får han en sticksmäll af min chambrière,
Som dansken i Holstein, han sträcker gevär
Och flyr som en vissla ur rummet.

Att hugga i lådan och strypa en sill
Hvar bonde på Hisingen kan, om han vill;
Men kör gunstig herren på flanken,
Han tappar balansen, min själ, och blir bête:
Han håller i manen och hänger i knät
På kraken och girar med skanken.

Han schakrar med skosöm och lägger sig i
All borgerlig rörelse och industri;
Han står med en kornsladd i näfven
Och prutar på torget, från lass och till lass
Han kilar behändigt som ödlan i vass
Och skjuter som skytteln i väfven.

En qvällsqvist jag kom med en knodd i duell:
Det var af svartsjuka (jag och hans mamsell,
Vi lefde som hane och hona);
Men hjertat på pepparkadetten det gled —
Ack, Gud vet hvarthän! — uti byxångsten ned
Och sjönk som korvetten Carlskrona.

---

14. »Beväringen» drar opp ur magen sitt »i»,
Han har ingen ruter i käften som vi,
Vingbruten och yr uti »m ö s s a».
Som »läsaren» skakas han under en charge;
Han går maladrett som en harkrank i marsch
Och »vånglar bort axla med bössa».

För honom är mötet en skärseld hardt när:
Som yttersta domen — ja, så ungefär
Den stunden afbidar han häpet;
Han tar inte saken förståndigt och kallt,
Men åbäkar sig som en igel i salt
Och tröttar så ut sig på släpet.

Han liknar en katt i en vindsglugg i kask,
Är ranglig och lång som en binnikemask
Och kan ej gå rak för den delen;
Han »bler änna sjuk, när han ser en upser»,
Är synbart generad i skärp och bandtler
Och önskar han väl var ur selen.

Han kan icke röra en lem med behag,
Ej klyfva ett halmstrå med piskan som jag,
Ej drilla sin töm i ridhuset, —
Trainera remonten med finhet och chance,
Ej släcka på trettio alnars distance
Ut med en pistolkula ljuset.

---

15. Fy, all ting i verlden är ställt på chikan!
Den gamla slagdängan allt packet i sta'n
Båd' läspar och skorrar och snöflar:
»Apotekaren är ingen karl», Gud bevars!
Och likväl en känner jag, som heter Lars
Och nyttjar båd' byxor och stöflar.

Den mannen är snarlik en tidningsskribent:
De purra sin smörja i oss excellent
Och låta betala sig båda;
Den ene med trycksvärta ger folk ihjäl,
Den andre med kräkpulfver, om det vill väl,
Och begge de älta och knåda.

---

16. En kustvakt han ligger på lur som ett lo,
Han vädrar som stöfvarn och hugger sin klo
Som gripen i bomull och shawlar;
Han petar med jernspettet som med en nål
Och sticker sin näsa i n i a l l a h å l
Och rotar uti alla balar.

Dock, fastän inbördes, så i alla fall
»L i l l a k r i g e t» bör öfvas, och derföre skall
Accis och tulltaxa florera,
Om icke för annat, för tullstatens skull,
Som karfvar med täljknifvar skifvor af gull
Och får sig dusörer med mera.

En tullsnok är stundom en klibbig figur
Med påfogelns skepnad och ödlans natur,
Ett misslyckadt lejon från gatan,
En vätte, som gerna vill vara titan,
En lurifax, en liten inpiskad fan,
En slätkammad, gleshårig satan.

Han sprattlar i frack, trippar sirligt och lätt;
Berlockerna skramla på magen kokett,
Hans klack är som tornet i Babel.
Han vet ej rätt på hvilken fot han skall stå,
Osäker om hvilken är mest comme il faut,
Hans blick är rent af konfiskabel.

Ett otympligt ting, utan hjerta och själ,
Han följer beställsamt i hack och i häl
Allt, som honom öfver är vordet.
Går chefen »afsides», så strax är han med;
Hvar denne sig sätter, han flux slår sig ned
Och torkar hans — gaffel vid bordet.

---

17. Chouanerne sky hvarken storm eller mist:
De äga fullt ut krokodilernes list
Och björnarnes spänstiga senor;
Som blixten i tanken och handlingen djerf,
De akta ej själens, ej kroppens förderf
Och slåss för sin sak som hyenor.

En rask lurendräjare rädes ej alls:
Han sätter på spel både ära och hals,
Hans gärde är rent af uppgifvet.
Och väl sinom tusen meneder han gjort;
Med foten på tröskeln af helvetets port
Han stått mer än en gång i lifvet.

Han bugtar som räfven, förslagen han är;
Han söker sig väg mellan klippor och skär,
I mörker han ser som en uggla.
Loögat är skarpt, och hans hörsel är fin,
I jorden han gräfver sig som en kanin;
Hans käraste njutning är smuggla.

Att backharen krämarn sjuhundradefaldt
Må vinna, riskerar en smugglare allt:
Han sjelfvaste fan kan betjena;
Och djefvulens mynt är så godt, som en ann's.
Hvad gör det, om egaren ock nyttjar svans,
Hästfötter och horn uppå knäna?

Han slutligt förliser mot klippor af nöd,
För köpmansintresset han »ljuter sin död»
Och jordfästes som en sjelfspilling.
Medaljer och lagrar han fått, om han valt
Heroernes yrke; sitt fick han betaldt
Med en eller annan tolfskilling.

Ve! Upphörde smugglarnes älskliga skrå,
Det ginge åt fanders med oss strax derpå:
Tänk, vi skulle ut på ett bräde
Med hela vår årslön för bara en rock
(Och näppligen dertill den räckte ändock)
Af ullfärgadt Norrköpingskläde.

---

18. För att fabrikörerna måtte i ro
Få spisa sin tryffel på silfver och bo
I stenhus, som tornet i Babel,
Och kräsliga lefva och svåfva ut vidt,
Får icke en stentallrik införas fritt,
Hvar sockerbit är konfiskabel.

Blott för de högmögende herrarnes skull
Belägges det utländska klädet med tull,
Beskattas den svenska nationen;
Och ändå förmå de ej, om det behöfs,
Ens väfva en lapp af ett fikonalöfs
Utsträckning, per år, på personen.

Patronernes fosterlandskänsla är skön —
Och »skydde dem Gud!» min uppriktiga bön.
Hvad angår det stegrade priset,
Så har den, som köpa ej mägtar, ju rätt
I »linnkläder» bli, eller ock rätt och slätt
Gå naken som i paradiset.

Att konstfliten här nått sin högsta potens,
Kan lätt »deduceras till full evidens»;
Och bästa beviset är nöden.
De skandiska slöjdernas blomstrande flor
Skönjs på Alingsås, deras frejdade mor,
Som ligger och drages med döden.

Jag hatar allt prohibitift och allt tvång
I näring, i kärlek, i tal och i sång:
Jag tål inga skråtheorier.
Långt bättre ock vore, om det blefve lag,
Att flux konfiskera man fick alla slag
Af kontrabandsfysiognomier.

19. Postmästaren »grumsar» alltjemt litet smått,
Och merendels har han »ofanteligt brådt»:
Han måste försegla och »lacka»,
Beständigt vid postluckan vara på vakt
Som »knekten på piken» och vips gifva akt,
Om någon behagar att »knacka».

Ack, än »en mamsell» sticker in en biljett,
Än läser en prest ej på »kartorna» rätt,
Än får han åt kökspigor huta,
Än sjelf han i postboken rasande skref,
Än kommer en »bodfink» försent med ett bref,
Än bönder på postporton pruta.

Småskrifvarne skrika, att knektarna få
»De stora kontoren» och de blott »de små»;
Det vore ock sjelfva Gehenna,
Om krigsmannen, se'n han på segrar är mätt
Och slitit ut kroppen, ej fick en reträtt
Framför dem, som blott nött sin penna.

En gammal soldat, som klädt skott, när det gällt,
För anslag i fred och för ära i fält
Och gjutit ut blod under krigen,
Förtjenar väl äfven sitt bröd och sitt bo,
Så väl som »sekteren», som plitat i ro
Och sölat i bläck ideligen.

Pensionen är liten och lönen också,
Plockskulderna växa och dito »de små»,
Fullastad är äktenskapsjullen;
Och snart det »åt fannoma» bar i galopp,
I bitter förtviflan, om ej der fanns hopp
»I postverket eller i tullen».

Och duger ej gubben, hans gumma då kan
Beqvämt sköta sysslan för honom, minsann!
Ty, för att den saken bedrifva,
Behöfs icke hufvud och knappt några ben;
Och kan man ej stå eller sitta — än se'n?
Så kan man ju ligga och skrifva.

Det sägs väl: »skomakare, blif vid din läst»,
Och »att den, som smider, ej duger till prest»,
Men ingen den satsen kan gilla.
Hvem helst bäst kan göra en tjenst, bör den ha
Och få den behålla, så långt det går bra,
Men mista den, när det går illa.

---

20. Polisen den duger till all ting, min själ:
Den afböjer »uppror» och anställer gräl,
Den jagar »bönhasar», den »skingrar»;
Den slår efter »nattfjärlar», håller förhör;
I fogellass, mjölktinor, byttor med smör
Den luktar och har sina fingrar.

Väl stundom det säges, Gud vet med hvad rätt,
Att utan ransakning och dom rätt och slätt
Till lag man förvandlar godtycket
Och ger litet »stut» då och då under hand;
Men pöbeln är äfven »rent djeflog» ibland,
Och menniskor ljuga så mycket.

»Den svultnaste stöfvaren jagar ju bäst»
(Snabbfotad han är som en vissla, dernäst
I all ting sin näsa han blöter);
Och derför polisen har litet »på stat»:
Sin föda den måste sig skaffa »privat»
Och snoka som fan efter böter.

Han krögarmor hotar med plikt och förtret,
Och får han dusörer, hvad hjelper väl det?
Han gapar ju blott efter mera;
Och är det på bättre affärer nu brist,
Så finns det väl någon förryckt rabulist
I gränderna att »arrestera».

---

21. Fiskaler och fogdar de flacka omkring,
De pannor försegla och stämma till ting,
Och för dem bevara oss Herran!
För exekutioner blott sinne de ha:
De panta, sjelf blöjan ur byken de ta
Och sätta den panke på kärran.

Fast eganderätten till guld och till mull
De vräka med klubban, som käglor, omkull,
Ett helt kompagni slottsbetjenter
En enda uhlan slår på flygten med storm;
Och likväl vill landtstaten ha uniform
Som Kongl. Maj:ts regementer!

En länsman jag fällde en gång vid vår tross:
Jag var som kung David och han en koloss,
Som skröt öfver sina förtjenster;
Han höll sig i vinden en stund med mig opp,
Men snart strök han segel, dröp af i galopp
Och stöp för ett krokben till venster.

---

22. En brukspatron trifs ibland »gulingar» bäst:
Han sväller som bullen och gäser som gäst,
Är dryg som den engelske lorden;
Om tackjern och smide han lägger sig vinn,
Han tar emot pengar och räknar dem in,
Han spelar och — får sig en orden.

Han odlar sin mila, han odlar sitt hull
Och skrifver rapporter, för ledighets skull,
Till hushållssällskapet i orten.
Han håller Minerva, han håller mamsell,
Ger fina middagar, och vid hans hôtel
Står brukspatronsmärket på porten.

»För grufvornas undergång, hamrarnes fall»
Han tömmer champagneglasets fräsande svall,
När nerverna råka i spänning.
Han sköljer ner kurs och notering med »gin»
Och lemnar, »toujours» som en djekne, åt hin
Affärernas hvirflande bränning.

---

23. Grossören han skrattar flegmatiskt och kallt
Åt gudar och änglar och himlar; — ack, allt
Det andliga slår han ur hogen!
Han aktar besättningen nästan som djur,
Men deremot lasten af ädel natur
I skeppet, som rullar på vågen.

Herr stadsmajorn tillhör ej »chevaux-légers»
(Af yttersta domens husarkorps han är):
Pund tretton à fjorton han väger,
Beräknadt på upp- eller stapelstads vigt;
Och rider han ej så förbannade qvickt,
Dess bättre det går, »som man säger».

Han lefver och andas blott på sitt kontor,
På något derutom ej mycket han tror;
Hans upplag, hans vexlar, hans kassor,
Mot dem är ej verldsalltet synnerligt värdt,
Och sjelfva Napoleon stor som en ärt,
Arméer och folk råa massor.

På engelskt manér ur sin rykande bål
Han dricker den stundande missväxtens skål,
För kriget en »toast» han »utbringar»;
Men icke för äran sker denna honnör:
I henne en köpman väl vet hvad han gör,
Men kriget kommersen ger vingar.

Jag får ej en hacka af all deras vinst:
Ack, ingen de gifva, och knektarna minst;
Jag krusar ej för det herrskapet.
Och fick jag dem länsa, som Polhem Carlsgraf,
Förslog det som daggdroppar uti ett haf,
Som strömming i Ginnungagapet.

Det gick liksom vatten igenom ett såll,
Valuta och ränta blef snart netto noll.
Ack, gossar, jag känner till krutet:
Krediten, profiten, ja, rätt allt ihop
Förliste på botten i krögarmors stop,
I debetskolumnen till slutet.

---

24. Hvar nykterhetsvän är en tokig pedant:
Han ruset fördömer, men säger ej sannt
Och lurar sig sjelf rent förbannadt.
Man är ej mer lycklig, än när man är smord,
Och Gud, som är skuld till båd' himmel och jord,
Väl bränvinet »skop» som allt annat.

---

25. Man skyr glädjeflickornas slippriga stig,
Dem öppet förklarar man örlig och krig
Och slår dem som huggormar neder;
Men jag tycker om dem, ty deras tendens
Är tryckfrihet uti sin högsta potens,
Ohejdad af fördom och seder.

De väl instuderat sig i »det går an»;
Att lefva ogifta som hustru och man,
Den satsen de alltid predika.
Att ombyta nöjet blir mera pikant,
Mer äggar till njutningar, och det är sannt,
Hvad än moralisterna skrika.

De lyda ju endast passionernas röst:
I motgång de känna en lindrande tröst
I kärlekens ljufvaste pligter.
I deras butik är all omsättning fri:
En gatnymf har också sin filosofi
Och högst liberala åsigter.

Och skulle trafiken sist gå med förlust —
Ty icke den rörelsen lönar sig just,
När blodet blir afkyldt och fruset,
Vakanser sig yppa, än här och än der,
Och knotor uppsticka som klippor och skär —
Hon har en reträtt på spinnhuset.

Der får hon en kjortel så sid och så hvit,
Som änglarne fordom, när de reste hit.
Visst åren otacksamt försvinna
Vid sländan, och väl kan hon ledsna dervid;
Men qvinnan ej skaptes att leda sin tid:
Dess uppgift är älska och spinna.

---

26. Jag sjögastar älskar: de ha så friskt mod,
Så tvärsäkra hjertan och glödande blod,
Men något för mycket de ljuga;
Och lägga de sig om vår utförsel vinn,
Så skeppa de också osanningar in,
Och det i skeppsläster, som duga.

---

27. Artisternes ljufva förlofvade land
Är Sverge, ty moderligt tar det om hand
Birfilare från alla zoner.
Som grågäss om våren de komma i rad,
De hänga sig fast, som galläpplen på blad,
Och döda oss med sina toner.

Ty när icke tysken vill höra dem mer,
De strax på en ångpotta vräka sig ner
Och hitsegla, att oss hänrycka;
Med varma serviettor vi möta dem här,
De åbäka kroppen och ta sig en air
Och göra så stundom sin lycka.

---

28. Fri svalka om vintern, om sommarn fritt ljus
Och husrum*) om söndagen fritt i Guds hus,
Det få våra stackars poeter;
Och derför de likna kung Faraos kor:
De magra förstås — och bli tunna som flor
Och bleka i syn' som servietter.

Att sväfva mot skyn är de armas natur:
På vindsrum derför de i högan lofts bur
Bo som på Jerusalems tinnar;
Så torra i halsen som öknens pilgrim,
De mäta ut meter och hugga af rim
Och hvässa dem se'n som skopinnar.

Som sparfvarne lefva de på Guds försyn,
De irra husvilla som månan i skyn,
Lättretliga, tankspridda, ömma.
Ack, ej som den kommer, de taga Guds dag:
Dem äro ej gudar, ej menskor i lag,
Blott om idealer de drömma.

Likväl fru Fortuna dem stundom är huld;
Då må de som perlor i fattning af guld
Och rumla bak tempelförlåten,
Som öfversteprester i Canaans land,
Med sprittande pulsar och sinnen i brand,
Och ge penitensen på båten.

*) Icke bänkrum.

På flygtiga fröjder de göra beslag
Och trifvas bland vänner i lustiga lag;
De sitta på källarn sekyra
Och dricka och glamma med hvem som det vill,
Och improvisera en visstump dertill
I lättsinnig, jublande yra.

De gifva åt hjelten odödlighetsrang,
Besjunga de blixtrande klingornas klang
Och höja det sjunkande modet;
De stålsätta armarnes smältande märg,
Ge mjölkhvita kinder högrödare färg
Och gjuta in jernsprit i blodet.

De njuta till kropp och de njuta till själ,
De njuta till dess de sig njuta ihjäl:
De suga sig fast, gudasälla,
Vid hjertan, som darra af tjusning och lust,
Vid läppar, som rusa likt drufvornas must,
Vid svanhvita barmar, som svälla.

De sjunga om kärlek, om ära, om vin,
De spela och spritta och svärma som bin
Kring vällustens rodnande rosor;
De uppnå all salighets svindlande höjd,
De blunda och kyssa med flammande fröjd
Finkänsliga, unga mimosor.

Som slingrande ormar de linda sin kropp
Kring smidiga stänglar med glödande knopp,
De smaka på gudarnes nektar,
Balsamisk och döfvande, kittlande, söt,
Tills de i den slappande njutningens sköt
Aftyna som domnande flägtar.

Som fjärlar de fladdra; de gyckla, de le,
De tjusa med smicker, de smäkta, de be,
Tills former som änglars de sluta,
Som Amor slöt Psyche, i flämtande famn;
För kärlek och vällust de ha samma namn,
De båda i ett sammangjuta.

(Platonska pedanter de utpeka väl
Passionen som kroppen och känslan som själ,
Men föga till sanningens fromma.
När anden förflyger, går lidelsen med,
Och ljuslågan slocknar, när veken bränt ned:
De äro två blad på en blomma.)

Den sköna förföres af sångens sirén:
Nog ville hon fly, om hon kunde allen
Bekämpa sin lidelses böner;
Hon står der fastnaglad, still som en staty,
Och vill icke gifva sig, mägtar ej fly
Apollos och Musernas söner.

Hon ser ej, hon ryckes, hon vet ej hvarthän;
Hon skälfver förvirrad på svigtande knän,
Hon tvekar, hon darrar, hon faller.
Två själar, som gjorde bekantskap helt nyss,
Ljuft smälta ihop i en vällustig kyss
På läppar, som röda koraller.

Allt är så fullmoget, så saftigt och skärt;
Eldblickarna mötas hängifvet och kärt,
Tills hjerta upplöses i hjerta.
Ack, finge de följas till helvetessjön,
Blef Orcus för dem den förtrollande ön,
Och döden en gudasäll smärta.

Dock pinas rimsnidarn rätt dugtigt ibland,
Om ej han pegasen har riktigt i hand
Och icke använder kapsonen.
Då går det »nach Hölle» med hela hans ridt:
Han törnar emot, om han durchar för fritt,
Än magten, än opinionen.

Och ger han på vägen en åsna ett rapp,
Bums då alla åsnorna skena i kapp
Att hämnas och skräna för resten.
De »kjesa» väl tölpigt på stackota ben,
Men de äro legio, han är blott e n,
Och hvad gör ett bakslag af hästen?

29. På torpen fotknektarna knoga så smått:
Platt intet de göra, men ha alltid brådt
Och stå jemnt i sysslor till knäna;
Ty slita de få, om de skola stå väl
Båd' hos sina bönder och hos sitt befäl,
Och hin kan två herrar ej tjena.

De ligga på roten i vapenrock blå,
Med pampen vid sidan och stormhatten på,
Och fetma så fort, som de hinna;
De göra i bränvin, de göra i säd,
I humla, i fläsk och i stalloxar med,
De sälja potates — och vinna.

Om larsmesserågen skall stiga i vår,
Och om den, som först eller tidigast sår,
Får mest, de strategiskt bedömma.
Taktiken de lemna på Runamohed
Och låta se'n fienden ligga i fred
Till nästa års fälttåg och drömma.

Majorspost de springa med, bittid' och sent,
Från koja till koja; ibland är det rent
Fördjefladt med fjädrar i lacket.
En ko är på isen, det är något »grums»,
Om Ryssarne väntas från Bomarsund bums,
Eller fan vandrar lös »ibland packet».

Korpralerna dyrka sitt vigtiga jag
Och njuta dessutom af tjenstens behag;
De ordres och prygel utgifva,
Och med hasselkäppen — jag vet inte hur,
Men det måtte vara så sakens natur —
De fosterlandskänslan upplifva.

Bäst sömnen är makligast, hvilan mest ljuf,
Då kommer den förste April, som en tjuf
Om natten, och kyrkorna skiftas
Emellan befälet, som håller förhör,
Hvem knekten skall helsa på, och hur han bör
Förhålla sig, när han skall giftas.

Och så nalkas mötet med skoskaf och svett,
Med segslitna »i» och med hårdsmältna »ett»,
Med hundsnus, med fjäsk och speglosor;
Än torrföda, än hvarken vått eller torrt,
Krutgubbar med pipskägg och hårstubben kort
Och gula i syn' som maskrosor.

Nu bråkas och brummas på allvara rent:
Det bullras, så öronen lida gement,
Och hojtas på den, som har »jouren».
En skäller fatalt som en sprucken terrin,
En flåsar erbarmligt som en ångmachin,
En piper som siskan i buren.

»Din helvetes åsna!» en gallskriker hest,
En annan: »Skjut inte ut buken, din best!»
En tredje: »Sträck på dina fötter!»
»Du stöflar ju af, som du trådde på glas,
Du vickar med stjerten och snubblar, ditt . . . ,
Och går, som du ginge på nötter!»

»Korpraler!» det dallrar i luften af hin,
Och bäfvande stönas: »välborne kaptin!»
I rosslande, sträfva ackorder;
»Allt folket skall toppas med saxar som träd
Och qvistas som häckar, de skallota med:
Så står der, så står der på ordres.»

Fast stubba ett hufvud, som redan är kalt,
Kan synas oskäligt, det är radikalt
Omöjligt för någon att slippa;
Och som delinqventer de släppa nu till
Båd' skultar och nackar och allt hvad man vill,
Som finnes ett hår på att klippa.

Till höger och venster der delas ut stryk,
Kommisspaltor klappas som trasor på byk,
Kötteder utkastas som spillning;
Och ovett det haglar förutan reson:
»Det är,» som han sad' om sin kryddsillportion,
»Blott peppar och ingen urskilning.»

Men är regementsmötet tråkigt och tungt,
Det husliga lifvet i stället är lugnt,
Och hustrurna, flitige, snälle,
Föröka familjen en gång hvarje år,
Och derför af adliga telningar står
En grupp omkring hvarje boställe.

---

30. En lärd guvernant är så svag för kurtis:
Att älska och älskas är hennes delis,
Hon tror på spådomar och drömmar;
Hon är idel känsla, hon smälter som talg,
Och till »souvenirer» på silkestramalj
Hon blåa förgät-mig-ej sömmar.

Hon sitter och sträcker sig på en chaise-longue,
Hon skälfvande sjunger till cittran en sång
Och lägger djup känsla i orden.
Som ärtor rouladerna trilla, min sann;
Molltonernas trollformler, om det gick an,
Uppväckte de döda ur jorden.

När ungdomens ljufvaste ålder förgått,
Och karlarna alla »inviter» försmått,
Ej längre uthärdar hon mägtar;
Hon djefvuln ger verlden, men i hemlighet
Hon roar sig sjelf, och hvem undrar på det,
Som läppjat på kärlekens nektar?

Hon ville i brudstol, men det bar emot:
För giftaspassionen hon fick aldrig bot;
Nu tjenar hon, som är detsamma,
Benäget till förkläde, om någon fru
Vill ge någon ann' än sin man rendez-vous
Och skalkas en stund med sin flamma.

---

31. En läsareprest han är just af mitt folk.
Det kittlar i själ'n, när försoningens tolk
Slår helvetet opp på vid gafvel
Och visar oss andar, som ända till knän
Der vada precis som oskäliga fän
I pölar af fosfor och svafvel.

Han slår uti lagen med knytnäfven takt,
Tills taflorna brista för knogarnes magt,
Och mödrar få missfall i kyrkan.
Små pigor de tjuta af ångest och qval:
De veta att vägen till himlen är smal
Och minnas sin afgudadyrkan.

Man ser en fördömd (som bränt bränvin kanske):
Han hoppar barfotad bland bråddjup på de
Hvitglödgade klippornas toppar;
De galna dæmonerna dansa i ring,
Vällustiga ormar sig slingra omkring
De bildsköna qvinnornas kroppar.

Med giftiga stjertar de smekas med lust,
De stickas med gaddar som eldgafflar just
Och nypas med glödande tänger.
På själarna lagas sen sjudhet buljong;
När saften är urkokt vid trollpackors sång,
De hängas att torka på stänger.

Se'n följer oss pastorn till himmelens port,
När först han med helvetet kända oss gjort
Och gett oss af den qvintessencen.
På höjden de fåvitska jungfrur man ser,
Och Petrus se'n möter oss sjelf längre ner,
Liksom en landshöfding vid gränsen.

Han förer oss in uti Abrahams sköt;
Vår herde går efter, vi före som nöt,
Förlägna, tafatta och dumma.
Der stånda vi inför all herrlighets sken,
Så stumma som stoder, på svigtande ben
Och blygt våra samveten tumma.

---

32. I krogarnas qvalmiga, stinkande hål,
Vid rånares orgier, ficktjufvars skrål,
En drinkare sörplar sitt finkel.
Han gäckande super opp kläder och bröd
För barnen, som vråla af hunger och nöd
I armodets uslaste vinkel.

Han eger ej hjerta, ej känsla, ej vett;
De pussiga kinderna svälla af fett,
Hans hud är af blodviten spräcklig.
Af ohyra kräla hans trasiga plagg,
Hans naglar de klösas, hans hår är som ragg,
Hans utdunstning osund och äcklig.

Föraktad han kryssar sin lifsbana fram:
I laster, i nöd, uti nesa och skam
Han ses sina dagar föröda;
Och nekar sist jorden åt honom ett skjul,
Så får han väl multna på stegel och hjul
Och korparna tjena till föda.

---

33. En spelare gnager som masken sitt bo;
Han saknar begrepp om all ära och tro,
Hans tjusning är kortlek och tärning.
Han suger sin nästa till märg och till ben;
Vid vaxljusens fladdrande, bländande sken
Begår han mång mörksens ogerning.

Han fråssar, han rumlar, förstördt är hans skick,
Roflystnadens furier bo i hans blick;
Han sitter hvar midnatt och rafflar,
Och skäckarnas klang ljuder hemsk, låter dof.
Han är som en skugga i Lucifers hof,
Vid helvetets glödande tafflar.

Sig hvirflar hans hjerna, sig reser hans hår,
Med brännande pulsar han febersjuk står,
Den gnistrande bägarn han kramar,
Att blodet ur naglarna pressas dervid;
Mellan fruktan och hopp der kämpas en strid,
Hans samvetsagg hugga som gamar.

Fast minen är iskall, förhärdad och djerf,
Han pinas, han svettas, förspänd är hvar nerf,
Hans blod är en eldflod, som strömmar;
Och lidelser bada sig vildt deruti,
Men vinsten den rakar hans näsa förbi,
Som barndomens gyllene drömmar.

Fast mörker der råder i själen och natt,
Och hvarje lifsande, aftynande, matt,
Som slocknande lampveken flämtar,
Det tycks, som han rördes utaf ingenting;
Med qväfdt raseri han går laget omkring,
En gast ibland korpar, och skämtar.

Han biter de blåhvita läppar ihop,
Han sväljer hvar suck, och han tystar hvart rop,
Som höjs ur hans svidande hjerta.
Förtjuserskor legda, med hånung på mund,
Med eldkyssar skingra hans moln för en stund,
Och capvinet döfvar hans smärta.

Vid faraobordet han ståndar så blek,
Han hädar förtviflad sin lycka, som svek;
Till gäldstugan är han sjelfskrifven.
Från »banken» han raglar till sitt kabinett,
Lugnt sätter han sig vid sin guldtoilett
Och — skär af sig halsen med knifven.

---

34. Den vise jag gömt och landtmätarn till sist;
De likna hvarann, som tu bär på en qvist,
Två pepparkorn i en kramlåda:
Hår klyfver den ene, den andre tunnland,
En misslyckas ständigt, den andre ibland,
Och vetenskapsmän äro båda.

Mitt fosterland.

Fast sången ljuder ljuft i söderns dalar,
Men dof och dyster uppå Seves fjäll
(Der sjunga vakor, inga näktergalar
Slå drillar uti Sverges vinterqväll).

Dock söderns land mot nordens ej jag byter:
Mig fröjdar Bores sång vid Frejas sken,
När det mot is och frusen snö sig bryter
Och lyser matt på mossig bautasten.

Då månan glänser ibland hvita skyar,
Och näcken vid en flod sin harpa slår,
Hvart minne uti själ'n sig skönt förnyar,
Och Saga som en ros i blomma står.

Hör, forsen hvirflande i fallet brusar!
Se, vintergatan glittrande och kall!
Ack, blott det höga nordiska mig tjusar;
Mig fröjdar strömkarl'ns sång och böljans svall!

Men af allt herrligt jag i norden finner,
Jag mest dig älskar, Sverges väna mö!
Så klart i hjertat kärlekslågan brinner,
Och purpurmoln förgylla kindens snö.

Och nordens yngling, härdad uppå fjällen,
Liksom det stål, hvarmed han lagrar skär,
Står glad och fri i höga stjerneqvällen
Och bergfast trohet åt sin fästmö svär.

Du stolta land, som jern och Carlar hyser,
Hvars fästning emot norr är polens is,
Hvars haf om vintern till en brygga fryser,
O, dig ske evigt ära, lof och pris!

Våren.

Himlen blånar, sippan rinner
Blygsamt opp ur vinterns snö,
Blek, med tårar uppå kinden,
Isad utaf morgonvinden;
Solen, som för henne brinner,
Kysser rodnande sin mö.

Genom moln han svartsjukt sticker
Gyllne strålar, liksom spjut,
Efter fjärilar, som komma
På kurtis till liten blomma,
Som på smärta stängeln spricker
Till en fullväxt lilja ut.

Ängen grönskar; strida bäcken,
Som kristallen klar och kall,
Skir och genomskinlig rinner,
Hvirflande, tills den försvinner
Stupande bak videhäcken
I ett lodrätt vattenfall.

Vestan blåser, foglar drilla
Uti dunge och i dal;
Dock, hur fröjdfullt tonen klingar,
Lärkan öfver boet svingar
I bekymmer, tills den lilla,
Söta ungen bräckt sitt skal.

Druckna flugor, som poeter
På Lycksalighetens ö,
Glänsande som guldstoft simma
Lätt på luftig silfverdimma,
Fråssande af bara ether,
Tills de utaf vällust dö.

Björken löfvas högt i toppen;
Det är ljumt i solig vår!
Bländande narcissor, fina
Styfmorsblommor slå ut sina
Hjertblad, och i fulla knoppen
Snart hvar rosenbuske står.

Sina rendez-vous i lunden
Stämma orrarne i ro;
Kära, blundande, de spela,
Smäktande, ur minnet hela
Körer uti midnattsstunden
Om en oförgänglig tro.

Stolt som vikingen i hogen,
Örnen genom åskmoln drar;
Och hans seniga och styfva
Vingar stormens böljor klyfva,
Liksom förr ett drakskepp vågen
Uti tvenne hälfter skar.

Haren på kostymen färgen
Ändrat har från hvit till grå;
Skator uti apeln bygga,
Och från slätterna de stygga
Björnarna från Sevebergen
Dit tillbaka återgå.

Göken gal; i näfverluren
Tuta bygdens vallhjon på
Näckens polska, skällan binglar
I hvar dalgång; ormen ringlar
Sig på stenarna i muren,
Och i skogen vaktlar slå.

Fin i växten, lätt på foten,
Mellan grenarna åstad,
Qvick som pil'n, den jägarn kastar
Efter hinden, ekorrn hastar
Ifrån granens topp till roten,
Smidig, vig och lefnadsglad.

Svällande pionen glöder
I sin enveloppe af blad.
Svanor segla långa tågen
Hem igen på heta vågen,
Och från norr till yppig söder
Flyga ejdrarna i rad.

Svalan vänder ock tillbaka,
Af sin hemsot mest förtärd.
I de ljusa sommarnätter
Sjunger näktergal'n sonnetter
Melankoliskt för sin maka
Om sin långa pilgrimsfärd.

Omkring klöfverblomman snälle
Surra trägna arbetsbin;
Myran drar till stack, på enen
Mogna bären, och syrenen
Är från topp till fotabjälle
Klädd i gala gridelin.

Ömt och kärligt kuttrar dufvan,
Och på kullen leka lam.
Häggar dofta, och jasminer,
Liljkonvaljer, georginer
Skifta färger, och på tufvan
Några smultron sticka fram.

Viporna i bruna ljungen
Sina gula ägg ha lagt;
Blåa klockor, sensitivor,
Nakna jungfrur och gullvifvor
Stå i sommardrägt i dungen
Omkring källorna på vakt.

Och när himlablossen tåga
Öfver fästet, nattviol'n,
Utaf vårdagg ljuft berusad
Och af aftonsvalkan tjusad,
Ångar, tills hvar stjernas låga
Släckes ut af morgonsol'n.

Mätt på ras med vintergrönor,
Zefir, svärmande och yr,
Ömsom till Linnæan flyger
På en fransk visit, än smyger
Han till chaira tusenskönor
Ut på näpna äfventyr.

Men förgät-mig-ej jag bryter,
Stånd med eterneller i;
Och bland lefvande idyller,
Gömd för sol'n, som allt förgyller,
Jag i skuggan åt dig knyter
Vårens första krans, Mari!

Natten i Bleking.

Frisk är stormens vilda susning
I den svala lund;
Doft hörs vattenfallets brusning
Der i aftonstund.

Månan på ett åskmoln simmar,
Som en verld i brand;
Blixten som ett eldsvärd glimmar
I en blodröd hand.

Mellan tufvor rinner bäcken
Utför kullars bädd,
Ringlande på blomstertäcken
Ned till hafvets brädd.

Trasten slår, en Filomela
Drillar tjust och öm,
Elfvor dansa, näckar spela
Uti skog och ström.

Liljan lutar sig mot klippan,
Sorgsen, blek om kind;
Ljuft förstulet suckar sippan,
Kysst af flygtig vind.

Fjäriln hos sin ros har domnat,
Söfd af källors sång;
Och den rädda haren somnat,
Trött af dagens språng.

Perldagg som juveler glindrar
I en myrtenkrans;
I hvar droppes spegel tindrar
Någon stjernas glans.

Men mitt hjerta, det är öde
Som ett utrymdt slott,
All min sällhet hos de döde,
Jag en skugga blott.

Vid Vettern.

När himlen ser i Vetterns djupa vatten
Som i en spegel sina anletsdrag,
På klippans spets i stjerneljusa natten
I min inbillnings trollverld sitter jag

Och ser hur mången, mången dunkel hägring
Från svunna tider lefver opp igen,
Ser stenskelettet: Jungfrun, utan fägring,
Med naket hufvud, stå bland böljor än.

O, mången gästvän på din svallsjö rodde
Emellan Alvastra och Brahehus,
När gamla Peder Brahe ännu bodde
I slottet der, som ligger nu i grus.

Här höga grefvar och rådsherrar slöto,
Fast hemligt, ömsesidiga fördrag;
Borgtärnor silkesskärp åt riddarn knöto,
Och pager glammade Guds långa dag.

Af unga ädlingar och fröknar lektes
Gulläpple flitigt hvarje aftonstund;
Förstulet väpnare och jungfrur smektes,
Och bägarn omkring laget gick sin rund.

En grånad skald förtäljde långa stycken,
När brasan sprakade på spiselns härd,
Högt om Armidas list och kärleksdrycken,
Om Sancta Brita och Sanct Görans svärd.

Till Peder Brahe, hennes vän och frände,
Som aldrig någonsin sin tro förrådt,
Hit månget ilbud drottning Kerstin sände
Ifrån sitt skrifgemak i Stockholms slott.

Utför den slingrande och branta vägen,
Som mellan stenrös bugtar sig och sand,
Bars drotten, så förmäler gammal sägen,
Af egne bönder ned till Vetterns strand.

Här skymtar Vadstena med sina kloster,
Der uti påfvedömets lugna tid
De fromma nunnor läste pater noster
Och älskade och knypplade i frid.

Men hjortarna från Åmberg ha försvunnit,
Som för ett vårregn vinterns sista snö,

För snikna skott; och skolorna ha brunnit
För längese'n på frejdadt Visingsö.

Likväl med kronor lummiga och rika
Och stolta hundraåra hjessor stå
Der ännu samma ekar, ännu lika
Högstammiga och grönskande som då.

Se, Grenna ligger anspråkslöst och stilla
Vid bergets fot och lyss på vågens svall,
Liksom en öfvergifven romersk villa,
En klassisk småstad uti djupt förfall.

Också, o Vettern, dina böljor komma
Ju ifrån södern, ifrån Schweizerland,
Och samma örter frodas ju och blomma
Vid Bodensjön som vid din egen strand.

Ibland volkaner är du alstrad vorden
Af tinad is från alpens högsta topp,
Och derför häfs och stormar uti norden
Ditt bröst af trånad, lidelser och hopp.

Dock forntidsdrömmar vilja ej försvinna
Hvarhelst jag dväljs invid dig, klara sjö!
Men ljusast minnets facklor ändå brinna
Vid Åmberg, Vadstena och Visingsö.

Venedig.

Fantasi.

Som vinden hem på luftens blåa våg,
När som orkanens gny på hafvet tystnat,
Min tanke flyr till Venedigs palatser,
Af döda doger stela minnen nu!
Här fordom tiomannarådet herrskat
Med kraft, men grymt och oinskränkt befäl
I magtens gamla mörka residenser
Med heta plågorum, blykamrarne,
Som synden åt sin dotter straffet egnat;
Af fasan sjelf hon lånat plågans redskap.
O hårda marmorlejon, dystra stoder
Från tid, då Ven'dig än var i sitt flor,
För menskohjertans sorg så isigt kalla,
Som döden var för flickans klagan kall,
När riddarn sveptes uti snöhvit rustning
(Ej smälter dödens is för dagg af tårar opp?)
Ack, minnets stad, af dig, o Byron, älskad,
Hur gerna trifdes ej min själ i den!
Gondolen sväfvar öfver gröna böljor,
Knappt höres ljudet ens af årans slag;
Så tyst der är, ej vindarne få hviska
Till våg, som drömmer uti rak kanal.

Invid dess stränder vattenslotten ligga
Med erkänd frejd i gamla häfders blad,
Då din nu glömda flagga än var fruktad
Och herrskade så stolt på alla haf;
När lyckan fyllde dina svällda segel,
Och svarta kölar drogo hem ditt rof.
Med statsklokhetens stämpel på sin panna
Och despotismens scepter i sin hand,
Venedig satt på thron af hundra öar
Och kallades af folken republik;
Och dessa riglar, bojor, fasta galler,
Att fräta dem ej sekler räcka till.
Blott långsamt rosta de igenom dessa,
Och tidens tand förbiter sig på dem.
Omkring förbrytarns svultna lemmar skramlat
De ha en gång; än lådar vid dem blod
Af fångar, qvidande för marterns plågor,
Men sparade att dö för statsbrott neslig död.
Den vittrade portikens mur är remnad,
Och vålnader vid midnatt bo deri.
O, Bucentaurens master äro brutna,
Dess gyllne skrof har murknat längesen.
O Adria, trolösaste bland brudar,
Som än ett kärlekens vårdtecken fäst!
Invid din barm, invid ditt hjerta hvila
Bland dolda skatter, bland de dödas ben
De vigselringar, Venedigs despoter
Dig skänkt, att du dem trogen skulle bli.
Ack, vore jag på djupet af ditt rike,
Der på en thron, af salta vågor sköljd,

Af klippor staplad, hafvets drottning pryder
De gröna lockar med korallers krans
Och mägtigt som en afgrundsprins regerar
Bland drunknade uti sitt stela hof!
Hur högväxt svåfvar du ej bland de döde,
Som sitta bleka i din öde sal,
Likt sändebud från jordens skilda länder
Till herrskarinnan på dess stolta haf!
Med kala hufvudskålar, tungor stumma
Och blickar, släckta för din kalla prakt,
Så tom är deras hyllning; smickret tystnat,
Och vindar blott förkunna doft ditt lof
Vid skimret af en blekgul, ensam stjerna,
Som vaggar på en långsträckt dyning hän
Och lyser på en luftig hägring stilla.
Nymåna, tindra! Lys på Marcos lejon
Med allt ditt hemska, vålnadslika sken!
Du lifvar minnet i mitt arma hjerta
Och tänder längtans flamma heligt opp.
Med ostörd tjusning ser jag på de gråa,
De tysta vittnen, som du lemnat qvar,
Venedig, af de forna seklers magt,
Fast blodigt märke på ditt samvet står
Af offer, helgade åt girig hämnd,
Som ingen bragd förmått att plåna ut.
Hör, klockan slår så gällt i klostertornet,
Der kärleksflamman qväfves, hoppet dör!
Det ljuder doft som fordom, när derinne
Vid altar't nobili falskt böjde knä.
Men sköflad är din rikedom, Venedig!

Till själ och kropp, o, lika arm du är.
Dock ännu glad är massan på San Marco,
När karnevalens muntra tid går in;
Ty fallen storhet stor är i ruiner,
Och minnet bor i hvälfda dômer här,
I vigda tempel och i rådets salar,
I venetianska qvinnans mörka blick,
I gångens majestät, i hennes hållning,
I formers vällust, ansigtsbildningen,
Som ger begrepp och aning blott om njutning
Och trånad, tjusning, ljufva känslors magt
Och veka nöjen, som blott södern alstrar.
O, kärlek trifdes i det höga slott,
Hvars mur står i sitt fall ännu och trotsar.
Ack, mången brud fanns der med qvalfyldt bröst
Sin tid i ensamhet med tårar tälja,
I någon niche af praktfull våning gömd,
Att icke verlden låta se sin smärta.
O djup af rysning! Fadren dottren säljer,
Och för piastrar är slafvinnan fal.
Dock negern väntar intet annat öde:
Från födseln van vid tanken på sin lott,
Han tåligt lider tyranniets gissel
Och härdar plågan ut med vildsint trots.
Men späda, veka, oskuldsfulla tärnan,
Som ibland milda nöjen fostrad är
Och knappt har födt ett hopp uti sitt hjerta,
Förr än det är i verklighet förbytt,
Som blott har andats ibland doft af blommor
Och årens lopp för tjusning ej bemärkt,

Med kinder, glödande som österns rosor,
Och barmen, svällande af yppig blod,
Den unga tänkte blott på lust och fröjder.
Uti palatsets alabastersalar,
Med draperier utaf purpursammet
Och vaser utaf jaspis eller guld,
Vid skenet utaf lampor, som fantastiskt brände
I skålar af kristall, af lefvande cypresser
Och myrtnar hälften skymd, hon satt så huld
På atlaskuddar, som elastiskt veko
För hvarje tryckning utaf hennes lemmar,
Och svärmande på små sylfider hörde,
Som bland de saftigt mogna löfverk lekte,
Dem rankan flätade kring blygrå mur,
Tills, tjust af toners brus från full orchester,
Hvars ljud bevingar hvarje ynglings steg,
En ädling, stolt af skönhet, guld och anor,
Med bröst, som brann af mod och ärelystnad,
Den sköna förde in i dansens hvirfvel
Och handen tryckte, känslorna förrådde,
Med blicken ömt försänkt i hennes öga,
Som trånande, men hemligt mötte hans
Med återsvar, så att hans ådror gäste
Af ljuf berusning och af kärleksfröjd,
Tills jorden blef för honom mer än himmel.
Med lockar, glänsande som korpens fjädrar,
Och ögon, blåare än. himlens azur,
Och själ af eld, som spelar i hvar fiber,
En venetianska kan om sällhet aning ge.
Med dunkel njutningslust i sina blickar

Och känslans fullhet i hvar droppa blod,
Hon är en grekisk bild med lif i formen
Från klassisk forntid, sprittande och varm.
Men himlen mörknar, vreda vindar storma,
Och hafvet vräker, sprutar fraggig våg
Ur bränningar, som öppna digra svalgen,
Att sluka hvarje spån uti sin hvirfvel ner.
Och kölar krossas, rikedomar drunkna,
Och Orientens kryddor lastas ut;
Levantens siden vattnet genomdränker,
Och tungt i djupet sjunker Spaniens guld;
Och blixten, då den splittrat sista spillran,
Ser på förödelsen med blodröd blick.
All fröjd är slut, se'n lyckans stjerna slocknat,
Ty i Venedig allt på guld beror;
I köpmansstater väges allt på vågen,
Och hjertats känsla väger ej ett uns.
Nu älsklingen är arm, hans skatter borta,
Ej någon hör hans suck och ser hans tår;
Och åt en annan rikare ges bruden,
Så darrande och blek i brölloppsskruden. —
Det fläktar kallt omkring mitt heta hufvud,
Och kylig östan leker med mitt hår.
Med Tassos längtan till sin Leonora,
Jag ilar hem att sluta i min famn
Den skönsta rosen ibland alla rosor,
Som bränts utaf Venedigs heta sol,
Och kyssa dessa saftigt röda läppar,
Som ännu ingen utan jag har kysst,
Och på den himmelskt sälla hviskning höra,

Som hviskar vällust i hvart andedrag,
Och slumra se'n vid silfverlampans skimmer
Med hennes hvita barm till hufvudgård
Och först, när solen högt på fästet strålar,
Tjust väckas opp af hennes hjertas slag.

För Elfsborgs regementes lifkompani.

I borgarns koja råder frid,
Men djerft vi svärdshugg byta.
Som blixten snabb, så går vår tid;
I läger, stormning och i strid
Vi vårt kamratskap knyta.

Ty bragd och slag, ej lugn och fred,
Vi älska på vår bana,
Der månan går bland åskmoln ned,
Och stormen bor i våra led
Och hviftar i vår fana.

Så doft hörs våra trummors skall
I ljusa sommarqvällen,
I harmoni med strömmars svall
Och dån från strida vattenfall,
Som störta ned från fjällen.

O bleka död, du är vår värd
I kampens fester sköna!

Du gästar våra blåa svärd,
Som fråssa vildt i ledungsfärd
På Rotas ängar gröna.

Der töms i blod på ljungväxt hed
Också din skål i botten;
Ty det är gammal jägarsed,
Att svälja sista droppan ned
Och träffa alla skotten!

Och ingen skall för oss gå fri,
Som för sitt fall är mogen;
Den djerfves lifstråd klippa vi,
Bland snår och häckar gömda i
Ett bakhåll uti skogen.

Men lifvet börjar bli för tungt,
Så liksvept segrens minne;
Och med ett blod, så varmt och ungt
Är här i Sverge alltför lugnt
För ett oroligt sinne.

Och än står svenska äran qvar
Uti den svenska hären,
I ofördunklad glans, så klar
Och bergfast, som hon alltid var,
Likt klipporna i skären.

O, gif oss derför bly och krut
Och ordres, drott, att jaga!
Och jägarne vid fejdens slut,
Om du oss för i ledung ut,
Hem i triumf dig draga.

Vid Leipzig sist vi stridde bra
Med studsare och kula:
Härnäst vi ut som lejon dra!
Hel, Elfsborgs jägare, hurra!
Hel, alla blå och gula!

Se'n i en framtids riddarsal
En bard förtäljer, bröder,
Ej våra många ättartal,
Men hur vi stridt på berg, i dal
Och blödt i norr och söder.

Sång för Elfsborgs regementes jägare.

Blott äran och kriget
Är jägarens lust!
Han älskar enviget
Och farornas must.
Helst bringa mot bringa
Och klinga mot klinga,
Han fäktar i skog och på klippiga ön;
Och dör han, så dör han en hjeltedöd skön.

Vårt Götha vi hägna
Med härdade spjut;
Vi fienden fägna
Med kulor och krut.
Vi värna vår ära;
Vår trohet vi svära.
En segersäll konung, vårt fjällrika land,
Hvar gullockig tärna med hjerta i brand.

Vi jättarna sträcka
Från folarna ned

Och vingarna stäcka
På örnarna med.
Den kedja, vi knyta,
Ej åskviggar bryta,
Ty utaf en skarpskytt, så eldig och fri,
Består ju hvarendaste länk deruti!

Vi jaga, som vindar
En ilande sky,
De flämtande hindar,
Som fly för vårt bly.
Valkyrior ljunga
På molnvagnar tunga
Och mana till offer åt Oden med magt,
Till riddarebragder och menniskojagt.

Du blåögda flicka,
Som lifvar vårt mod!
Din välgång vi dricka
I ovänners blod!
Ty du skall idrotten
Belöna och skotten!
I sällskap med döden helst kärleken går;
Och deras förbund räckt i tusende år.

Hel, segrarnas fader!
Carl Johan, dig hel!

Hel, ärriga rader
Af krigsmän, er hel!
Åt Oscar vi unga
Vår segersång sjunga.
När han går i spetsen, i jägarnes led,
De trotsiga gamar ej våga slå ned.

Hussaren Riego.

Teckning efter naturen.

Ack, hvad det är roligt att vara hussar,
Det kan ej beskrifvas på papper, min far!
Det är något »tusande djefla»
Att sadla sin Betty och raskt sitta opp
Och låta'na sträcka förbi i galopp
Sjelf Beelzebub, om han vill täfla.

Att sopa ren slagfältet, bryta en lans
Och jaga en fiende, går som en dans;
Ej spara vi skänklar och sporrar.
Förr'n marche-marchen hviner, som trollenas jagt,
Krokkammarna slamrande hugga i takt,
Och kulorna spela som orrar.

Snart ryan är lossad, och kampen i spilt,
Med flämtande buk, svettas ut i sin filt;
Vi ha rendez-vous på höskullen
Med allt, som bär kjortel och särk i qvarter,
Och långkyssar får man, om ingenting mer,
Tills mulen blir hudlös och svullen.

Mol ensam man leds vid, men är man ett par,
Blir bristen ett eden; som svältan så bar
Är en garnison utan flickor:
Med dem blir den tråkiga långvakten kort,
Och sköldpaddan tiden, den jollra de bort
Och fylla båd' hjertan och fickor.

De kuttra som dufvor omkring oss i fält
Och göra kasernlifvet husligt och sällt,
Men fordra Jobs tålamod äfven;
Se'n, om man för länge sig håller till en
Och ur samma bägare pimplar allen,
Blir smaken nattstånden och däfven.

Så noga vi räkna ej med deras tro,
Och ge de oss korgen, får dervid bero:
Vi älska dem utan fördomar.
Ack, vår kärlekshandel den drifs i parti,
Och, utan att smuggla, all täflan är fri,
Och skiftande träffar och bomar.

Ja, visst kyler älskog af lidelsens ugn,
Som halsbrännan supen, men stör ej vårt lugn
Och glöms snart i lidelsens tummel;
»Aptiten» den retar och smakar bra först,
Men väcker, förlegad, upp äckel och törst,
Som punsch dagen efter ett rummel.

Jag slog väl en gång för en blåögd blondin,
Som väpplingen söt, som en pingstlilja fin,
Och hjertungen tog mig på orden;
Men slut gjorde koleran på alltihop:
Den kom med sin spade och gräfde en grop
Och gömde'na långt ned i jorden.

Och se'n jag på ingen fått sigte och korn;
Jag hvarken vill gifta mig eller ha horn
Och blir som »en enka på stommen».
Jag eger ej vitten, för allt hvad jag red,
Och flickorna numer ej nöja sig med
En gubbe på hackelsebommen.

Det lyckas väl att sluka väder en tid,
Men lefver man länge, man tröttnar dervid,
Blir smalbent och skranglig som storken
Och saftlös och seg som en soltorkad sik;
Man krymper ihop som ett gammaldagslik
Och flyter på vattnet som korken.

Nej, liksom skomakarn jag blir vid min läst:
Jag tycker långt mer om en välriden häst
Med lemmar, fingjutna och smärta.
Att skåda hans luftsprång på grönskande fält,
Det är någonting så upplifvande sällt;
Det friskar opp sinnen och hjerta.

Högmodiga gråskymlar resa sig stolt
Och göra emellan en bågformig volt;
Små skäckiga yrhättor trampa
Och bita hvarann som sjelfsvåldiga kid:
Förmätna som damer i Pompadours tid,
Ramsvarta fullblodingar stampa.

Gullfuchsar, som täfla med månan i sken,
Changera behagsjukt på spensliga ben,
Och racestona fint kokettera;
På lifvet de sträcka, de bugta sin hals,
De hvifta med svansen och skämmas ej alls,
De krångla och de piaffera.

Med mössan på sned, och jag sjelf på treqvart,
Som Jehu i sadeln jag skjuter en fart,
Som går öfver stenar och stockar.
Jag rycker i kapp med en syndaflod fram,
En hvirfvelvind lik i en molnsky af dam,
Med fladdrande flygel och lockar.

I trettio vintrar jag stått vid min korps
Och tjenar väl ännu, så långt jag förmår,
Så troget som riddaren damen;
Jag ock efter skråmor bär trettio ärr,
Och dubbelt så många mitt sto har, ty värr,
Graverade på sin lekamen.

Allt, hvad som mig slumpen befaller, jag kan:
Med trådar af silke jag kör in ett spann,
Jag hugger en prime, tar en fana,
Jag klipper med solingern som med en sax,
Och menniskohufvuden falla som ax
Och trilla som klot på en bana.

Om klingor som halmpipor brista en gros,
Kronprinsens hussarer stå bocken ändå,
Så stjernor för ögonen glimma.
Med stumparne slå vi och ge dem besked;
Strök bukgjord och betsel än, hängde vi med;
Strunt i båd' handtäcke och grimma!

Så bra vi handtera buteljer och kort,
Som stål och kurtis: ja, jag undrar ej stort,
Om flickorna hålla oss kära.
Mustacher vi skrufva och klä oss med smak,
Vi äro förgyllda, "ja till och med bak",
Och lefva för kärlek och ära.

Vid Bornhöft min förste ryttmästare dog.
Den sista dryck vatten han fick, förr'n han drog
Sin dödssuck — han drack den ur handsken.
Och derför jag gömmer den som en klenod;
Af hämndlystnad gäser mitt eldfängda blod,
Hvar resa jag tänker på dansken.

Dock klyfde vi skallarna på dem bastant,
Så hjernorna sprutade, det minns jag grannt,
På pannornas hvalf crêpe-de-cocq'er;
Vi öppnade brecher i magar och bröst,
Att hjertan och inelfvor ramlade löst
Och slängde som chaira berlocker.

Vi rumlade strax före kampen med lust,
Och spiknyktra ej, om ej blixtfulla just,
Det bar öfver hålväg och dike,
Med Lancken i spetsen, — det var en officer,
Som verlden, jag svär det, har ingen nu mer,
Och knappt mer än honom Guds rike.

Fransoserna jemnt han i hälarne var:
»Le petit suédois, le diable noir,»
Han hette i Brunes bulletiner.
»Enveten» som bromsen, han gaf ingen fred;
Hans gadd, den var giftig, och stack han, det sved
Som brännsår och glödande tänger.

Cartucherna lastade voro med bly,
Och klingorna lyste som månan i ny,
Hvar karl stod allert vid steglädret.
Trumpeterna smattrade blåste: »till häst!»
Och marche-marche ur messingen stöttes dernäst;
Det gick så det pep uti vädret.

Af plymer det hviftade yppigt och hvitt,
Standaren för luftdraget fladdrade fritt,
Sporrkringlor som synålar stungo;
Hästbogar upplöstes i lödder som tvål,
Kring nosar, som rökte likt helveteshål,
De fina kindkedjorna klungo.

Flux gjorde vi carambolage med en schock:
Rödrockarna lupo som får i en skock
Och krupo som kräftor baklänges,
Fast berserken röt som en inholmad björn:
»Frem! Væren saa smukke! Till Seir, mine Börn!»
När vi gingo på dem bröstgänges.

Se'n tänkte de: »Dæveln gal i oss ändå!
Vi äro så många, de äro så få»;
Och röda som koppar i synen,
De gjorde så halt och så front småningom,
Afklåddes ånyo och drejade om,
»Forbausta», med milslånga trynen.

Och juten ej räknade miste, min sann!
De voro sjutusen, vi sexhundra man,
Och det med »gröngölar och kungar»*).
Dock föllo vid Narva minst tio för en,
Och kursen sig höjt till vår fördel, alltse'n
En svensk rår på femton sköldungar.

*) Konungens värfvade regemente.

Blindt, utan beräkning, det gick på sin hals:
Vi störtade framåt och vägde ej alls,
Som Münchhausen och hans gelikar;
Tvärtunder ett slagregn af kulor och skrot,
Vi, utan att blinka, spärrredo emot
Kolonnernas spetsiga pikar.

Vi kommo som örnar, och icke i smyg,
Med rekognoseringspatruller och tyg
Och annat, som mjölkharar passar;
Och derför, kamrater, så segrade vi:
Ty lyckan den djerfve står merendels bi,
Men skyr den, som kryper på tassar.

Det regnade ock en sjuhelvetes gross
Kanonkors och silfvermedaljer på oss,
Som manna i öknen, den gången;
Vårt vapen vardt sedan ett hedersstandar,
Och på hvarje sida en »prinsens hussar»
Står prydligt och håller om stången.

Kornetten ock följde, en handvänning blott;
Som svalan i flygten han stöp för ett skott
Och släppte stigbyglar och tygel.
Sqvadronen stack framåt, ohejdadt och flinkt,
Den stupades fuchs följde med af instinkt
Och sprang reguliert på sin flygel.

Hans hjerta, det lifeget tillhörde oss:
Ack, satan, hussarer, slapp derföre loss
I form af en blybit och nöp'et.
Om handlofven sabeln var surrad så fast,
Att, när vi dem skilde, en fingerled brast,
Och tummen blef knäckt till på köpet.

Han stod på vårt bästa, han var oss så kär:
Ej raskare ungdom stått under gevär
Och kastat sitt ben öfver svitsen.
Och aldrig ett blod har jag sett mera rödt;
Vi fällde en tår på hans liflösa kött
Och drömde om honom på britsen.

(Men hvad gagna snyftningar, olåt och skrän?
Vi förr eller senare måste derhän;
Det går som en halfsväng på klacken.
Bravour är hussarernas fideikommiss;
Allt annat är ovisst, blott döden är viss,
På det kan man slå sig i backen.)

Han högg som en ängel, men svor utaf fan
Och förde sin häst som en gammal uhlan,
I tempona qvick som en ärla.
Ack, det var en pojke med ryck i och gry,
Så vig som en lekatt, så glad som ett ny
Och pigg som en qvicksilfverperla.

Kontanter han hade, men ock för dem hål;
Vi sköto på fläck med hans hackor till mål,
Och flux han stack näsan i stallet,
Så hissades pilten med lust opp och ned,
Men drickspengar ströko för fan i våld med,
Som sågspån i Trollhättefallet.

Han sjöng med oss visor, lättsinnig och yr,
Och deltog ibland i små nattäfventyr.
Der flickorna sutto emellan,
Och rumlade, men ej för smakens skull, ack!
Nej, blott med kamrater och vänner han drack;
Men då var ock ljud uti skällan.

Han var mot det svagare könet en skälm,
Och log han, han såg ut som Amor i hjelm,
Som Astrild med Herculis klubba.
Han tog ej fler intryck, han hade ju ett:
En ungmö sin kärlek han längese'n gett,
Och henne han ville ej rubba.

I själen var känsla, i viljan var kraft,
Och hetta i lefvern och hufvud på skaft,
Och då är ju modet sjelfskrifvet.
Och blef han tillfrågad, han kunde ge svar;
Det var, med ett ord sagdt: en äkta hussar,
En knekt utaf brinnande lifvet.

Men skulle han fäkta och följa med oss,
Då brände hans blickar som Lucifers bloss,
Hans hår stod som på en hyena,
Och minen förvreds till ett isande hån;
Det ryckte från hårfästet ända till tån,
Som krampdrag anfäktat hvar sena.

På hinsidan sundet en längtande mö
Med blickarna mötte hvar skummande sjö,
Som vräkte från Holstein till Skåne.
Hu, vågen stormsuckar, en dödskyss hon får
Af vinden, som sista gång lekt med hans hår;
På lik bjuda stjernor och måne.

»Han aftackar truppen; i sträckande traf
Han rider, han tvärstadnar, kastar sig af»,
Hon tänkte. »Han skall snart befria
Min kärlek från aningar.» — Väl satt han af
Långt förr än vi andra, men gick till sin graf
I stället för till sin Maria.

Så älsklig en sötunge aldrig jag sett,
Och ändå jag stöfvat som fan vidt och bredt
Omkring på vår halfva jordkula.
Det nobla var medfödt och klädde'na väl,
Eld var det, var lif, det var sprittande själ
Och fullblod hvarendaste smula.

Om medjan jag gripa förmått med en hand;
Hon hade en mun som ett purpurrödt band
Och kinder som snödropp om våren,
Två ögon som himlar och lockar som guld:
Hans fästmö var ädel, var bildskön och huld
Och stolt som en brud till kondoren.

Och fastän hon alltid var vänlig och glad,
Det låg något ärftligt, jag vet icke hvad,
I den majestätiska minen;
Och några rent aristokratiska drag,
Som icke man hittar på just hvarje dag,
Höll packet på håll från blondinen.

I flygande fart kom en dammig hussar;
Fast ej hennes Wolmar, hans Fritz det dock var,
Och fuchsen sprang lös vid hans sida
På borggårdens qvader. Sju dygn hans sqvadron
Djupt sörjde sin hjelte; Fritz, fuchsen och hon
Först slöto med lifvet att lida.

Hon ligger förstummad på knä vid hans bår,
Hon gjuter ej suck eller fäller en tår;
På blånade läpparna spritter
Ett vansinnigt leende, dallrar ett skratt,
Ett hånande, hemskt, konvulsiviskt och flatt;
Att gråta var smärtan för bitter.

Hon magrade af och vardt tunn som ett bref,
Lik en skeletterad provinsros hon blef,
Fastklistradt på knotor satt skinnet;
Och ådrorna växte så stora och blå,
Armpiporna stucko som vissnade strå
Fram ur det broderade linnet.

Ack, sorgen är kulan, och hjertat dess mål:
Det blir genomborradt af grundskott och hål,
Förgiftadt, långpinadt, besviket;
Som jernet af grafrost, det frätes af qval,
Tills lifvet blir tomt som en urmodig sal,
Lik en grift, som väntar på liket.

Hon egde en herrgård, hon egde väl två;
Bland böljande säd och ätthögar de stå,
Som Babylons torn ned på »slätten».
De hviska om skatter, förtälja om strid,
Påminna om Hannibal Sehesteds tid
Och hviska om Ulfstandska ätten.

Och än öfver porten förvittrad man ser
Ett vapen, Ulfstandarnes gamla banér;
Två bilder man också kan skönja:
Den ena en husfru, men reslig ändå;
Den andre i rustning från topp och till tå,
En ädling med hjelmkam och brynja.

Så åldrigt det Ulfstandska stamträdet är:
En Ulfstand slogs i Henrik Lejonets här,
I Valdemar Seiers en annan;
Och hvar och en af dem en man var för sig:
De riddare voro så bålda i krig
Och gästfria hemma vid kannan.

En åtföljde korstågens brusande elf
Och fick sig ett lansstygn af Saladin sjelf
Emellan ringkragen och halsen.
En annan var Norrbys stallbroder och vän;
Ombord på hans flotta, han stred bland hans män
Och föll i ett sjöslag vid Alsen.

Ett par varit bispar i Absalons tid,
Med kräklan de sutit och fråssat i frid
Och spolat ned østron med claret;
Med fastan de drifvit i kryptorna gäck,
Uppätit sitt rådjur, garneradt med späck,
Och smort sig som grodor i kärret.

Så mången »smuk kone» utaf deras blod
Var »Kjöbenhavns» perla och »Sjællands» klenod
Och själen vid hofvets picknickar.
Ja, sjelfve »kong Christian ved den höjen mast»
Med dem vexlat miner och bytt ögonkast
Och följt dem med kärliga blickar.

Furstinnor med ögon, som smälte upp is,
Hofdamer, som gåfvo sitt rykte till pris,
Förslagna och djupa som sjöar;
Som bröto af hjeltars jernviljor som rör,
Som Ranzau och Tordenskjöld flammade för
Och så styrde Dannemarks öar.

Mång borgfru, som följde sin herre i fält,
(Och sjelf äfven brutit en lans, om det gällt,)
Hvars färg bars i fejd och ringränning,
Hvars ära, som skölden, var fläckfri och blank,
Som dömde till pris vid tornerspelets skrank
Och undgått förförelsens bränning.

Guds helgon, som klädt sig »i asko och säck»,
Ab'dissor i dok, som kört lustarna weg,
Botfärdiga som »Sancta Brita»,
Bönsystrar, som gisslade sig i sin cell
Och läste sitt ave i Soröe kapell,
Tills de blefvo bleka som krita.

Novicer, som köttet ej späka förmått,
Men gett rendezvous åt hvar näpen abbot
På Beckaskog och Bosjökloster,
Som svalkat sin känsla och qväft sin förtret
Med kyssar så ljufva som smultronsorbet
Och långa som sju pater-noster.

I slaget vid Lund, som vår elfte Carl höll,
Sju stycken Ulfstandar på en gång det föll,
Sju bröder omkring Dannebrogen.
En stupat förut vid det uppbrända Vä;
Han slogs, när en kula tog benen, på knä
Och dog så, sin riddarpligt trogen.

Det var hennes ättlängd på möderneled;
Men mansliniens anherrar dugde de med
Och räknas bland frejdade döde.
För äran Jernhjelmarna kämpat och blödt:
Som hjeltar de fleste på valplatsen dött,
Och tre vållat fältslagens öde.

De fäktade modigt för sanning och rätt,
Och alla den blodiga skjortan de klädt
I svenskarnes mellanblå leder.
Den store kung Gustaf i döden de följt,
Med ära och blod sina fanor de höljt
Och fört sina värjor med heder.

Allt, hvad som ej strök på Germaniens fält,
Det med Carl den tionde gick öfver Bält.
En till fyra danskar i sender
Djerft kastade handsken i envighetskamp,
Och fältet behöll han, fast sedan han damp,
I kalabaliken vid Bender.

Blott Östgötaryttarne förde af dem
Tre skjutna ryttmästares lik med sig hem;
Sorgtåget skred tyst genom riket,
Med pukor förstämda, med florklädt standar,
Framför hvar sqvadron af ryttmästarn man bar
I långsamma nattmarcher liket.

De lågo i kyller, så gula som strå;
Bårtäcken med grefliga kronor uppå
De tunga blykistorna höljde.
Ej hördes en fråga, förnam man en sång,
Och dofva kommandoord blott någon gång;
Som spöken de döde man följde.

I rustningen svepte, tre multnade män
Så till sina herregods kommo igen
Från trettioåriga kriget.
I riddarsaln fruar gå upp och gå ner;
Man hoppas, man anar, man lyssnar, man ser
Åt landsvägen ut ideliget.

Tre löjtnanter, mörka i synen som krut,
Skarpögda som örnar och raka som spjut,
Clanchefer från Skottlands högländer,
Till têterna sprängde och dundrade halt,
Och eko det återgaf femtiofaldt
Kring Roxens förtjusande stränder.

Hvar knekt i sin lucka stack in i galopp,
Kyrasserna skramlade och skrämde opp
En hel hop gräsänder i vassen.
Der låg midt framför dem en herrlig fasad,
Och vägen gick genom en tredubbel rad
Af lindar till första terrassen.

Det var redan sent, emot midnatt det led,
När likfärden tyst öfver vindbryggan skred,
Vid sorlet af ringlande bäckar.
Klart fullmånan utgöt sitt blodröda sken
På slottsfönstrens rutor och vårdtorn af sten,
Omgifna af murgrön och häckar.

De framryckte stolt uti rotar och led,
De blottade fanan och sänkte'na ned;
Kring stången hon slokande hängde.
Allt var så högtidligt, sjelf vinden den teg;
Det gick så ordentligt, ej hästhof ens steg
Ett tum ur sitt led, när man svängde.

Det var deplojering, som dugde, min själ!
Den gick utan ryckning, och snörrätt likväl;
De slöto borgtrappan helt nära.
Der flögo de rasslande slagsvärden ut
Och gåfvo en glittrande, klangfull salut
De aflidne kämpar till ära.

På mjölkhvita ston, som hvitulliga lam
Så skinande, störtade skottarne fram
Till liken och fällde sin glafven.
De redo som stormen på hvitskummig våg,
Så mulna som åskor i blick och i hog,
Som vålnader, stigna ur grafven.

»Till laddning!» patronerna insattes fort;
Knappt ordet var utsagdt, förr'n tempot var gjordt.
»Fyr!» — vips tre karbinsalfvor genast.
Se'n krutröken skingrats på Stjerneborgs slott,
Ett tecken ej syntes till trupp, allt förgått
Som en rök, utom liken allenast.

De kastat om folarne, jagat i språng,
Hvaren till sitt hem efter skilsmessan lång,
På skogsvägar trånga och gina.
Se'n guldkungen drog från sitt jernbärarland,
Har mångens trolofvade bortskänkt sin hand,
Mång ryttare mistat de sina.

De, som skrefvos ut vid en aderton år
Som fjunlösa piltar, med silfvergrå hår
Som gubbar tillbaka nu vände
Och liknande ekar med mosslupna skägg,
På hvilka mång stridsyxa profvat sin egg,
Ärrplöjde, krutsprängde, solbrände.

På moar och hedar de gula och blå
I massor nedmyllades; hem kommo få.
Rekryter med främmande vanor
Instuckos från Spanien och Donaus strand,
Som fäkta sig lärt i åtskilliga land
Och stridt under hundrade fanor.

Ej i regimentet en springare stod,
Som ej var af polskt eller meklenburgskt blod;
De svenska aftroppat från scenen,
När de icke längre uthärda förmått
Fler mödor, lansspetsar och brännande skott,
Och kulor dem frätt intill benen.

Men än i en kyrka i Linköpings stift
I choret sig höjer en grundmurad grift,
Der, tvärt genom ekportens springor,
I dunklet bland multnade sidenbanér
Tre väldiga, ärgiga kistor man ser
Och äfven tre rostiga klingor.

En Jernhjelm i slagtningen vid Lyddeelf
Gaf Ascheberg hästen och drunknade sjelf;
Raskt fålen sam öfver strömdraget.
En hjelte blef räddad; hvad gjorde det då,
Att en skägglös kornett låg i Lyddeå,
Om ock af det ädlaste slaget?

Kung Carl tog i kriget ut med sig ett tjog,
Dem alla vid Narva man sårade såg,
Ack, fällde som högdjur i parken!
Den äldste left »femton», den yngste blott »tolf»,
Men säkert till kinden de lade sin kolf
Och sträckte friskt ryssar till marken.

Man fann dem förblödda, begrafna i snön;
De hållit sig väl och de fingo sin lön:
Tjufpojkarne blefvo drabanter.
Snart läktes den unge soldatens blessyr;
Jernhufvudet Carl tyckte om äfventyr
Och sökte dem på alla kanter.

Se'n följde de honom i lust och i nöd,
Der stympades en och der nedföll en död;
Af dem tog man inga till fånga.
Men ack, efter lönnmordet vid Fredrikshall,
När lejonet sköts af en räf, knall och fall,
Blott återstod en af de många.

Strax afsked han tog ur förrädarnes här;
Han reste till Skåne och gifte sig der.
»Med kungen, huskorpar än skria,
»Gick äran; hans bane vår olycka var.»
Så sad' salig grefven, som var farfarsfar
Till Wolmars blåögda Maria.

För Wolmar en skål, dito en för Marie!
Kantinen är laddad; ack, bara slå i!
Drick! Följen exemplet, hussarer!
I gapet här nyss jag en »jungfru» begrof.
Ack, den, som kan rumla, har icke behof
Af andra penater och larer.

Vi äro kamrater med raska manér
Och hänga ihop såsom långhalm och ler,
Ej bakom hvarandra vi smyga.
Ack, infanteristen han saknar vårt lif,
Vår anda, vår hållning och vårt tidsfördrif:
Han krälar i stoftet; vi flyga!

När sist regimentet går hädan och skall
Afmönstras på crêten af sjelfva Valhall,
Vår Lancken oss möter och helsar;
Han står der som fordom, så öppen och glad,
Och vi defilera förbi i parad
Med multnade »dolmar» och pelsar.

Med flygande fanor och klingande spel
En passant saluteras den otäckan Hel,
Omgifven af onklar och tanter.
Båd' akter och höfter, ja, allting är weg;
Det är, som man klädt på en handspak en säck:
Ej rundning der finns. bara kanter.

Dock har hon båd' snörlif och styfkjortlar på
Med bastrep, karkasser och bomull också
Till mjuk emballering för brösten;
En tunga så hvass, som en gadd på ett bi,
En mun som en skräplår med rostnubbar i
Och lockar som rågstubb om hösten.

I sporrsträck det bär öfver regnbågens bro.
Rimthussarna sitta på »räcket» och »glo»,
Och Fenris der ligger och skäller.
Vi svänga upp lustigt, formera sqvadron
Och skyllra gevär midt för Allfaders thron,
Men storma den ock, om det gäller.

Hvar hamn sitter af sitt benrangel till häst
Och slår sig se'n ner hvar det passar sig bäst,
Hos Frey eller hos hans fruntimmer.
Asynior servera oss halfstop med bäsk,
I Valhall bryggd buska och gyllene fläsk
Portionsvis af galten Sehrimmer.

När Aukathor kör med sitt artilleri,
Hans anspann är stormen, betäckningen vi,
Kanonerna åskor, som rulla,
Lichtkulorna månar, som glänsa i sky;
Hans krutvagnar, molnen, de åka med gny
Och äro af ljungeldar fulla.

Der står väl i Eddor och mången struntbok,
Att Loke skall segra sist vid Ragnarok,
Men streck håller icke den satsen;
Ty hjelpa hussarerne asarne rätt,
Så stå de sig säkert, och på Vigrids slätt
Bli nog Muspels söner på platsen.

Hel, drickom det muntra hussarlifvets skål:
Ett jublande, klingande, gällt lebewohl,
Som ljuder från östan till sunnan!
Som retade panthrar i öknen vi slåss:
Eho, som på sabellängd närmar sig oss,
Skall dö eller skynda sig undan.

Tonnerre.

Glad jag satt och njöt af friden
I mitt hem; jag märkte striden,
Men på håll naturligtvis.
Pöbeln rasade, nationen
Var i spänning — och passionen
Gäste våldsamt i Paris.

Doft, som åskor öfver jorden,
Hämndens echo skrek om morden
Och vår helvetesmachin;
Ryktet fick i väderkornet
Snöpligt os af tempeltornet,
Kungligt blod — och press och hin.

Argt som hydror alla riken
Gapade mot republiken,
Att den äta opp »i ett»,
Som en Boa sluker haren.
Bah, vår tuppkam, ej gloiren
Kring vår örn de nånsin sett.

De i oss blott funno låga
Rofdjur, skapade att plåga
En Marie Antoinette,
Ah, halfnakna sansculotter,
Råare än hottentotter,
I Grèvetorgets toilette.

Våra vackra frihetsfanor,
Med tre färger utan anor,
Hissade vi ett, tu, tre:
Folket, som, nyss fräckt i minen,
Slogs om plats vid guillotinen,
Stred nu »pour la liberté».

På hvart berg vårdkasar tändes;
Oriflammen igenkändes!
I hvar by stormklockan klang,
Gällt marseillerhymner ljödo;
Enthousiasme och fruktan bjödo,
Man ur hus »till samlings» sprang.

Strax blodmånglarn sina horder
Gaf en åderlåtningsorder
»A la satan dans l'abîme»,
General Custine befälet,
Och så började krakelet
»Contre l'ancien régime».

Hur det slöts, vet hela verlden;
Jag var med på ledungsfärden
Allt från Brest och Quibéron
Till landstigningen vid Cannes;
Ordonnance jag var hos Lannes,
Med om mordet på Dillon.

Skallet drog sig åt Rheintrakten,
Och jag kom så med på jagten,
Drifven dit af fosterländsk
Känsla och lättsinne lika.
Hoppet svällde som de rika
»Stackarna vid Wosnesensk».

Ha, jag egde blott geväret,
Två tjog skott i bandoleret,
Ingen enda möbel mer
Än fängnålen och skurstickan
I mitt kommissskrin — och flickan
I mitt hjertas högqvarter.

Men mot Céciles kärlek ringa
Var allt jordiskt gods. — Ack, inga
Skatter denna vägde opp;
Själen som kappränningshingsten
Flux vi kopplat, till den tingsten
Flög i hvinande galopp.

Som en lössläppt galning stormen
Yrade omkring platformen,
Der jag gick på post — och dref,
Grubblande i midnattsstunden,
När Belmont, som kom med runden,
Smög till mig ett sorgebref.

Griften, fast i lösen mången
Suck jag honom bjöd, den gången
Ej ranzon tog af mig; men — —
Hon är multnad längesedan,
Som ett annat lik; — dock, svedan
Bränner i mitt sinne än.

Karlar, kunnen I väl undra,
Att af alla mina hundra
Skråmor denna är mest öm?
Hon var ju mitt hjertas hjerta,
Källan till min fröjd och smärta
Och min ungdoms gyllne dröm!

Rundt omkring det gick i skallen;
Svindlande jag stöp på vallen,
Fast jag var en krigsman båld.
O, det tål en tår på tanden.
Kom, kamrat, och räck mig handen!
Ty min syn är fan i våld.

Jag ej skiljer vin och vatten
Mer, ej dagen ifrån natten:
Allt är svart; — ack, Gud förlåt!
Halsen — ta mig skock, jag ljuger! —
Är den enda lem, som duger.
Hvar är disken? Marche, — framåt!

Äkta sorten — två buteljer!
Om du blundar, när du väljer
Vin åt mig, jag då, mon ange,
Stjäl en kyss för hvart af strecken
På din tafla; — mitt fälttecken
Är en örn, som tar revange.

Ack, de italienska krigen,
Om de räckt evinnerligen!
Rakt igenom paradis
Bar durchmarchen, segerleden;
Den kampagnen var ett eden,
Ljuft på alla sätt och vis.

Friskt var sinnet, modig hogen,
Ödets gunst oss väl bevågen;
Mynt i högar, med allt slags
Prägel, låg oss jemnt i vägen,
Som i Peru, enligt sägen,
För Pizarro fordomdags.

Tanken liksom näktergalen
Gerna trifs i Haslidalen,
(Sol'n der strålar jemnt i skyn!)
Eller flyr den till en stilla
Skog på Borromeos villa,
»Wo die Goldorangen glühn.»

Bella Isola! Jag drömmer
Om terrasserna, ej glömmer
Jag din dimmas skira flor,
Lago Maggiores vatten,
Rosendoftet, månskensnatten,
Skiftande som perlemor.

Dina myrtnar, purpurdrufvor,
Guldfasaner, blomstertufvor,
Sammetsmattan zafirgrön,
Gyllne fjärlars yra hvimmel,
Klara källor, blåa himmel,
Svanor, bländande som snön!

När jag var der första gången,
Klef jag »stört» in i salongen,
Genomvåt som en matros
Efter blötan. I sin emma
Satt en skräpig fogelskrämma
Och en nyss utsprucken ros.

Kors, jag kom ju durch från slaget,
Der vi hade öfvertaget;
Tvärt min arm, bravissimo,
Snärjde sig om flickans smärta
Lif, som ormen kring ett hjerta,
Kedjan kring kung Enzio.

Tanten fick i en handvänning
Både spasmer och krampkänning
Och vardt röd som en pion;
Men tvi den, som är förlägen!
Hon kom »marche forcée» ur vägen,
Och niècen tog raison.

Häxan, som i ensligheten
Slök nervdroppar i förtreten,
Klunktals svälide ner sin harm;
Jag och flickan hök och dufva
Lekte, tills jag slöt den ljufva
Ungen till min tjusta barm.

Så blef Julietta skatten.
Men hon — — Skål! — Fy, — jag tog tratten
För en mugg — victoria! —
Och ser hvarken sol och måne
Eller — — blef vid Castiglione
Kär i Joåchim Murat.

Låt ej kyssar, hur de brinna,
Trollnät kring ditt hjerta spinna!
Qvinnolist är dagligt bröd;
Häfda barmen känslor ljuger,
Sucken är förställd; du suger
Gift ur munnen rosenröd.

Se'n jag sluppit väl ur snaran,
Som ett lo jag varsnar faran,
Vädrar gillret; rädd jag flytt
Äktenskap som digerdöden:
Som en ål på älskogsglöden
Jag ej vrider mig på nytt.

Stopp! Ej mina ådror svalla
Mer, de flyta vinterkalla
Liksom blod i fiskens kropp.
I mitt bröst, det sällhetstomma,
Knoppas ingen fridens blomma,
Trifs ej kärlek, tro och hopp.

Vänskap! Gyllne larf på naken
Lögn, med färg, som retar smaken,
Lumpna kart med purpurskal,
Frestarn sjelf i biskopskåpa,
Ljuf som smickret, hal som såpa
Och som glädjeflickan fal!

Sjelfbedrägeriets gyckel!
Egennyttans falska nyckel
Till det tempel, lömskhet hvälft!
Judas mästaren förrådde,
Eva fan till synd förmådde,
Och hon svek sin egen hälft.

Hvad är det vi kalla ära?
Ett förblindadt högmods lära,
Af inkonseqvenser full.
Hvad en knekt? En tanklös galning,
Som vill mördas för betalning,
Stympas för en drömbilds skull.

Jag blef utmärkt på slagfälten
Och fick nådigt utaf hjelten
Löften i oändlighet;
Men han gick till sina fäder,
Och jag går och slukar väder,
Huru länge, Herran vet!

Korset här, blessyren, kryckan
Är allt hvad jag fått af lyckan.
Aldrig hennes druckna fée
Mig med någon solblick fägnat;
Alltid, när det välling regnat,
Var min sked i helvete.

Slumpen gett mig blott almosor,
Idel halmstrån, inga rosor.
Fru Fortuna nyckfull är
Som en gammal retlig flicka:
Likt en istadig boricka,
Jemnt så långt hon vill, hon bär.

Jag vid Valmykanonaden
Fick af Hoche fältväbelsgraden,
Och vid Kreml Napoleon
Gaf mig hederslegionen,
Se'n jag honom följt till thronen
Från kanonen vid Toulon.

Som det midtpå var afbitet
Är mitt lår, mitt skinn luggslitet,
Hjessan som ett snöfält — och
Ryggen stel, — ja, hela kroppen
Ifrån foten opp till toppen
Skroflig som ett marmorblock.

Pojke, kom och räkna hålen
Efter kulorna! — O, svålen
Växer öfver kroppens ärr,
Bragdens enda öfverlefvor;
Men som kräftsår själens refvor
Äro öppna jemnt, ty värr!

Ej de läkas; — lifvet äter
På sig sjelf: ju mer det fräter,
Glupskare blir dess aptit.
Snålt det tär på egna fingrar
Det kring egen stam sig slingrar,
Som en hungrig parasit.

Här är märket af kartechen,
Som nöp örat bort i brèchen,
Här af bomben, som derpå
Sprang — och gaf mig detta brottet.
Om den gett mig nådeskottet
Af barmhertighet ändå!

Skälmen nöjde sig att klippa
Af benpipan, — jag fick slippa
Med en lindrig kontusion;
Men den slog i stället neder
Helveteskolonnens heder,
Mönstret i vår bataljon.

När du föll, i tårar smälte
Grenadiern. Sin unga hjelte
Höll den gamla stammen kär;
Max var man, fast vek som vidjan,
Som en fröken smal om midjan,
Spenslig som en bayadère.

»Ge Clarence den locken åter!
Trösta mamma, när hon gråter,
Skjut min lifhingst! Jag fått nog!»
Så han bad mig; blodet stänkte
På revèren, — ögat blänkte
Än en gång — och barnet dog.

Se'n jag med faschiner höljde
Liket; jag och Cain följde
Med till grafven på glacin.
Hunden der jag sköt för pannan:
Ej hans älskling någon annan
Skulle kalla mer för sin.

Der bland saftigt gröna kullar
Rhein sin silfverbölja rullar,
Reser sig ett bergfast slott,
Mot hvars gråa täljstensmurar
Kyrktorn äro skyllerkurar,
Och palatser lusthus blott.

Vågorna dess grundval skölja,
Tinnarna bland moln sig dölja,
Nejden rundtomkring är tyst
Och så folktom och sorgbunden,
Att man hade hört på stunden
Om en dufva maken kysst.

Ung Clarence gick i förmaket
Med det göthiskt hvälfda taket,
Stolt och brusande som Rhein,
Skön, fantastisk, tankfull, egen,
Lätt, att man knappt hörde stegen
På ett isglatt golf af sten.

Någonting förnämt högdraget,
Som »stack af mot hvardagslaget»,
Låg i hållning och i skick
Och en air af själens adel,
»Utan fläck och utan tadel»,
I hvarenda min och blick.

Oh, det var en näpen ranka,
Lång och välväxt som de »schlanka»
Damerna på Tassos tid,
Som förtjuste troubadourer,
Tinade opp isnaturer,
Gåfvo lif åt sång och strid.

Ställningsteg jag gjorde: »Tärna,»
Sade jag, »din lefnadsstjerna
Har gått ned, fast i triumf;
Häng ej läppen! — Här är flätan.
Solsken kommer efter vätan,
Som på simpla hackor trumf.

Fi donc! Contenance en smula!
Max har stupat för en kula,
Se'n du smekte honom sist.
Pip ej! Kejsarn sjelf, granater,
På dagordern skref: Soldater!
Gardet har sin prydnad mist.

Gossen föll med segerkransen
Om sin tinning; vapenglansen
Lyste opp hans äras stig.
Skönt han sjönk med svärd i handen,
Fäktande han gaf opp anden,
Sista sucken flög till dig.»

Nu »nach Hölle» rök allt qvinnligt:
Uttrycket blef öfversinnligt,
Ögat idel blixtrar sköt;
Pannan klarnade som dagen,
På de marmorhvita dragen
Trotset all sin rödfärg göt.

Rak i lifvet som en poppel,
Som Diana med sitt koppel
Högsint, stolt och segermätt,
Vardt hon bara eld och flamma;
Men det räckte ej: — anamma! —
Saknaden tog ut sin rätt.

Hon förtvinade af sorgen,
Som en instängd ros i borgen;
Tiden utan Max blef lång,
Fast det led. Vi kistan förde
Till ett hvalf, som förr tillhörde
Connetabeln af Bourbon. —

Hvad är klockan i hotellet?
Aj, jag tror det spruckna skrället
Pinglar sju i Notre-Dame.
Topp! Vi hinna supa knäppen.
Bror, det kliar så på läppen,
Och min törst är för infam!

Grålle, är det du som gråter?
Flödar känslan i dig åter
Öfver som en mogen böld?
Skakas du af feberdrömmar?
Det i alla ärr och sömmar
Rycker! Darrar du af köld?

Vräk samvetet under bordet!
Tänk på — fan och ej på mordet
Och var filosof, min vän!
Trösta dig! Prat! — Om du lifvet
Tog från en, — så har du gifvit
Tio andra det igen.

Qväf all ängslan i ditt inre!
Lite blod mer eller mindre
Tar så obetydligt rum.
Tyst som grafven är ditt offer;
Likets rôle, vid Sanct Christofer,
Som en dominos är stum.

Bah! Jag också några gånger
Ockrat med min hämnd, fast ånger
Som konfekt kom efter: — ack,
Men när sinnet är i svallning — —!
Eljest var det på befallning,
Som jag högg och skar och stack.

Gamla bössa, din rostgula
Pipa varit med, din kula
Gnäller hemskt i luften än,
Se'n duc d'Enghien fick salvan
— Af den steken min är halfvan —
I löpgrafven vid Vincennes.

Hofer sina ögon hvälfde
Stelt; jag sköt så klippan skälfde!
Spöket, tror jag, går igen;
Men, min själ, jag plägar bomma.
Andar äro endast tomma
Foster af inbillningen!

Pulverhäxa, söta mamma!
Än en flaska af detsamma;
Vi krigsbussar, skall du tro,
Stå på benen, hur vi dricke;
»Gardet dör, men ger sig icke!»
Röt Cambronne vid Waterloo.

Der jag också satt emellan,
Men kom lefvande ur fällan,
Fast som Josef — med förlof —
Naken och i detta skicket,
Hejsan, se'n jag satt i sticket
Hälften af mitt arma skrof.

Hu, i Rysslands stepper beto
Vi i gräset; der vi sleto
Ondt som bulldoggar i band.
Fransmän domnade som flugor
I boyarernas badstugor
Vid det stolta Moskwas brand.

Vid det frusna Berezina
Multnar kärnan af de dina,
Fader, kejsare och Gud!
Sig förirrade kondoren,
Segern vek från lejoncorpsen,
Lyckan frös i ärans skrud.

Det var tyg, som höll, i donen,
Änskönt bristen; från baronen
Ned till marketenterskan:
»Har jag, har kamraten» lagen
Var och ordningen för dagen,
Lösen ifrån man till man.

Oh, vi redde som kökssvenner
Till »plomb-pudding»; såsen bränner
Sår i gomen, hvem, som kom,
Blef serverad. Också ryssen,
Som en mö vid första kyssen,
Vände rädd och skamflat om.

Såg du schocken och quarréen,
Der de — »hast du mir gesehen?» —
Skuro mig den flisan? Men
Högg man sönder oss i smulor,
Saltade vi ock med kulor
In det bykets kött igen.

Minns du Tristans bronsanlete,
Blodsprängdt som ett ondt samvete,
Och hans magra jernskelett,
Sacre Dieu, med epauletten,
Distinktionskorpralen, jätten,
Som strök med vid Auerstädt?

Torrr och knölig som den käppen,
Med blodigeln krökt kring läppen, —
Ah, jag menar hans mustasch, —
Såg han ut som skam i sjelfva — —
Men han slogs och drack för elfva
Och slök smidigt tios gage.

Alltid sköt han fram stormstegen,
Lydde blindt som en lifegen
Trumman, var den främste, som
Satte foten på bröstvärnet;
Som en nyckel vred han jernet
I hvart sår två gånger om.

Sire! — den bläcksvarta harpyen
Svarte kejsarn vid revyen: —
Numro ett vid Arcolebron,
Grenadiern från Tartariet,
Gardet, flygelkompaniet,
Marskalk Mortiers division!

När han stötte ut dödspusten,
Lät det som en storm på kusten.
Jag fick resepass! Sergeant,
Skrek han, — och af rätta sorten —
Tag i morgon på rapporten
Opp mitt nummer som vakant!

Herrligt var att se Le Fèvre,
Eldfängd som ett stycke näfver,
Föra an en anfallsmarsch.
Kroppen darrade af oro,
Gnistrande hans ögon voro
Som fängpannor under charge.

Snillet ryckte i hvar fiber,
Rösten var af grof kaliber,
Jorden skalf vid hans befäl;
Blodet sjöd som sprit i lågor,
Känslor vräkte sig som vågor
I hans feberheta själ.

På vår orgels malmtangenter
Spelte hundra regementer
En fullstämmig krigsconcert,
Dofva »Lieder ohne Worte»;
Det var ett grofkornigt forte
Af fältstycken och gevär.

Folk som får på slagtarhuset
Låg och flämtade i gruset;
Det blef fan till korfkalas!
Hjernor slogos in som rutor,
Trossen samm i blod som skutor,
Knotor krossades som glas.

Sprängda spillror af krutvagnar
Flögo omkring oss som agnar;
Buonaparte vrok raskt omkull
Liksom korthus Alpens klippor,
Lagrar mejades som sippor,
Lif afklipptes liksom ull.

Folar fälldes som ikorrar,
Hederssablar, riddarsporrar
Slamrade — och blodet rann
I skarlakansröda floder.
Det var djefvuln och hans moder,
Hvad den rotvis-elden brann!

Karlar stupade som hjortar;
Aldrig himmelrikets portar
Var jag närmare än då.
Hjelmar brusto liksom isar;
Ack, vi skollades som grisar,
Sveddes styggt från topp till tå.

Månget högdjur föll, — kanonen
Skiljer inte till personen —
Kött är kött! Hvem par hazard
Står i vägen, mister smaken;
Ho det är, gör ej till saken,
Åsna eller leopard.

Vackra Egyptien, flicktjufven,
Eckmühls favorit, blef klufven
Som en ostra midt i tu.
Jag från Wagram — Drick! Jag spiller
Hälften i mitt pipskägg! — piller
Har i tarmarna ännu.

Nous allons. — Adieu, min sköna!
Pengar! — Oh, ma belle! Gud löna
Mig, hvar tredje gång, ej mer
Jag betalar. — Vid Sanct Brita!
En kontant — och två på krita:
Så är alltid knektmanér.

Ha, du tiger som en hummer!
Får mitt regementes nummer
Ej kredit, min hämnd blir stygg,
Slutliqviden noll in summa,
Och min skuld afqvittad, gumma,
Med min krycka på din rygg.

Jag, en isbjörn från Archangel,
Friar till dig, ditt benrangel!
Gift dig! Fick jag min figur
In i skrubben till dig smuggla,
En markatta och en uggla
Byggde bo i samma bur.

I gevär! — Morbleu, jag känner
Ej min brits igen, god' vänner!
Egde jag en korpglugg blott!
Halt! Jag kryper som en myra;
Wer da? Spiltan nummer fyra!
Tapto slog; — salut! — Sof godt!

Till min sista fältmanöver,
Herre, jag din nåd behöfver
Blott — och trenne skoflar mull.
Ödets son är kall, förkolnad,
Och Cécile en dimmig vålnad.
Hjelp mig för Marias skull!

Men — hvad båtar, att jag beder?
I det gamla gardets leder
Bönen ej man stort förstod;
Vi på segern endast trodde
I armé'n — och den berodde
Ju på kejsarn och vårt mod!

Vid mitt läger voro prester
Alltid ovälkomna gäster;
Ack, Tonnerre, du hitter nog
Till din himmel utan ledning,
Med Guds hjelp. O, mången hedning
Saligt som en christen dog.

Menskan skapar sjelf sitt öde,
Men Gud sörjer för de döde;
Eller dö de blott — hva ba? —
Sällt, som kola af i feber?
Bli Duroc, Désaix och Kleber
Då fördömda? Ha, ha, ha!

Släppas endast krämarn, skrifvarn,
Tiggarmunken och dagdrifvarn
In i Eden af monsieur
Simon Petrus nu för tiden?
Måste kanske invaliden
Gå och posta utanför,

Skyllra, när af kyrkans fäder
Någon bisp i vigda kläder
Öfver tröskeln går? — Tout beau!
Jo, jag tackar herr abbéen!
Men — jag tror, i Elyséen
Går ej gardet in derpå.

Du kallflinar, arma skugga!
Vill du mig med lian hugga?
Hur du kramar än min hand,
Gast, och rynkar ögonbrynen,
Död, jag ser dig stint i synen.
Hu, — jag drömmer så ibland!

Dæmonerne.

Hvarför skall ditt hjerta blöda
För en qvinna, för den döda?
Skölj med vin ur tankarna
Alla minnen af Lauretta!
I ett silfverhandfat tvätta
Hennes blod från händerna!

På en brudsäng, djup som natten,
Bäddad i lagunens vatten,
Vaggad af delfinerna,
Hvilar hon, och fiskar sluka
Hungrigt bitar af de mjuka,
Men uppsvällda formerna.

Ve, du gråter ju förgäfves!
Hennes fulla barm ej häfves
Mera af vällustiga
Suckar. I den lägga stygga
Grodor sina ägg, der bygga
Ödlor, kräla maskarna!

Rundt om lederna och halsen
Och det lif, som du i valsen
Omslöt med din smidiga
Arm, sig slingra ormar fräcka,
Och sin blódtörst sniglar släcka
Ur de blåa läpparna.

Minen stelnad är, som myste,
Slocknad blickens eld, som lyste,
Örat döft. Likt ederna,
Som hon darrande afhörde,
När du smekande förförde
Henne, lösta flätorna!

Ej emellan hennes fina
Händer får du smyga dina,
Och de veka känslorna
Tystnat, kinderna ej blomma
Mer som röda rosor, tomma
Stirra ögonhålorna!

Jag, som du, är från palatsen
Bördig, stod på Marcusplatsen
Högt bland vaurien'erna,
Var af nobili på balen
Firad mest, på karnevalen
Stoltast ibland maskerna.

Hvarftals guld min fader ägde,
Crœsi skatt hans öfvervägde,
Men han på dublonerna
Låg och rufvade yrvaken,
Såsom uppå skatten draken,
Hela långa nätterna.

Med förfallna reversaler,
Hvar jag var, på torg, kanaler,
Efter mig i spårena
Judar från Rialto smögo:
Spel och vin och flickor sögo
Mig, som vatten svamparna.

Derför jag förstfödslorätten
Sjelf utkräfde med stiletten
I zechiner blodiga;
I ett segel in jag sydde
Liket, dränkte det och flydde
Från de hundra öarna.

Men på qvällen, förr än solen
Dränkt sig, låg jag i biktstolen;
Aflat för kontant — ha, ha! —
Men välsignelse för inte
Fick jag flux af de fromsinte,
Heliga abbéerna!

Så jag den affären glömde,
Tjuste qvinnor, bålar tömde
Natten om vid orgierna;
Njöt om dagen af siestan
Lugnare, om möjligt, nästan
Än i oskuldstiderna.

Se'n ett flyktigt lif jag förde:
Hvar jag kom, allt lugn jag störde,
Dref med landsvägsriddarna,
Rädd för sbirrer som för pesten,
Sysslolös omkring för resten
Ibland Appenninerna.

Sist af svärmisk kärlek galen,
Blef jag vigd i Arnodalen
Vid en ung giftblanderska,
Trånsjuk som signora Luna,
Med två ögon, så nötbruna
Som på en circassiska.

Jag hör fjäten af en qvinna!
Spöket af din älskarinna
Följer oss i hälarna;
Genom dimman, midnattsfloret
Glänsa ögon bort i choret,
Matta och glasaktiga.

Qu'est ce qu'ici? Qui vive? Signora!
Lösen är en kyss, och våra
Hjertan lätt bestickliga,
När det vackra flickor gäller!
Derför räck mig munnen, — eller
On passe pas, min nådiga!

Dock, vi öfverge kurtisen;
Hal dess bana är som isen,
Damerna förrädiska.
Ormen bakom rosen lurar,
Under rifna fästningsmurar
De fördolda minorna.

Tråkigt ock för en och samma
Är på längd hvar offerflamma,
Och i bivuakerna
Nog för dagen få vi flickor,
Såsom krut och svafvelstickor
Lätta och antändliga.

Sjuka magar, sjuka hjertan
Botas lätt; på känslosmärtan
Verka sabeleggena
Såsom kylande pastiller,
För indigestionen piller
Vankas i kulstaplarna.

Drick, gref Manfred, qvalet kufva!
Dränk din hjertsorg i de ljufva,
Gnistrande pokalerna!
Drick, o Manfred! Du skall känna,
Att — corpo di Baccho! — denna
Saft är Christi Lacryma!

Glöm Venezia la bella!
Hör på korkarna, som smälla
Ur champagnebuteljerna!
Lyssna till de vilda, unga
Krigskamraterna, som sjunga:
Viva la bataglia!

Lugnt mitt hela regemente
Af sitt »dolce far niente»
Njuter; de vindbeutlarna
Slogos likväl af hin håle
Vid Millesimo, Arcole,
Montenotte, Padua!

Folk af alla slags metier'er
Har jag, avanturier'er
Med aristokratiska
Anor: grefvar och markiser,
Uppå hvilkas hjessor priser
Blifvit satta formliga;

Mästare och dilettanter
Uti brott af hvarje genre,
Slafvar från galererna,
Qvicka tjufvar, fogelfria
Bravos — vid jungfru Maria! —
Ifrån alla zonerna;

Unga skalder, troubadourer
Med romantiska naturer,
Spelare olyckliga
Och bastarder utaf kungar,
Djerfvare än lejonungar
I Saharaöknarna.

Ej med tårar fröjden grumla!
Ha, Dæmonerna, de rumla
Lustigt under dômerna,
Jubla hest likt — Benedetta! —
Korpar, som sig ätit mätta
Ut på afrättsplatserna.

På den svarta marmorgrunden
Längs utefter altarrunden
Blixtra bajonetterna
Såsom skriftebarn, per Dio!
Muntert det, signore mio,
Tillgår i biktstolarna.

Först i fulla drag de njuta
Vinet, se'n till måls de skjuta
Med de tomma flaskorna
På madonnor venuslika,
Sinnligt sköna, vällustrika
Och på helgonbilderna.

Hufvudskålen af en flicka
Kalken är, derur de dricka
Fräsande constantia!
Ha de fiskat opp din sköna,
Blek som månsken, ur de gröna,
Kalla, salta böljorna?

I dödsryckningarna flämta
Griftens lampor, sömnigt skämta
Männen; glädjeflickorna
Blunda, hjerta tätt till hjerta,
Vekt omarmande de smärta,
Lockiga Dæmonerna.

Lägrade bland vårdar, fråssa
De i vällust, kindren blossa,
Tända i passionerna.
Slutna intill qvinnobrösten,
Liksom flugorna om hösten
Domna de lycksaliga.

Under dödens hemska tystnad
Ljuft de släcka nöjets lystnad,
Hvilande på kistorna;
Endast hvita kranier glittra,
Och på konung Davids cithra
Lysa silfversträngarna.

På min blanka hederssabel
Klibbar ännu — o diable! —
Blod från Pyramiderna.
Ah, jag känner det på lukten
Och på färgen, — och den bugten
Baljan har från Genua!

När för packet jag betäckte
Af Désaix, den oförskräckte,
Liket, — o sanctissima! —
Svärd, för dig i gräset bita
Fingo tjogtals af de hvita,
Stela österrikarna!

Knäck du fick vid Saint Jean d'Acre,
Som vi vände ryggen — sacre . . . !
Snöpligt, o memoria! —
Och vid Eylau, der så mången
Galliens son sjöng svanesången,
Begge grafrostfläckarna!

Ha, han sofver, som samvetet
Slumrar under dödsarbetet,
Tröttadt efter pinorna;
Tunga äro andedragen,
Såsom Cains voro dagen
Efter purpurbragderna.

Såsom daggdropp en och annan
Kallsvettsperla syns på pannan
Sippra fram ur porerna.
Ha, han våndas och skär tänder,
Lik en orm, som mellan bränder
Vrider sig på halsterna.

Hett som lava, blodet rinner
I hans bröst, hans hjerna brinner,
Pulsarna oroliga
Slå, hans känsla är vansinne!
Som ett vacuum härinne
Öde stå hjertkamrarna.

Vakna, Manfred! Tiden lider!
Morgonsol'n oss nya strider
Ger och ökar minnena:
Unga dagen skall oss skänka
Friska lagrar, blodbestänka
Blanka hederskorsena!

Den napoleonska örnen
Öfver alla fyra hörnen
Af vår verld spännt vingarna;
Skönt gloirer i dess skugga
Frodas, röda blodregn dugga
I de gyllne kronorna!

Re'n han ute är och rider
Främst bland sina gröna guider
På sin ljusa, svettiga
Hingst Euphrat, med silfvermanen,
Majestätisk som orkanen
Bland de simpla vindarna.

Högsta kraft hvar nervsträng spänner;
Blott i hejdlös fart han känner
Lif och frid i striderna.
Det är, som man klädt på stormen
Gardesjägaruniformen,
Marskalksepauletterna.

Dagen gryr. Den spridda hären
Hvimlar talrikt! Se, gevären
Blixtra genom dimmorna.
Ställning slås på gardets trumma,
Och som sfinxer stå de stumma,
Gamla grenadiererna,

Sträfva uti pli och sinnen,
Öfverlastade af minnen,
(Köpta dyrt i farorna)
Med svartmuskiga anleten,
Mystiska som evigheten,
Stenkolsmörka, skäggiga;

Öfver småbestyren höjde,
Med af djupa ärr upplöjde
Pannor, jättmoustacherna
Stelt uppvridna, kolossala
Björnskinnsmössor på de kala,
Väderbitna hjessorna.

Liknöjt hvilande på hanan,
Trotsiga af segervanan,
Dra de spotskt på munnarna
Åt en nyvärfd trupp, som lågar
Af enthousiasm och tågar
Förbi veteranerna.

Lifvets glädje akta föga
De, som öga emot öga
Döden sett orubbliga,
Af sitt blod näst sista droppen
Mist och kulor ha i kroppen
Än från Ulm och Brescia!

Kejsarn nalkas deras leder
Ensam, fanan sänkes neder
Långsamt; bataljonerna
Skyllra; såsom åskor hundra
Tusen echon återdundra
Doft: »Vive l'empereur! Hurrah!»

Gällt Muhameds fana klingar,
Kejsarn vinkar, örnen svingar
Upp igen mot skyarna.
Janitscharmusiken tystnar,
Sorlet tiger, gardet lyssnar
Spändt på gudasvarena.

Snabb som min inbillnings drömmar,
När det går med slappa tömmar
Hvinande kring rymderna,
Omkring flyglarna han ilar
Till oss, blicken på oss hvilar,
Som en blixt från skyarna!

Tyst! Se opp! Gif akt, Dæmoner!
Halt med stojet! Still, ladroner!
L'empereur vient, voilà!
Basta! Skyllren så, att jórden
Darrar vid kommandoorden:
»Présentez les armes, soldats!»

Lefve kejsarn, han, som stakat
Segerbanan ut och skakat
På de gamla thronerna!
Han, den store, underbare!
Vive la guerre et la gloire!
L'empereur! Victoria!

Ha'n I sofvit sött, eliter? —
Ah, comme anges! — Comment, banditer?
Mes enfans perdus, helas!
I sen ut som svultna gamar
Eller vargar, hvilkas ramar
Magrat under vintrarna.

O, madre di Dio! Döden
Bränner het som afgrundsglöden
Ur de svarta ögona!
Feberröd på er är färgen,
Som på sol'n, när bakom bergen
Den går ned i böljorna.

När I sen min klinga doppas
Djupt i blod, skall det, jag hoppas,
Vattnas er i munnarna.
Ärans fält, som låg i träde,
Så vi upp; och likutsäde
Gifver skördar ymniga!

Les diables invincibles
Kallas vi, un peu terribles:
Men det heta Afrika,
Lodis bryggor, Bernhards stalper
Och Helvetiens jättealper
Vittna om bedrifterna.

Friedlands, Austerlitz' och Jenas
Bragder må i dag förenas,
Som i hafvet strömmarna!
Högst bland fanorna vår fana
Hvifta skall på kampens bana,
Som en sol bland stjernorna!

Hvems är örnen? kejsarn frågar
Lannes, och hans öga lågar
Varmt som sol'n på Corsica.
Med en röst, som qväfs af tåren,
Lannes svarar: Sire! Condoren
Tillhör Hesperiderna!

En avant, mes braves! Grognarder!
Kasten er som leoparder
Öfver batterierna!
För er, när jag är i têten,
Bäfva jordens innanmäten,
Remna molnkolonnerna!

Slå triumfmarche! Hvem kan hämma
Tiden, lavaströmmen dämma,
Hejda ras från fjällarna?
Fram vi störta som laviner
Ned i dal'n, när solen skiner
På Tyroleralperna!

Ingenting oss motstår mera!
Himlen sjelf escaladera
Vi och spränga portarna.
Vi från Atlas' skullror hvälfva
Verlden — och forcera sjelfva
Afgrundsbarrikaderna.

Ifrån azurbältet råne
Vi dess smycken, både måne,
Sol och alla stjernorna,
Och i nationalmuseum
Under massans jubileum
Hänga vi troféerna!

Dö vi, stupa vi i kretsen
Af kamrater; se'n i spetsen
För de fallna hjeltarna
Kejsarn sjelf med Rheinarméen
Rycker in i Elyséen,
Saluterar gudarna!

Jag är sårad! Luften tjocknar
För mitt öga, ljuset slocknar
För de skumma blickarna!
Re'n det går omkring i ringar!
Liksom om de hade vingar,
Från mig fly lifskrafterna!

Ej jag tål en knekt, som gråter;
I Gehenna ses vi åter
Bland de fallna änglarna —
Eller ock i himmelriket!
Nu, a Dio! Strunt i liket!
Glömmen mig, ej segrarna!

Grenadieren.

I gardets campagnesal, kamrater,
Gardister med ärr från Arcole,
Vi tömma som äkta soldater
I botten vår kejsares skål,
Så länge champagnen den skummar,
Och lifvet i pulsarne slår,
Tills döden all njutning förstummar,
Och fraggan i bägarn förgår.

Se'n dricka vi i Elyséen
I nektar af hjertblod så rödt
För hjelten, gloiren, arméen
Och lagern, för hvilken vi blödt.
Af Jupiter sjelf blef den räddad
Ur faran; i urna af gull
Den grönskar, och roten är bäddad
I stupade fienders mull.

Med perldagg på kronan och bladen
Den skjuter så herrliga skott

Och skuggar den blanka façaden,
Som pryder Victorias slott.
Dess heliga stam ej förfryser
Vid flamman af Austerlitzsoln,
Som klar som en gloria lyser
Högt opp i den gyllne kupoln.

Mitt Austerlitz aldrig jag glömmer:
Min tanke du är hvarje dag,
Och natten, den skumma, hvad drömmer
Om annat än Austerlitz jag?
O, Friedland och Eylau och Jena,
De glittra från pol och till pol
Som bragdernas stjernor allena,
Men Austerlitz är deras sol!

Med lifbataljonen i têten,
Som alltid var honom så kär,
Och falkblicken stolt och förmäten,
I spetsen för hela sin här,
Satt, blott med ett ridspö beväpnad,
På lifhingsten, ramsvart som kol,
Titanen, monarkernas häpnad
Och stora arméens idol.

Kring fanorna stormarna tjöto,
Folk slagtades tusendefaldt,

Af lik som hyenor vi njöto
Och fråssade blod öfverallt;
Men jublande fortgick arbetet,
Tills natt täckte himmel och jord,
Och hvar veteran på samvetet
Fick »några och hundrade mord».

Fast linjens kolonner, med örnar
Till fälttecken, jernmalm till märg
Och blickar som åskmoln, som björnar
Käckt slogos och stodo som berg,
Osårbara, fasta som gastar,
Dem trummornas hvirflar förent;
Dock garderna voro de qvastar,
Som sopade slagfältet rent.

Friskt, gossar! Fältflaskan till munnen!
Ur Bonapartes källrar vi mer
Väl få, när bataljen är vunnen,
Från guidernas vinterqvarter.
Han var här nyss före attacken,
Af vakorna, ronderna trött,
Och sof jemte mig på bivacken
I snön, som en ängel så sött.

Madrassen var marken, kapotten
Hans täcke, sparlakan ett par

Kokkittlar med bucklor i botten,
Och renseln den örgottet var;
Men se'n han sin kudde lät fylla
Med — — — silfver var alltid hans färg,
Och sina sparlakan förgylla
Med guld ifrån Johannisberg.

Vi mistat af vänner ha mången,
Den främste, när fanan jag höll
Hos gardet det unga den gången,
Som Lannes vid Esslingen föll.
Lik ungskogen, kullfälld om våren,
Med stammarne tätt till hvarann,
Låg rättad i led hela corpsen,
Sträckt som till parad hvarje man.

Fast blodiga hundra affärer
Jag fäktade i, som jag vet,
På tretti krigsår, grenadierer,
Det var första gången jag gret;
Och att mina ögon få våta
Är ej mindre svårt, vid Guds död,
Än locka en sprängbomb att gråta
Och skapa om stenar till bröd.

Men gräfvas vi än ned i jorden,
Napoleons rykte ändå

Ju flyger från södern till norden
Med Corsicas örn i det blå.
Djupt Clio i häfderna präglar
Historien om våra krig;
Ha, präktigt i ethern du seglar,
Condor! Vi knäfalle för dig!

En flicka, som dufvan så trogen
Och trånande som en romance,
Der fanns före kriget i skogen,
Som gömmer mitt hem i Provence.
Jag tänkte, min sällhet berodde
På henne, att hjertat som snö
Försmälter af kärlek, och trodde
Att man blott kan älska — och dö.

Hon dyrkade mig och jag henne,
Och än vi väl suttit och drömt
I grottan vid fallet, vi tvenne,
Och verldenes oro förglömt,
Om ej en chasseur af hazarden
Hemkommit på värfning just då
I full uniform, och kokarden
Ej lyst mig i ögonen så!

Jag svor, se'n marskalken Massena
Mig mönstrat från topp och till tå.

Bah, fast han fann krafterna klena,
Han tog mig till gardet ändå!
Han log så skälmaktigt och såg mig
I ögat, fann eld deruti
Och sade: »Fripon, kom ihog dig»
Och red se'n sjelfsvåldigt förbi.

Bums ordres jag fick att marchera,
Men löjtnanten sjöng: »Papillon!
Du får ej gå till henne mera
Och inte ta afsked en gång!»
Jag leddes, som fogeln i buren,
På vallar, bastioner och torg
I Strassburg; men himlen som muren
I borgen blef kall för min sorg.

Ack, hon hade skatter, jag inga
Och än inte fälttåg jag gjort;
Jag egde blott hjerta och klinga,
Och dessa betydde ej stort.
Men under den luggslitna rocken
Jag hade ju, fast jag var arm,
Ett gods i den gullgula locken,
Som ligger ännu vid min barm.

Hon glömde bort mig, tog en annan:
Ej kärleken äran är huld.

Ack, hvad är en lager om pannan
Också mot en krämares guld?
Med det kan han väga upp hjertan,
För det honom lyckan är blid,
Med det kan han drifva bort smärtan
Och köpa sig himmelens frid.

En borgares flitiga maka
I Coblentz jag såg henne se'n
En gång på en durchmarche (tillbaka
Vi tågade då öfver Rhen);
Men sinnet föraktade redan
Den husliga lyckans behag:
Jag hörde till gardet — och sedan
Min själ var för stolt att bli svag.

Jag visste: om ödet ej kufva
Jag kan, fast i krigsgudens sold,
I lifvet, blondinen den ljufva
Jag tar efter döden med våld.
O, ensamt mitt hjerta det fria
Jag gaf dig, min anade brud.
Min dyrkan du delar, Maria,
Med kejsaren, äran och Gud.

En skål för vårt handtverk, det kära,
En skål för en segersäll tid,

Då vapnena hållas i ära,
Och lyckan blott vinnes i strid.
Ej kryper en knekt för den hala,
Halfblinda Fortuna, som, full
Af veld, håller hederskors fala
Och säljer förtjenster för gull.

Lefve kriget! Må dess flamma
Evigt brinna, jemnt densamma,
Och dess aldrig släckta bloss:
Tvedrägtslågan uppå jorden,
Klart som norrskenet i norden
Ständigt fladdra öfver oss!

Hvad är kraften väl i friden?
Ej den aktas; blott i striden
Slår dess lagertelning knopp.
Endast vid Bellonas vingar
Fäst, den emot ethern svingar,
Når den ärans alpspets opp.

Utom stålet, kulan, krutet
Lyckans Janustempel slutet
Såsom Paradiset stod.
Som ett spöke i de dödes
Gårdar, är den man, hvars ödes
Sol ej dykar opp ur blod.

Blott med blod kan blod försonas;
Ack, hvad båtar, att de skonas,
Som dock en gång måste dö,
Om för pesten, för min glafven,
Eller stormarne på hafven
Dem som agnarna förströ?

Måtte hämndens huldgudinnor,
Hatets, afundens prestinnor
Dansa jemnt sin fackeldans,
Luftiga som bajaderer!
Lefve gardets grenadierer
Och de franska vapnens glans!

Ingen fredens genius vira
Får kring kejsardömets spira
Nånsin en olivegren!
Mannen kriga skall, hvar qvinna
Garn till segerskjortor spinna,
Tvätta blodig brynja ren.

Må vårt tempel bli kasernen,
Och penaterna eggjernen,
Les drapeaux, les tricolores
Sväfva öfver alla fästen,
Kriget härja såsom pesten
Ännu uti tusen år;

Alla fransmän bli soldater,
Hela verlden krigstheater,
Och Paris centraldepôt,
Fullt af invalidhoteler,
Tyghus, smedjor, citadeller
Och rekrytskolor en gros!

Hel, Lætitia, dig moder
Till en son, hvars ärestoder
Spira opp i Cairos dal,
Hjeltebarnet, parvenyen,
Förste mannen vid revyen
I Olympens riddarsal!

Döden ärans glans ej släcker:
Nej, så långt som tiden räcker,
Lefver minnets majestät,
Skönjas vingslag af kondoren,
Ses på Simplonvägen spåren
Af den djerfves gudafjät.

På Vendômekolonnen strålar
Segerns sol, Venedigs folar
Gnägga i hans arsenal
Bland troféer genomskjutna;
Ack, för honom blodbegjutna
Fanor fladdra utan tal.

Inga magter i Europa,
Asien, Afrika tillhopa
Något emot hans förslår!
Han dem under oket bringar,
Såsom lejontämjarn tvingar
Skogens kung i öknens snår.

Lefve kriget! Må dess flamma
Evigt brinna, jemnt densamma,
Och dess aldrig släckta bloss:
Tvedrägtslågan uppå jorden,
Klart som norrskenet i norden
Ständigt fladdra öfver oss!

Tambourmajoren.

Ha, ha, ha, hjertunge lilla!
Ej så brådt om! Sitt då stilla
Hos din gamla grenadier,
Me'n han tömmer styrkedrycken!
Ännu har han några stycken
Ecus i sitt bandolér —

Om jag ej gett bort dem redan,
Det är sannt! — Ack, flicka, sedan
Har jag ingenting, tyvärr,
Mer än klingan här — och minnet,
Tjogtals värjstygn — och i skinnet
Ett par dussin gamla ärr!

Borta är min syn: det ena
Ögat miste jag vid Jena;
Och det andra — flux tillreds
Var en kitslig jägarkula
Och tog från mig det en smula
Efteråt vid Austerlitz.

Bums som vi formerat slutna
Led, två finger fick jag skjutna
    Af vid Pyramiderna;
Och jag skråman här, den styggan,
Bär från Arcole, ifrån bryggan!
    Lefve Buonaparte! — Hurrah!

Förste konsuln bar standaret
Främst, — se'n gick jag, fast jag var ett
    Barn, och trummade med magt.
Af hänförelsen betagen,
Slog jag marche — och efter slagen
    Gardet stormade i takt.

Öfver liken djerft vi sprängde
Idel framåt, — trumman hängde
    Södersargad, full af hål
Om min hals, jag högran miste;
Men min venstra hand dock visste
    Föra henne vid Arcole.

Knektar, mot hvarannan stödde,
Fäktande på knä förblödde;
    Men hvad båtar allt? I dag
Reducerad är arméen,
Hjelten sjelf i Elyséen —
    Och hans fana den har jag!

Ja, om du har lust att röra
Denna helgedom — och höra
På min segermarche, så ställ
Kosan till tambourmajoren,
Femman, andra korridoren,
Invalidernas Hôtel!

Ha, hvi grubblar jag? Förliden
Längese'n är kejsartiden;
Galliens stolta örn är stäckt,
Han, som rörde oceanen
Opp — och fostrade orkanen
Med sin vinges blotta flägt!

Gamla garderna, ack, mina
Krigskamrater, Berezina
Skördade. — O, de i ro
Hvila der, af ära tunga,
Som af mödor; — och de unga
Stupat ha vid Waterloo.

Hu, jag vill ej längre vara
Ensam af hans hjelteskara;
Oh — nej, veteran, gif akt!
Rusta dig till sista färden!
Det är tid, att du ur verlden
Går — och tackar för god vakt.

Midnattsklockan tolfte slaget
Slog, det sista andedraget
På hans bleka läppar dör;
Stolt sitt hederskors han tryckte
Till sin mun, som flickan tyckte
Hviska än: Vive l'empereur!

Ney.

En lägrets son, som fostrad är i striden,
Jag efter bragder endast räknat tiden
Och skötte inga andra hvärf än krig;
Jag låg i lindan och såg tjust på lansen,
Den späde log förnöjdt åt vapenglansen,
Sitt första fjät han tog på farans stig.

Jag bloddop fick, en sköldmö var min amma,
Det första ljus, jag såg: en vaktelds flamma,
Det första ljud, jag hörde: trummans ljud.
Min kudde var en hjelm, barnkammarn tältet,
Och skolan gick jag genom på slagfältet;
Om ära var min första bön till Gud.

En hästrygg var min vagga — längs valltrappen
Jag låg och höll mig fast. På sadelknappen
Min unga hjerna slumrade i frid,
Fast än i têten, än i eftertroppen
Min hingst sqvadronen följde i galoppen,
Så jord och himmel gungade dervid.

Så tätt som hylsan sluter sig till knoppen,
Och troget som en skugga följer kroppen,
Jag Corsicanen och hans örnar följt.
Hvart hinder klyfde jag som böljan svanen,
Jag som en öfversvämning, som orkanen
Min stråt med aska och ruiner höljt.

Min gördel blänkte som Orions bälte;
Som snö för solen, för min eldblick smälte
Hvar kraft, som opp ur stoftet ögat hof.
Än för eröfrarn ingen folkrätt gällde:
Hans lag är våldets, centnertungt hans välde,
Och som vampyren sög jag ut mitt rof.

Jag folken tvang till tystnad med min glafven;
De valet egde mellan den och grafven.
Till typ för staters form vardt min kasern.
Jag frihetsandan späkte med hvar seger,
Hon mördades, som Wallenstein i Eger;
Sjelfkänslan slog jag som en tjuf i jern.

All öfverlägsenhets behof är styra:
Den trängtar opp till skyn med feberyra
Och skyr ej medel, offer eller rôle.
Högasiens lejon, öknarnes hyæna,
Huss, Luther, Cromwell, hjelten på Helena
På skilda banor afsett samma mål.

Italiens folk och Tysklands för mig blödde,
Med menskokött jag luftens korpar gödde,
Mitt tåg strök framåt som en syndaflod.
Jag slagtade med kulor och med bomber;
Med lik jag kunnat fylla katakomber
Och dränka hela Babels torn i blod.

Som meteorer mina bajonetter
Vid Jena glänste och på Lützens slätter,
Hvar lagrar växte i arméens spår.
En gåta fruktan var, en fabel sorgen:
För gardets lycka kejsarn stod i borgen,
Och segerns balsam läkte våra sår.

Men föllo fransmän än som strån för svärden,
»Te Deum» sjöngo de på himmelsfärden,
Mot molnen ryktet stack som en raket;
Den lefvande fick kors och pris den döde.
Vi trodde på ett oundvikligt öde
Och på de stupades odödlighet.

Soldaten var mig kär, ty blindt han lydde;
Hans äras dag i mina ögon grydde,
Min röst för honom var oraklets röst.
Jag höjt opp masken, som i jorden krålar,
Väckt dygd i låga, mod i fega själar
Och känslans eld i marmorkalla bröst.

Att se dem offra sig för mig, förtärde
Af pinor dö, det voro stunder värde
En lifslängds lugn och själens salighet.
(Ah, dessa vanståldt blodiga ansigten!)
Låt packet tro dem dö för det och pligten:
Det sker för anden, som dem elda vet!

Det snillet är, som gjuter lif i formen,
Som leder strömmen, som ett åskmoln stormen,
Och pligten är en lackfernissa blott
Att hölja egoismen: bayaderen
För guldet dansar, franska grenadieren
För kejsarn, ej för folket klädde skott.

Dör krigarn väl, se'n afunden slet bandet
Emellan hjeltarna och fosterlandet,
För staten, för hvars räddning ärr han bär,
Som, att dem skyla, knappt en skjorta äger,
För krämarn, som hans bröd på guldvigt väger,
Och i hvars öga han en nagel är?

Mitt arma Frankrike! Europa skattar
Din lifskraft som en bistock — och hånskrattar,
Slugt ärans härold afskedspass man gaf.
De blad för blad din lager sönderplocka;
Du låter handskas med dig som en docka
Och piskas tåligt som en negerslaf.

Vårt herradömes ståtliga emblèmer,
Jernkronor, fanor, höga diademer,
H a n s kejserliga örnar, gyllne bin
Fått lemna rum på väggar, tak och tiljor
För legitimitetens hvita liljor,
Dess ordenshyenden och helgonskrin.

Tack vare London, Petersburg och Wien,
Som svampar frodas aristokratien,
Och emigranter rycka in »en corps»;
Fältlifvets trots är utträngdt af hoftonen,
Och allt — hvad båtar väl revolutionen? —
I gamla vanors nötta hjulspår går.

Muskerade och pudrade marquis'er
Sig sola nu i kejsarns Tuilerier
Och buga sirligt i hans kabinett.
En svärm af »gammal adel» sig församlat
Der, som Empirens hederssablar skramlat,
Och h a n s marskalker rört sig »rätt och slätt».

Blott kammarherrenycklar och prestkappor
Hvarandra korsa i palatsets trappor,
De alla dynastiers legohjon;
På marskalksalens mjuka sammetsmattor
Abbéer smyga sig på tå som kattor,
Och biktstoln står i fonden som en thron.

O ve, de allierades arméer!
Jockeykostymer och kosacklivréer
Bjärt hvimla i hans nyss utrymda borg;
Men kejsarns kämpar, hans napoleonider,
Som ädelt blödt likt lejon i hans strider,
Med sina lagrar flyktat och sin sorg.

Det var sublimt, när gardet tog afskedet,
Petit gret blod, gardisten steg ur ledet,
Och passagerarn på »Bellerophon»
Med lidelse slöt örnen till sitt hjerta,
Som re'n till hälften brustet var af smärta,
Och kysste fogelns guldnäbb än en gång!

O fosterland, ett tomt, ett haltlöst smicker:
Despoten märg ur folkets ryggrad dricker
På thronens höjd, i ödmjukhetens grus,
Ehvad från slott han herrskar eller koja
Med smekord, magtspråk, bulla eller boja,
Om han bär mantel, kåpa eller blouse.

Pariserkänslan växlar, hon fördömmer
I morgon det, som hon i dag berömmer:
Hon som en sköka opålitlig är.
Än drar hon den, än den på segervagnen;
Hon är lättrörlig, flygsand lik, lik agnen,
Och blossar och släcks ut som ett begär.

Enthousiasmen lefver för sekunden,
Den föds den ena, dör den andra stunden;
Opinionen murar opp i hast
Vendômekolonner eller barrikader,
Den hvisslar än, än ger den serenader
Och lyder som en flöjel vindens kast.

Om några lustrer skall af hurraropen
Marsfältet darra — och den tjusta hopen
Hans kista kyssa, dyrka som en gud
Hans kalla kropp, — skall jublande åkalla
Sin halfguds ande, bäfvande knäfalla
För ett benrangel, svept i kejsarskrud.

Fast blodet i likkällarhvalfvet svalnar,
Och hjeltestoft som annan aska falnar,
Hans urna krossas, vapenskölden bräcks,
Hans rykte föds på nytt hvar gång det qväfves;
Det trampas kan, det mörda är förgäfves:
Ej slocknar månan, fast hon molnbetäcks!

Ha, det är sannt, i morgon skall jag sluta,
Le brave des braves skall dö — och fransmän skjuta.
Jag drömt. Dæmoner, — lemnen mig i ro!
Gestalter ser jag: det är gardets spöken!
Jag skönjer dimmor. — Ah, det är krutröken
Från Ligny, Leipzig och från Waterloo!

Jag är beredd, — jag kunde dö nu genast,
Och darrar jag, det är af köld allenast.
Snart midt igenom lystna dårars svall
Med upprätt hufvud går jag sista marchen;
Och får jag, sjelf jag kommenderar chargen,
Som Moskwas hjerta genomborra skall.

Jag och Murat, exkejsarns favoriter,
En efter annan stumt i gräset biter;
Den tjocka, gästa surdegen Bourbon,
Som snöpligt flytt för mig ur sina stater,
Tål fjäskar blott omkring sig, ej soldater,
Som äran fostrat och Napoleon.

En »helig alliance» bör ha martyrer
Så säkert, som en invalid blessyrer;
Tortyren är ju all försonings grund?
Att Gud så ville, kommer mig att rysa:
Den tro, som, facklan lik, mig skulle lysa,
Af tvifvel flämtar i min sista stund.

Ney utan motstånd faller som en ceder;
Det kostligt är, men jag förlåter eder,
I lumpna trådar i min nornas hand!
Er ånger skall, för sent, min ofärd hämna
Och åt mitt namn den ära återlemna,
Som dyrt jag köpt vid Borodinos strand.

Ej var det jag, som Frankrike förrådde!
Den träde fram, som till en lögn förmådde
N e y, vapenlyckans främste gunstling; men
Det Ludvig var; som flydde fegt och ljugde:
Jag fann, att hjeltar ej han styra dugde,
Och så min afgud tro jag svor igen.

Jag Ludvig gaf min ed. Mitt kräk, som trodde,
Att Galliens lugn på en Bourbon berodde!
O Gud, min svaghet jag för sent begret.
Jag är högmodig öfver löftesbrottet,
Och han vill hämnas! — Må han råga måttet
Utaf sin ätts oefterrättlighet!

Hans dödsbud är — så skarpsint var monarken —
Välkommet, som olivens löf i arken;
Jag hellre som sanct Laurents trår på glöd,
Än i hans slaftjenst sliter mina sulor,
Och smälter förr hans halfva dussin kulor,
Än tuggar tacksamt på hans nådebröd.

Till en varnagel man att dö mig dömde,
Men att ej död är straff, man dervid glömde;
Storskrifvarna i Metternichs bureau
Soldatfilosofien lärt sig illa,
Som inte fatta, att en qvaf vindstilla,
Långpina blott är hämnd på en héros.

Om orons furier ej begrepp de ega;
Kör åskan väl för sold, går sjön för lega,
Är maklig hvila stormens tidsfördrif?
O, flyga falkar väl af egennytta
Helbregda ut och återvända lytta?
Nej, kamp ett vilkor är för kraftens lif.

Mitt öde ibland stjernorna står skrifvet
Oryggligt; ej det ändras kan i lifvet:
Om några timmar Elchingen är mull,
En stelnad kropp, ett stinkande, förskräckligt
Exempel på förintelsen, ett äckligt,
Ihåligt lik, en klump af maskar full.

Min skalle slängs bland pöbelns ben; — min hjessa
En lager borde kröna, att som dessa
Hon ej må skuffas utan all försyn.
Hvem eljest vet, om den höghvälfda pannan
Just Ney har tillhört eller någon annan?
Hvem aktar den som en klenod i dyn?

Välkomna, gamar! Dödssignalen ljuder!
Det öppen taffel är — och Ney, som bjuder.
Mitt herrskap, festen yppig blir och rik.
Först fråssen sjelfva, flygen se'n med resten
Och maten ungarna i edra nästen
Med hvar sitt refben af marskalkens lik.

Vive le roi! Krigsmän till mästersvenner!
I fordom fäktat med mig, — tror jag, — vänner!
Jag vet ej rätt, — jag irrar mig kanske.
Jag känner dragen, uniformen inte.
Jag helveteskolonnen mig påminte;
Mais, quelle gloire! Ces jours, ils sont passés!

Barn, gråten ej! — Det är emot krigstukten.
Fängkrutet bränner ej, om I det fukten;
Och klicken ej, — det är min sista bön!
På mitt samvete tynger nog af tårar.
Eröfrare, — vi ärelystna dårar!
Förbannelse och qval är all vår lön.

I dödens dalar gagnar ingen bindel,
På lifvets höjder får man snarast svindel.
Med öppen blick jag alltid faran mött;
Ej har jag segrat med förbundet öga?
Det franska äran skulle båtat föga,
Om som en blind i mörker jag förblödt.

Så herrligt går han ned, den sista solen!
Som den länspligtige för herrskarstolen,
Han sjunker djupt och tillber ljusets far,
För hvilken allt är intet, som befaller,
Att intet varder allt — och till vasaller
Båd' tid och verld och evigheter har.

I himmel eller afgrund, hvar jag vaknar,
Mitt stolta, sköna Frankrike jag saknar,
Fast jätten man i kedjor nesligt lagt
Och Jofurs örn från Seinens stränder röfvat,
Der bragdens genljud fordom åskans döfvat,
Och blixtens glans släckts af triumfens prakt.

God natt, kamrater i det låga tjället,
I Ludvigs slott, i Invalidhotelet!
Jag vet, I bedjen för min arma själ.
Må Gud af nåd den i sin allmagt frälsa!
Bayard, Turenne och Kleber skall jag helsa.
Mitt stolta, sköna Frankrike, farväl!

Finnen.

Det var en tid, då äran öfvervägde
Guld och flärd,
Och knekten henne dyrt förvärfvad ägde
Med blod och svärd.

Den tiden dock, kamrater, är förliden
Se'n många år,
Och, hemma vissnad, trånande i friden,
Soldaten går!

Men tacka vill jag, när, med fällda lansar
Och man mot man,
Vi gingo på, — och klingan friska kransar
Af lager vann.

Det var en tid att lefva för soldaten,
Som byte tog
Och ej för tobaksskillingen och maten
Fienden slog.

I skogens bryn omkring de tyska fälten,
    Så klar och grann
Och högröd, under natten ibland tälten
    Vår vakteld brann.

Ömt gnolade rekryten kärlekssånger
    Om älskad mö
I dunkla dungen, ofta sista gången
    Förr'n han fick dö.

För Finlands frihet tågade vi sedan
    I strider ut;
Men ack, vår lycka, redan i sitt nedan,
    I dem tog slut.

Och förr vi ryssen likväl nederlade
    På blodig stig.
Vi lefde lifvets skönsta lif och hade
    Hvart år ett krig!

Se'n ej vid Sveaborg — o gamla minne! —
    Jag fick min graf,
Så småningom, som gäckadt hopp, mitt sinne
    Har tynat af!

Veteranen.

Underlig jag blir till sinnes,
När jag drager mig till minnes
Äfventyrena
Och det gamla lägerlifvet,
Som jag länge öfvergifvit,
Och kampanjerna.

Ja, mitt enda öga gråter
Blod, när jag i tanken åter
Skådar bussarna,
Som så lejonmodigt höllo
Stånd i striden, tills de föllo
För granaterna.

Och mitt torra, murkna hjerta
Remna vill af idel smärta
Vid hogkomsterna
Af de ströfvande fransyska
Lätta trupperna och tyska
Marodörerna.

Hu, som afgrundsandar rände
De kring gårdarna och tände
Eld i knutarna,
Tills, som fordom i Gomorrha,
Lågan spred sig i de torra
Timmerstockarna.

Guld och silfver, allt de knepo;
Men vi uti flykten grepo
Från dem bytena
Och dem ärligt vedergällde,
Att de lågo der som fällde
Strå om höstarna.

Allt såg rysligt ut och öde:
Husen brände, männen döde
På askhögarna,
Uti bojor gubbar smidde,
Skändade bland liken qvidde
Nakna qvinnorna.

Merendels vi hade vakten
I den farligaste trakten,
Midt i passena;
Dock, hur knäfveln än det skedde,
Grenadiererna sig redde
Bra ur spelena.

Och så länge som vi hade
Mjöl i påsarna, vi lade
An på skälmarna,
Som för våra kulor stöpo
Liksom björnar, när de kröpo
Fram ur snårena.

Men när ändtligen på krutet
Ände blef, det led mot slutet
Med patronerna,
Vi med spetsarna dem mötte
Lustigt eller nederstötte
Dem med kolfvarna.

Liksom skyttar gammal vana
Ha i konsten till att spana
Opp räfkrokarna,
Så de feta herrgårdsköken
Kände vi igen på röken
Ur skorstenarna.

Der vi mådde som baroner,
Åto stoppade kalkoner,
Som på fatena
Dryga som patroner lågo
Och nedlåtande oss sågo
Stinnt i ögona.

Som i öknen förr det rara
Manna, regnade nu bara
Läckerbitarna,
Sjuskinnsgröt och vin att doppa'n
I, som fiskar uti soppan
Summo klimparna!

Ifrån kökspojken och spettet
Rycktes gåsen, så att fettet
Dröp på glöderna
Och der smältes bort i mörjan,
Liksom modet gör i början
Af bataljerna.

Smordt och halfstekt, späckadt, smyckadt
Med persilja, sönderstyckadt,
Fylldt med flottiga
Pommes des rouges till innanmätet,
Låg det fattiga belätet
I tornistrarna.

Fullt opp hade vi att dricka
Äkta bier, och till att sticka
Bums i halsarna
Färska bullar, till sallaten
Sockersirap, och på maten
Konjakssuparna.

Utaf hjertans grund förtärde
Vi också, hvad Gud beskärde
Knektemagarna,
Sofvo, rumlade och skötte
Helsan, drucko om och blötte
Kronpersedlarna.

In i pressarna vi klefvo
Öfver barrièren och drefvo
Ut bondtupparna;
Och sig sjelf den dåren skyllde,
Som ej nach Belieben fyllde
Kopparflaskorna.

Flickor hade vi en skara
Utaf några hundra, bara
Uti byarna;
Men hvar söndag hela raden
Utaf jungfrur kom från staden
Till qvarterena.

Kyssar som pistolskott smällde
I hvar vrå, försåt vi ställde
För sötungarna:
Och som hökarna vi slogo
Ned på dufvorna och drogo
Dem i snarorna.

Ja, vid ljus af vax, med vekar
Utaf silke, dans och lekar
Räckte nätterna
Om, till dess att dagen skämde
Nöjet bort, reveljen skrämde
Från oss tärnorna.

Ringa blef mitt gage i freden;
Ej jag nändes slita heden
Ut med sulorna.
Och, min själ, jag rådde för'et:
Men på kneken kom humöret
Och lifskrafterna.

Derför gamle grenadieren
Afsked tog och gick ur hären;
På strapatserna
Nu han stoppar lädersnuggan
Lugnt och valkar tobakstuggan
Mellan tänderna.

Hussaren.

Som en knodd på post i brèchen,
Så jag fordom i manegen
Skalf i lemmarna;
Ena foten i stigbygeln,
Stod jag rädd — och passa' tygeln
Mellan fingrarna.

Chambrièren mig omildt flådde,
Som en tjudrad get jag mådde
I skinnbyxorna.
Likt vid gillet en objuden,
Satt jag flat och sved i huden
Af sticksmällarna.

Vid hvar volt jag fick en yrsel,
Flög för vinden — utan styrsel
I ryggfenorna,
Gul i synen som svagdricka,
Mager som en svafvelsticka
Mellan bommarna.

Ruff jag saknade i ridten,
Säfligt kröp jag fram i skridten,
Som på tjäriga
Spånen myran; hela kroppen
Gick i vågor vid galoppen
Och arrèterna.

Som ett fadervår jag känner
Konsten nu, I ungersvenner,
Och stallreglorna,
Som katkesen instruktionen
Utantill — och i sqvadronen
Alla ökena.

Qvickt jag sadlar min Armida,
Som en junker kan jag rida
In remonterna.
Fritz, på qvartermästarns gula
Klipp af luggen der en smula,
Smörj opp hofvarna!

Jag skall rasta nummerhingstar,
Putsa grefvens begge tingstar,
Isabellorna,
Skölja svansarna — och kamma
Släta manarna — och damma
Utaf länderna.

Sträck på lifvet, fröken lilla!
Opp med nosen! Foj, stå stilla!
Dig, krubbiterska,
Skall — ditt fullblod i all ära —
Jag med Guds hjelp en gång lära
Lyda skänklarna.

Länge nog jag peppar stötte
På din hvassa rygg — och nötte
Sönder skinkorna.
Far åt helvete — din mara!
Satan stången måtte spara
Eller krokarna!

Hej och hopp — och falleralla!
Usch, jag färdiga har alla
Sju stråränderna.
Nöjd jag lägger mig att glömma
Hela verlden bort — och drömma
Under filtarna.

Kornetten.

Oh, La Fleur, de gamla krigen!
Slita fick man då, min sann!
Torka kan man visserligen
Men för länge — går ej an.
Ja — änskönt, det vet vår Herre,
Att kommissbröd ej är godt,
Var det dock sju resor värre,
Att af solsken lefva blott.

Ack, durchsichtig jag af svälten
Blef som ett squélette de grace
Och så tunn, att man såg mjelten,
Som igenom fönsterglas.
Gud, jag som ett murket qvitten
Vardt i synen, — allt mitt kött
Blef af den fördömda ridten
Som hackpölsa sönderstött.

Fast jag var så — djefvuln bränne
Min tupé till tidsfördrif! —

Smal, så att mitt knutskärp tvenne
Gånger gick omkring mitt lif,
Dock en krigsman, fick jag veta,
Skall, fastän han icke har
På ett år smakt kött, dock peta
Sina tänder alla dar.

Om än hufvudet är borta,
Armen krossad — och ens ben
Blifvit några tum mer korta
Än för ett par timmar se'n,
Skulle hjertat än fallera
I en sönderskjuten kropp,
Får man dock ej räsonera,
Utan bara sitta opp.

En hussar vid sadelknappen
Hänge fast, sådan han är:
Så der skrifvet stod på lappen
Eller ordren — ungefär;
Men som djeflogt indigesta
Blåbär äro, som man vet,
Fingo ock deraf de flesta
Obstruktion i evighet.

Dock är vexlingen öden
Knektens skönsta arfvedel:

Lifvet värde får af döden,
Först en träff i höga spel;
Sömnen blir ju på en vaka
Endast derför dubbelt kär;
Och i mån, som man försaka
Lärt, ett vargmål himmelskt är.

Lybska skinkor, goldenwasser,
Ostron och constantia,
Tagelstoppade madrasser,
Ejderdun i bolstrarna
Smakte dubbelt ljuft på mödan
Efter kronolimporne,
Lägerhalmen och torrfödan,
Ryslig i åminnelse.

Men — La Fleur, man skall jouera
Af de goda dagarne,
Och, när man ej orkar mera,
Äta l'estomac malgré,
Som en hungrig tiger egnar;
Och se'n, pour ainsi parler,
Sluka på vår Herres vägnar
Ända in på sistone.

Uti pojkstreck genomdrifven
Som en skälm, naturligtvis

Blef jag tidigt nog begifven
I min ungdom på kurtis:
Alltid för den smärta ormen,
Hvar han kom, en flicka »slog»,
Lockad utaf uniformen,
Som satt på mig näpet nog.

Och jag samlade silhouetter,
Souvenirs af tusen slag,
Ringar, miniaturporträtter
Af små fröknars anletsdrag.
Fy, af bara »billeduer»
Marokinsportföljen full,
Bjudningskort till rendez-vuer,
Medaljonger utaf gull.

I min stambok, i förening
Med hvart namn, är poesi
Och deviser utan mening
Eller sundt förnuft uti;
I hvart knapphål, i hvart snöre
I min pels, parole d'honneur,
Sutto både bak och före
Blå förgät mig ej — La Fleur!

Hvilket chaos af hårviskor,
Blonda, svarta och cendrés,

Sträfva dels som tagelpiskor,
Mjukare en del, kanske!
Filten sjelf, som låg på hästen,
Var en hårduk, ta mig fan!
Och med »minnen» jag för resten
Stoppat opp en hel bulvan.

Fastän i triumf jag mången
Gång ur striden gick, dock vid
Hohenlohe blef jag fången
Af en holsteinska en tid;
Men då slutligen jag af en
Händelse blef henne fri,
Plötsligt hon i fästningsgrafven
Dränkte sig af jalusi.

Eljest som en sparf vid boet
Kläckningstiden, vid sin qvast
En trollpacka, — så vid stoet
Höll hon sig i ångsten fast.
Sans façon med mig i spetsen
För sqvadronen satt ma chère
Tvenne marschdar uti sitsen
Eller någonting så der.

Men korpgluggar ock min tärna
Hade två, som glänste så,

Att hon för dem ganska gerna
Kunde köpa fisk en gros;
Och för min, som en passage, o,
Dör uti »la sentinelle»,
Hennes blick bort i adagio
Smälte som en karamell.

In med kopplet — stryk opp plymen
Och, La Fleur, låt se att du
Har i ordning balkostymen
Till i afton klockan sju!
Borsta släpmunderingshatten,
Dofta in ett par glacé-
Handskar väl med rosenvatten
Eller cedro, ett, tu, tre!

Fäst på fracken aiguiletten,
Rör på dig, mauvais sujet!
Jag af längtan till »baletten»
Darrar ju som ett gelé!
Spar ej cosmétique i mina
Stripiga boucles d'amour;
Ty i qväll jag måste tina
Opp »min flammas» isnatur.

Visa nu, att jag aimable — —
Aj, — du svedde med din tång.

C'est un bête. — Ah, que diable! —
O, min vackra polisong!
Nå — för hundrade granater,
(Slyngel, gör dig ej distrait!)
Pipskägg à la Henry quatre
Och mitt hår à jeune français!

Ah, jag missen skall trainera
Tam, som ladyn i mitt stall,
Tills hon lärt sig att changera
Känslor och bli mindre kall;
Men — för att mig inte dumma,
Säg, om jag ej spela bör
Företrädesvis »den stumma»?
Nå, min Psyche — och La Fleur!

Dig — min slaf, jag ger en hacka;
Dig — min spegelbild, en kyss.
Jag er begge har att tacka
För jag blifvit så der nyss
Lejonet vid alla feter;
Ni mig gjorde småningom
Till sannskyldig petit-maitre,
»A foi de gentil-homme»!

Fort — allert! Bind mina tvenne
Gräfsvinshundar; och som sagdt,

Marche, allez — och »slå i henne»,
Att jag är i natt på vakt.
Ej la belle är mer på moden,
Nej — fi donc, hon är för spak,
Flugan lik i sockerboden,
När hon på tårtan fått smak.

Och den unge officeren
Gick, lättsinnig, yr och lätt
Och otvungen i maneren,
Från sin silfvertoilette,
Jodlande, tills i salongen,
Bland de skönas haute-volée,
Han försvann i pelargången,
Amor lik bland gracerne.

Se'n han flugit första valsen
Och gått makligt sin la chasse,
Han sig lungsot fick på halsen
Af en enda smultronglace.
Ack, det är så här i lifvet:
Att, när döden på ens dörr
Slår, man blir ej öfverdrifvet
Lustig och kokett som förr.

Invaliden.

Lustigt leben, gamla gossar!
Klar, som morgonsolen blossar
Mellan molnena,
Bland pensionsbref och qvittenser
I min ficka slanten glänser
Genom trasorna.

Förr jag prygel tog och slängar,
Nu jag goda ord och pengar
Tar af herrarna,
Esomoftast gratialer
Och hvar jul en blank riksdaler,
Nött i kanterna.

Bränvin som ett vårregn duggar;
Limpor äter jag — och tuggar
Blott virginia.
Skjortor mig ej mera fela,
Nya äro skorna, — hela
Kommissbyxorna.

Men — i kriget, ack, vi njöto
Knappt en brödbit. Usch, der tjöto
Toma tarmarna;
Och ur porerna i vågor
Svetten rann, bland rök och lågor
Hveno kulorna.

Benen voro smala, slappa
Liksom dankar af de knappa
Dagportionerna,
Och som sammanslagna bräder
Käftarna, — som barkadt läder
Torra läpparna.

O, vi lågo i baracker
Utan tak — och på bivacker
Midt i vintrarna.
Dock kossakerna vi klådde
Och i bara hjertblod twådde
Bajonetterna.

Tappert slogs jag i bataljer,
Fick blessyrer och medaljer
Vid Valkiala,
Och se'n stryk af sjelfva satan
Vid det tusandjefla Ratan
Utaf ryssarna.

Hvar jag der min näsa vände,
Hett om öronen det brände.
Polisongerna
Sveddes — och på mången hjelte
I solbaddet blyet smälte
I moustacherna.

Det var svårt på alla ställen
Ifrån Åland opp till fjällen;
Glest om risparna,
Som om känslor hos de råa,
Genompiskade och gråa
Moskoviterna.

Klarögd som en aftonstjerna
Var min lilla finska tärna;
Men min käresta
Mördad blef — det är detsamma —
För sin trohet — — — Fan anamma
De gråtassarna!

Dock en knekt ej höfves gråta;
Må min svaghet Gud förlåta!
Marketenterska!
Vi ska läska våra strupar:
Tre stop öl och tio supar,
Klara, ärliga!

Väl jag krita har — så mycke —
Men för din skull, mitt lifstycke,
Här är pengarna.
Fan må något skyldig vara!
(Det förstås, för ölet bara.)
Skrif opp snapsarna!

Trumman går — gif akt, soldater!
Spott ut bussarna, kamrater!
Kröken armarna!
Gör er färdiga att pimpla,
Håll till godo med de simpla
Finkeljungfrurna!

Förr vi stodo stela, spända
Såsom hackor — och som tända
Ljus i rotarna,
Stumma, lyssnande vi hörde
På förbannelser — och rörde
Ej på ögona.

Med kokarden midt i skallen
Står nu krutsprängd, brun som tallen,
Styf i senorna,
Som en kaja full, här sjelfva
Flygelkarlen numro elfva
Vid sprengtportarna!

Örlogsmannen.

Hu, jag vämjes vid att tvina
Mer på »Holmen» på de skrina,
Stela stalperna,
Tråna bort i trädens skugga,
Stå fastnaglad der — och hugga
Vid brobänkarna.

Annat är, när nordan hvisslar
I hvar tågstump, så det gnisslar
Uti taljorna,
Alla klutar sitta spända
Herrligt utaf medvind ända
Opp i topparna.

Fröjden svallar i det unga
Sjömansblodet, att få gunga
Högt i märsarna,
Surra fast sig vid de läckra
Råarna, famna om de smäckra,
Fina stängerna.

Hvad det smakar att få sticka
Ut i sjön — och hafsluft dricka
Friskt ur böljorna,
Skölja spånorna i fraggan,
Lustigt döpa kronoflaggan,
Blöta trossarna;

Nöd och lust med vänner dela,
Med hvar storm om lyckan spela,
På den blåsiga
Skansen i hvart anddrag tömma
Helsa, nya verldar drömma
Om i kojerna.

O, så ljuft det är att vara
Ställd på utkik i de klara
Sommarnätterna
Och på haf och himmel akta,
När som skeppet glider sakta
Mellan skärena.

Muntert är, då allt i ljusa
Lågor står — och kulor susa
Mellan plankorna,
Fast man vettet måste föra
Med sig, höra opp — och röra
»På galoscherna»;

Allting i ett nu förena:
Seg och spänstig i hvar sena,
Qvick i tankarna
Och i benen som en tätting,
Härdad som en ankarketting,
Lugn i farorna;

Passa rodret, vända, dreja,
Sköta seglena och speja
Efter läckorna,
Bota skadorna, handtera
Änterbilor — och servera
Bombkanonerna;

Visa tänder, tvenne rader,
Närmast lika karronader
Och ihåliga;
Lägga styrbords bi, i draget
Ge dem långskepps glatta laget
I refbenena;

Dricka grogg och ha gevären
Alltid klara för affären,
Slipa sablarna,
Feja och beslagen glätta,
Pumpa — och från gångbord tvätta
Af blodfläckarna;

Och till landgång snabbt sig plaska
Fram med årorna i raska
Tag på sluparna,
Raka strecket, tills barkassen
Hväser som en orm i vassen
Bland neckrosorna.

Lefve hafvet! Ty alls inga
Brödbekymmer finns der, — ringa
Sorg i sinnena;
Fria chancer, lif i spelet,
Gladt humör hos skeppsbefälet
Och matroserna.

För beckbyxan är en stuga,
Som ett korthus för en fluga;
Under rökiga
Tak hans hog mår som en grodas
I en storknäbb. — O, så frodas
Gräs på svälterna!

Ah, landkrabban lika mycke
Eld har i sig som ett stycke
Is på fjärdarna,
Och knappt så pass lif i kroppen
Som en tjuf, se'n man hängt opp'en
I rånockarna.

Hellre vill jag i en bränning
Multna, svept i en pressenning,
Vräkt på bankarna
Såsom det förlista vraket,
Eller remna som ett naket
Skrof mot klipporna,

Än gå åt af hetta, proppa
Magen full af hafresoppa
Till kräkpulverna,
På ett lazarett omkomma
Af andtäppa som de fromma
Och andäktiga.

När en sjöbjörn fått för långa
Refvor, grundskott, hål och många
Skrån i tarmarna
Och kallt jern i innanmätet,
Öfver bord med gudsbelätet
Och köttslarfvorna!

Matrosen.

Bland stormar och böljor vill jag dväljas,
Jag önskar ej längre af landtluften qväljas.
Orkanen och striden, dem älskar jag båda,
Jag andas så lätt der farorna råda.
Jag tål icke vestans qvalmiga flägt
Och ej dess balsamiska ånga;
Jag tål icke vårens rosiga drägt
Och vill inga fjärilar fånga.

När nattvinden susar dyster och kall,
Då klyfver jag fräsande vågor;
Jag styr genom hvirflande bränningars svall
Vid norrskenets fladdrande lågor!

En flicka jag egde med rosenhy
Och lockar svarta som midnattens sky
Och eld i det högblåa öga;
Men döden kom, — och bister och blek,
Han stal bort min lilja, bröt stängeln vek,
Och klagan han aktade föga.

Då flydde mig allt, både glädje och hopp;
Ty kärlekens sol, som så herrligt gått opp,
Sjönk blodröd i tårarnas bölja.
Jag ilade hän till det skummande haf,
Och oceanen en fristad mig gaf,
Till dess jag min Hilda får följa.

O haf, jag offrat dig lugnet förnöjd:
I din vaggande famn var min endaste fröjd,
Jag älskar ock dö i ditt sköte.
Jag önskar till lön för mödan en gång
Begrafvas i djupet vid stormens sång.
O, att i din famn du mig slöte!

Sjömansenkan.

I fjol höstas ut på hafven
Under stormarna, min sann,
Midt i bränningen begrafven
Blef min stackars salig man.
Sedan gubben blifvit döder,
Trifs jag här så godt jag kan
Och mig pusslar om och föder
Något när, så det går an.

Vinterqvällarna jag spinner
Lin och blånor, hår och ull.
Ack, jag mår och mig befinner
Som en perla uti gull,
Då i skymningen jag steker
Mig vid brasan fröjdefull,
Snusar och min kisse smeker,
Så det sprakar ur hans hull.

När i kalla, kulna dagar
Det är mulet, ruskigt, grått,

Middagsluren mig behagar,
Kaffekoppen gör så godt.
Och den får ej heller klicka:
Ej för roskull törst man fått;
Skam må torka som en sticka
Eller pimpla vatten blott!

Finns det någon, som mig känner
Här i verlden, — det är väl;
Men — har jag ock inga vänner,
Mår jag lika bra, min själ!
Jag min ensamhet bevarar,
Ingens herre, ingens träl!
Ingen storm jag då befarar,
Som mitt lugn mig undanstjäl.

Systrar, fast jag icke sprätter
Såsom I, dock liten på,
Att jag ej min påse sätter
Just vid dörr'n i någon vrå!
Tron I fritt, I goda qvinnor,
För er står jag ej på tå,
Om än snabba som garnvinnor
Edra tungor om mig gå.

Om sig också lyckan vänder,
Och det för mig blifver smått,

Har jag fått två friska händer
Uti hemgift på min lott.
Ack, jag snart min skuta drager
Opp ur dyn, tills hon blir flott,
Och min skada återtager
Se'n igen i rågadt mått.

Ingen mig i vägen ligger,
Ingen jag i vägen går;
Ej en beta bröd jag tigger,
Ber ej om en dryckestår.
Friare jag haft, god' vänner,
En för hvarje hufvudhår
Och så många fästemänner,
Som jag räknar lefnadsår.

Uti kofta, helgdagsklädning,
Tyska skor och nystärkt klut,
Ser jag i en hastig vändning
Skäligen snutfager ut.
Och om slumpvis jag mig vänder
Till en ungersven till slut,
Lika rappt jag eld upptänder
I hans hjerta som i krut.

Men ej mer mig manfolk lockar;
Hin ger jag båd' dans och fläng,

Slokar uti vadmalsrockar
Och i gyllene gehäng.
Bättre jag min ära sköter:
Den, som rör min äkta säng,
Jag med hvassa naglar möter,
Kommer det till handgemäng.

I min bibel utan brillor
Läser jag hvarhelst jag vill,
Nohrborgs, Ekmansons postillor
Kan jag nästan utantill.
Alltid är jag glad och nyter,
Frisk och färdig, hof och gill,
Och med ingen själ jag byter
Bo, eho det vara vill.

Gräslök i min täppa grönskar;
Morgon-, middags-, aftonmål
Har jag flera än jag önskar,
Af potates, kött och kål.
Och ibland på mägtigt foder
Kummilsupen man väl tål!
Flaskan är ju »helsans moder»?
Hela menskligighetens skål!

Bravon.

Fritt och lustigt röfvarlifvet
Är som örnens lif bland töcknen,
Som en tigers midt i öknen
Modigt, vildt och öfvergifvet.

Höga som Sanct Bernhards toppar
Äro våra djerfva sinnen,
Lifvade af segerminnen,
Friskare än rosenknoppar.

Djupt i skogens dystra gömma,
Skuggade af myrtenhäckar,
Svalkade af silfverbäckar,
Nöjets bägare vi tömma.

Tjusta af alpcithrans knäppar,
Kyssa flickor, såsom ärlor
Qvicka, bländande som perlor,
Oss med sina rosenläppar.

När de hjertan med oss byta,
Hos oss qvällarna förspilla,
Skälmskt de älskarna inbilla,
Att de blommor åt dem bryta.

När de sina armar linda
Kring oss, — och med våra blanda
Kärligt suckar, blod och anda,
De med sagor dem förblinda.

Egensinniga koketter
Bli romantiska och veka,
Svärmande i söderns bleka,
Magiskt ljusa månskensnätter.

Fina blomsterångor söfva
Dem magnetiskt, — varma susa
Balsamvindar, som berusa
Dem — och deras nerver döfva.

Christi lacryma, vår nektar,
Dricka vi i dalar gröna,
Omkringfladdrade af sköna
Fjärilar och vestanflägtar.

Vår souper är turturdufvor,
Guldoranger, hvilka glöda

Svällande, och purpurröda,
Saftiga, fullmogna drufvor.

Glittrande falernervinet
I vigvattenskål'n som rosen
Doftar, blygsamt aprikosen
Rodnar ljuft i helgonskrinet.

Svarta likstenstaffelns kanter
Höljs af svepduk med sorgfransar,
Och kring kalken rosenkransar
Slingra sig af diamanter.

Skurade benrangel, hvita
Stoder utaf hädanflydda
Bravos, röfvarkulan skydda,
Bleka som skelett af krita.

Handen är som marmorstenen
Kall och hård, ihålig kinden,
Köttlöst bröstet — och för vinden
Skramla knotorna och benen.

Perlor i tandkistan grina,
Och den blanka hufvudskålen

Bär tiar; i ögonhålen
Stulna kronjuveler skina.

Vingarna till rof vi spänna
Flinkt som skatorna på qvisten,
Och med tjufgods fylla bristen,
Om behof vi nånsin känna.

När som mammons trälar slafva
Tungt för magra uppehället
I sin blodssvett, vi i stället
Mörda och behändigt stjäla.

Uti menskoblod samveten
Härdas, mellan refben dolkar,
Och stiletten raskt befolkar
Grafvarna och evigheten.

Vi, om pesten når vår håla,
På en bädd, af videgrenar
Flätad, mjuk som jungfruspenar,
Dö lättsinniga, frivola.

Piraten.

Ingen oro, ingen smärta
Än mig tärt; mitt fria hjerta,
Friskt i alla fibrerna,
Ej af fruktan minns en känning:
Lifvet kokar som en bränning
I de fulla ådrorna.

Från min barndom re'n jag flaggan
Älskat, bums jag kröp ur vaggan
Oppför fallrepstrapporna.
Blodet rann som eld i kroppen,
När jag klängde opp till toppen,
Sjungande i vanterna.

Modig var jag som en panther;
Blixtrande som diamanter
I mig glänste ögona.
Satan var mitt namn på skeppet;
Som en björn om sabelgreppet
Höll jag fast med ramarna.

Men att lyda snart mig lusten
Brast; ett brott dref mig till kusten,
Der bland otillgängliga
Remnor, djerft som örnens näste
Vräkt, ett skrofligt Donaufäste
Badar sig i dimmorna.

Riddaråldern var förgången,
Messan fick — ej kärlekssången —
Gensvar; der i hvalfvena
Slagsvärd skramlat segerrika,
Hörde jag en munk predika:
»Soli deo gloria!»

Död var borgherrn, fröken buren
Riglad, multnad troubaduren;
Genom sal'n ihåliga,
Genomträngande och skarpa
Vindar hveno, der hans harpa
Ljöd i månskensnätterna.

Saknad dväljes nu, der striden
Höll sitt hof i medeltiden.
På sitt radband perlorna
Räknar ledsnaden; i cellen
Ångern gisslar sig; — i qvällen
Ringa aveklockorna.

För ett öfvermodigt, stormigt
Sinne blef det här enformigt.
Lockande, förföriska,
Melankoliska romancer,
Smältande som Tassos stanzer,
Sjöngo Donaunymferna.

Tungt var korset, trång bigtstolen,
Men halfmånen sken, som solen
Glittrar på moskéerna.
Jag mot skägg böt ut tonsuren
Och mot saltsjön äfventyren
Med de kyska nunnorna;

Böt min tro mot krigets lära,
Himlens frid mot segerns ära.
För giaourn likgiltiga
Äro bibeln och koranen,
Kapuchongen och turbanen,
Mahomed och Jehovah.

Se'n jag trifts om bord allena,
Som på slagfälten Massena,
Njutit glad mitt herrliga
Lif på däck, det spegelglatta,
Dallrande i min hängmatta
Drömt de ljufsta drömmarna.

Ryktet om min segerbana
Klingar som Mahomeds fana
Vidt i de ioniska
Skären; jag på lagrar länsat
Grekland, Medelhafvet rensat,
Brännt och sköflat Afrika.

Ingen jordisk kraft mig böjde:
Sjelf mitt ödes väg jag röjde,
Stridde tvärt mot vindarna.
Seg som ödlan, slug som räfven,
Bet jag sönder spindelväfven,
Vek jag omkring gillerna.

Och så långt som vattnets yta
Når, mot ingen pris jag byta
Vill min smärta simmerska.
Hvilken bris, som spelar, lika
Fart hon skjuter med de rika,
Saffransgula dukarna.

Jag dig pressat fram, när ingen
Annan vågat lyfta vingen
Eller lätta ankarna:
Under skydrag, mist och tjocka
Höll du sjön, min fina docka,
Hafvets första seglerska!

Nått i resning, stolt i gången
Som en fröken i salongen,
Spänstig uti lederna,
Dansande som ungdomstiden,
Lätt på foten som sylfiden,
Fladdrande med slöjorna,

Huru stormen än kring barmen,
Än kring medjan sveper armen,
Trycker till sitt brunstiga
Bröst din féekropp, du dig slingrar
Smidigt mellan Aeols fingrar,
Som en ål ur maskorna.

Fåfängt griper han: du kryssar
Från hans famntag och hans kyssar,
Vilda, långa, häftiga,
Qväfvande. Skälmskt glider bruden,
Som sjöstjernan hal, från guden
På de lätta fenorna.

Skrå du fått dig längs ryggraden,
Bly dicht mellan axelbladen,
Grundskott under bogarna;
Men du också, vid profeten,
Tagit hämnd — och menskligheten
Dyrt har gäldat refvorna.

Staplar af otrogna döda
Multna, sårade förblöda.
Weg med liken! Hajarna
Snåla gapa efter specket!
All belamring ifrån däcket!
Öfver bord med skrofvena!

Ljuft är, när signalskott skrälla,
Silfverpipor ljuda gälla,
Skakande luftmassorna,
Roparna till äntrings blåsa,
Tusen röda jerngap flåsa
Eld ur styckeportarna.

Sjön arbetar våldsamt, barmen
Tornhögt skjuter opp i harmen,
Vågorna gå resliga
Som Sofiaminareten,
Suckande som hopplösheten,
Ångsliga, entoniga!

Rangskepp, sida emot sida,
Långskepps lägga till och strida,
Spy ur alla gluggarna;
Fyra dubbelt af — och vända,
Spruta färska blåbär ända
In i kabelgatterna.

Hafvets fält i fåror klyfvas,
Segel hvifta, flaggor yfvas,
Svepande vindkårorna.
Hett som eldregn ur en krater
Yxhugg smattra — och granater
Peppra hackbrädsplankorna.

Lif och död om segern ryckas,
Folk som slagtfän isärstyckas,
Blanka damascenerna
Klart som solens radier glimma;
Menniskokadaver simma
Stympade på fraggorna.

Allt, som eger lif och andas,
Konvulsiviskt rör sig — blandas
Raskt i vildt fantastiska
Grupper, störtar samman, viker,
Höjer segerrop och skriker,
Tjutande af smärtorna.

Allting mördas eller mördar;
Sabeln slår — och döden skördar.
Bleknade om käftarna,
Palikarer hufvudstupa
Störta plötsligt i de djupa,
Bottenlösa svalgena.

Krutrök skymmer luft och vågor,
Tacklet står i ljusa lågor;
I het blod kallblodiga,
Beckiga matroser vada,
Jungmän spåda, lefnadsglada,
Dimpa från rånockarna.

Klättrande från smäckra toppar
Tyst som andar utan kroppar,
Snabba, spöklikt luftiga,
Som lekattor fjäderlätta,
Spensliga blodiglar sätta
Öfver balustraderna.

Då af pinan nalkas dräggen:
Långsamt af med sabeleggen
Skäras hufvu'n; kedjorna
Rassla, qvinnor sammanlänkas,
Vräkas ut, på männen dränkas
Knifvar i halsgroparna.

När en stolt eskader svåfvar
Majestätiskt framåt, bäfvar
Jag af fröjd; blodkulorna
Skena som qvicksilfverperlor,
Sprittande som sädesärlor
Hoppa i mig pulsarna.

Sinnets nerver öfverspännas,
Kropp och själ af tjusning brännas,
Hjertat slår af djefvulska
Känslor, klappar högt af gamman,
När ett okskrof sprängs — och flamman
Fladdrar öfver spillrorna.

Bröstet vidgas, kinden blossar,
När jag mina fräcka gossar
Styr med blotta blickarna,
Oceanens gissel agar,
Tyglar, som det mig behagar,
De biltoga vildarna.

Hjernan yr af högmod svindlar,
När de upp och ned som spindlar
Springa flinkt i stagena,
På min nyck som lejon strida,
För mitt röfvarrykte lida
Tåligt som martyrerna.

Mörkrets fosterbarn, vidunder,
Aflade i olycksstunder,
Med de omisskännliga
Kainsmärkena i pannan,
Frukta mig — och ingen annan,
Blindt hängifna, lydiga.

Hämndlystna som assasiner
Och, så långt som solen skiner,
Menniskofiendtliga,
Lifvets lumpna skänk betrakta
De som nådebröd — och akta
Som en vitten farorna.

Härdade som stål på glöden,
Känslolösare för döden,
Än för sol'n glaciererna,
Fasta såsom marmorgudar,
De som salamanderhudar
Synas oförbrännliga.

Fast hvar själ som en högmastad
Brigg i sjön är skuldbelastad,
Alla sju dödssynderna
Tungt på deras hjessor hvila,
Stå de lugnt, när stormar ila,
Iskallt midt i flammorna.

Ha! Kronhjortar, som vid krigen
Fästat sig hjertinnerligen,
Som vid snäckor sniglarna,
Ej likt spaka ungnöt fångas
Just vid hornen. Aj, de stångas,
Som på cirkus tjurarna.

Still midt i drufhagelskuren
Står korsaren, stark som muren,
Går ej för sprängbomberna
Steg, om än kring bröst och panna
Skärfvor regna tätt, som manna
Regnade på judarna.

Låt oss lifvets sötma njuta!
Alla djupets odjur tjuta,
Vältrande på böljorna.
Flarnet flyger som en fjäder;
Lustigt rasa bistra väder
Med de rifna trasorna.

Skumt det är som midt i natten;
Tio läckor ta in vatten,
Seglen slitas, masterna
Svigta såsom rör, orkanen
Sopar öfver oceanen
Med de svarta vingarna.

Som för rucklarn, när han valsar,
Raskt det kör för styrbords halsar,
Sjön slår öfver märsarna.
Strömmen spolar klart skeppsrummet;
Skräpet sköljes bort af skummet,
Såsom pack af kolera.

Åskan rullar, blixten fräser;
Som ett vredgadt Aetna gäser
Hafvet; stridt ur byarna
Regnet störtar, luftdrag hvissla
Hvasst i taklen, kabblen gnissla
I de torra taljorna.

Såsom asplöf darra stänger,
Block och bommar, kölen kränger,
Spröda brista brassarna.
Hvalarna som isberg häfva
Sina ryggar; — mulna sväfva
Skriande stormfoglarna.

De sjösjuka, som på nålar
Maskar, som i sanden ålar,
Vrida sig i kojerna.
Likt trollpackornas på bålet
Genom märg och ben skär skrålet
Af de christna hundarna.

Hela vattenslottet gungar
Som en barklast tigerungar,
Och på gångbord slippriga
Svindelyra slafvar slinta;
Som spartanare högsinta
Skratta barn åt fasorna.

Tiggen ej om nåd! Profeten
Hjelper först i evigheten.
Rundt omkring i hvirflarna
Vraket drifs af glatta laget,
Redlöst svindlande; i draget
Dyka vimpeltungorna.

Fåfängt vänten I på räddning!
Som kanonen på sin bäddning
Gud är döf. Piraterna
Ej han bönhör sista qvarten.
O, I hejden förr i farten
Hvinande brandkulorna.

Att en klut beslå i stormen
Skymfar kaparuniformen,
Anstår krämarskepparna,
Ej fribytarekaptenen,
Skeppschefen på ädelstenen
I sjöröfvarflottorna.

Skoten dansa, rårna springa
Bräckliga! Här båta inga
Nödrop! Som den skäggiga
Faraos i Röda hafvet,
Vips, är allt vårt hopp begrafvet.
Langen flux hit bägrarna!

Sjungen på ert lif finalen,
Firen sista karnevalen!
Medan på oss gudarna
Vredenes sju skålar hvälfva,
Sjömän, vi vårt graföl sjelfva
Dricka ur vinpytsarna.

Narr på sistone som fastar!
Stufven i er, äntergastar —
Friskt (och glömmen fritt Allah!)
Vin och fikon från Messina.
Skål för paschan af Janina!
Och vår halfmåne! Hurrah!

Sluken ymnigt af det tjocka,
Svarta kaffet ifrån Mocca
Och med lavapiporna
Sugen ambradoft en smula
Ur de starka, ettergula
Kurdistanska bladerna!

Der i borg, hvälfd af koraller,
Öfver blodlösa vasaller
Hafsfrun herrskar, dyiga,
I den våta pelarsalen
Tömma vi härnäst pokalen
Bland de gröna ormarna.

In i döden vin och qvinnor!
Mina svartögda slafvinnor,
Vällustigt elastiska,
Delen med mig! På det viset
Försmak vi af paradiset
Få på tiljor blodiga.

»Se min spanska Isabella!»
Hennes lena former svälla
Varma, saftfullt yppiga!
Plastiskt vårdslös, skär som svanen,
Sträcker hon på ottomanen
Ut de nakna lemmarna.

Alabasterrent sig hvälfver
Molnfri panna, barmen skälfver
Ljuft för veka lustarna,
Dyning följer tätt på dyning.
Himlen lik vid dagens gryning
Purpurrodna kinderna.

Af förstulna känslor myser
Rosenmunnen, trånad lyser
Hemligt ur solblickarna,
Lindrigt dunkla som gazellens,
Då han matt och trött till qvällens
Skuggor flyr bland palmerna.

Huld som oskulden i badet,
Blåögd som det fina bladet
På min krökta, mohriska
Klinga, är min brud Elvira,
Drottningen med nöjets spira
I de mjälla händerna.

Lätt, som dimman silfverbäcken,
Lösta bucklor, som bårtäcken
Svarta, skyla skuldrorna,
Bländande som snölaviner,
Skugga perlhvit hals, som skiner
Likt en via lactea.

Dröj i mina armar, flicka!
Låt oss himlens nektar dricka,
Med de tjusta läpparna
Kyssas, tills de matta domna
I hvarann likt bin, som somna
In i rosenkalkarna!

Stumma afgrundsdjup oss sluka;
Låt min heta, febersjuka
Ande, denna trotsiga
Eldsjäl, hvilken qvalen bränna,
Lifvets enda sällhet känna
I din famn, förförerska!

Öknens barn med segerhufvor
Tamt jag har som turturdufvor,
Liknöjdt under fötterna,
Ifrån kojan upp till thronen,
Trampat allt utom passionen,
Dig och elementerna.

Vackra brud i likornaten!
Suga fast dig vid piraten,
Som vampyrn vid pulsarna!
Tryck mig tätt till dig, Elvira!
Innan sol'n går ner, vi fira
Bröllopp ibland skuggorna.

Surren fast oss! — Djupt i vågen
Halen ned oss! — Kapen tågen! —
Sjunkande vanmägtiga,
Ge vi er vår afskedshelsning;
Blott den rädde ber om frälsning,
Tiggarn om almosorna.

Svärmiskt I mig följt, som bruden
Bravon, tätt som thordönsljuden
Följa efter blixtrarna.
Handelns skräck och Moslems heder!
Döden först afmönstrar eder —
Och jag qväfs. Victoria!

De svarta jägarne.

O Spanien, o Spanien, du amma
För hjeltar, från hvilka vi stamma!
Vår kärlek, o, evigt du har! —
Och skulle allt annat än ramla,
Står likväl Al Hambra, det gamla,
Med minnet och murarna qvar.

Der mellan kupoler, som glimma
I solsken, kondorerne simma
I luften som svanor på våg,
Och molnen med vingarna skära
I afmätta kretsar — och nära
Blott plundring och mord i sin hog.

Ack, skall väl med strålande krona
Den stolta kalif en gång throna
Ibland oss som herrskare än
Och lagar för stammarna skrifva?
Och skall Guds Profet nånsin blifva
Så dyrkad, som fordom, igen?

Skall Mahomets fana väl hvifta
Som förr i Sevilla och skifta
I färgprakt på gyllene torn,
Och alla dess gullklockor ringa
Harmoniskt, med toner som klinga
Från cithror och jägarehorn?

Så grymt från Cordova fördrifna,
Vi blefvo åt missöden gifna
Till spillo, åt Ferdinands lag;
Dock skall väl ej Mahomet dröja
Att hämndsvärdet jublande höja
Och straffa de brutna fördrag.

Ja, girigt vi skola oss hämna
Och sten uppå sten icke lemna
Af kloster, palatser och slott —
Så länge der än i vår skara
Utaf omaijaderna bara
Finns ringaste musulman blott.

Och rundtomkring stepperna samla
Sig jägare, unga och gamla,
Med svarta och krusade skägg,
Och bössor med gullkorn försedda
Och tusen patroner beredda
Och sablar med skarpslipad egg.

Så svärja vi jägare alla
Att, som vi ha lefvat, ock falla
I sällskap i striden — och dö!
Ty en gång bli kinderna bleka
Och senorna slappa och veka —
Och klingan blir sliten och slö!

Som skymningens hjeltar vi öfva
Helst bragder i mörkret och ströfva
Kring städer och landskap och fält;
Och ej våra hvärf äro kända
Om qvällen der, som vi kanhända
Om midnatt slå opp våra tält.

Att tvedrägt bland grannarna stifta
Och se'n deras egendom skifta
Behöfs några ögonblick blott;
Och guldet vi samvetsgrannt dela —
Och sorgfritt om hästarna spela,
Men draga om qvinnorna lott.

Vår lust är att vidtomkring jaga
Och fångar från fienden taga
Och lägga ut eld och försåt.
I kapp vi med stormvinden rida
På flåsande folar och sprida
Förstöring på olycksfull stråt.

När stjernor i molnhafven segla,
Och månan behagsjukt tycks spegla
Sin bild i den lugnade våg,
Bagaget tillsamman vi knyta
Och opp ur bivakerna bryta
Och börja vårt irrande tåg.

Nomadiskt i öknen vi svärma,
Och pilen i flygten vi härma,
Som snabbt genom luftrymden hven.
När mödan är slutad, vi glömma
Strapatser och trötthet och tömma
Champagne ur kristallerna se'n!

Och fram som orkaner vi hasta,
Och allt, liksom dessa, vi kasta,
Som är uti vägen, omkull, —
Och hvälfva hvart hus öfverända,
Der kräfstinna borgare vända
I giriga händer sitt gull.

Vi härja i parken hvar blomma;
Som hagel om våren, vi komma
Förhoppningens skördar på skam,
Och icke vi skatterna skona:
Den girige kan ej försona
Sin snålhet med hela sitt kram!

Och mattor af silke vi rycka
I sönder med sporren och stycka
I bitar serviser och glas;
Och vaser i stengolfvet klinga —
Och likasom urnorna springa
Trymåer och fönster i kras.

Till trasor vi biblarne rifva,
Och hånfullt prelaterna drifva
Från kyrkor och kloster vi ut.
Allt bränna vi, plundra och mörda —
Och lönen för mödan vi skörda
I qvinnornas armar till slut.

Vi fräckt framför altaret träda,
Och djerft vi den korsfäste häda —
Ur kalken hans blod blir förspildt;
Och helga madonnan vi håna,
Och grymt ur dess armar vi råna
Den nyfödde Frälsarens bild.

Som slagregn i natten, det strida,
Slår ned öfver ängderna vida,
Så oberedt störta vi fram
Och, gräshoppor lika, betäcka
Allt landet omkring och förskräcka
Och kufva hvar främmande stam!

Vi borgar och byar förstöra
Och allt, hvad som lif har, förgöra
Och jaga de arma som fly
Likt bölja, som flyktar för bölja:
Det är som när stormar förfölja
På himlen en vilseförd sky.

Med turkiska klingor, så äkta,
Som nånsin de funnits, vi fäkta
För ära och byte hvar dag;
Med farorna bälte vi spänna,
Och greker och romare känna
Ej tapprare fostbrödralag.

Så heta vi äro — och brinna
Af åtrå att strida och finna
I fejden vårt enda behag.
I kampen vi rusa så nära
Vår ovän på lifvet och skära
Hans hufvud utaf i ett drag.

Än slutna quarréer vi bilda
Som murar, — än strida vi skilda
Med luckor emellan hvarann;
Så snabbt vi en kedja formera
Och qvickt omkring fältet flankera
Och fäkta så man emot man!

Och salvor som fjällåskor dundra
Och kulor slå ned, flera hundra,
I ordnade rotar och led;
Troféer och fanor bli tagna,
Och fiender fångna och slagna
Som gräs, uppå blodbestänkt hed.

På vänner och ovänner, skjutna,
Och krossade hjelmar — och brutna
Cuirasser är valplatsen rik,
Der mellan vakteldar, som blossa,
De hungriga korparne fråssa
På sargade menniskolik.

Se'n harpor till krigssången ljuda,
Och retande flickor oss bjuda
Sorbeten, så läskande sval;
Och näktergalns drillar oss tjusa
I skuggan af palmer, som susa
Kring källan i doftande dal.

Och eldiga tärnor vi smeka,
Så smärta, brunetta och veka
Som houris i Mahomets stad.
Med myrten de lockarna sira
Och rundtomkring hjelmarna vira
Guirlander af blommor och blad.

Hvar musulman har sin slafvinna,
Så mörklagd som någon mohrinna
Från Granadas lysande år;
Som dennas, så svällande rika
Hon äger ock former — och lika
Så svartlockigt, glänsande hår

Och anletsdrag, grekiska rena,
Och händer, som silke så lena
Och hvita som nyfallen snö.
Hon är som en ros i det gröna;
I barmen, den yppiga, sköna,
Der går liksom vågor på sjö.

Som rosor på Isola bella
De blodfulla läpparne svälla;
Och blicken, så trånande matt
Och mild, lyser ur hennes öga
Som stjernornas sken från den höga
Blå dômen en midsommarsnatt.

Må slafven förutan all ära
I anletessvetten förtära
Sitt bröd, under mödorna böjd,
Och vaka och bedja och klaga —
Och korset med tålamod draga
Och lefva i lugnet förnöjd!

Må äckliga friden han smaka
Och stormarnes vällust försaka,
För döden och farorna rädd;
Och se'n, när hans dagar sig ända,
I tallösa plågor sig vända
På lidandets rolösa bädd!

Som bäst vi i fullheten njuta
Af lifvet, ock lifvet vi sluta:
Allt går på en enda minut!
Som luftsken, när klarast de brinna,
Vi också som dessa försvinna —
Och dö i ett ögonblick ut!

Korsarens afsked.

Jag ilar bort, lång't bort till Cyperns dalar,
Der myrtnar växa vildt i evig vår,
Och i cypressers skugga näktergalar
Slå ljufvare än Sveas talltrast slår.
När månan nästa gång bland molnen skiner,
Bland tempelgrus jag irrar och ruiner!

God natt derför, du skönsta ros i norden!
Jag ingen saknar der förutan dig.
Ty ej ifrån den kalla fosterjorden
Jag något annat minne för med mig.
Blott Nanny du! Du är den enda stjerna,
För hvilken jag ser än åt norr så gerna!

På hafvets vågor, uti krigets hvimmel,
Bland fasor, qval, — i stormar och i strid
Jag minnas skall ditt blåa ögas himmel,
Jag glömmer ej din klara pannas frid.
O — än en kyss! Min kärlek du förlåter!
I himmel eller afgrund ses vi åter!

Se'n dig jag mist, min lycka sett sitt nedan,
Och biltog själ trifs helst på främmad jord!
Ack, hoppet vinkar ju om bragder redan,
Som skola jaga smärtan öfver bord.
Fribytarn blod — och inga tårar gjuter;
Han lifvets lif i lastens yra njuter!

Men, Nanny, du, min lefnads skönsta blomma,
Min sista bön får icke afslå mig:
Om före mig du dör — att till mig komma
Och som en ängel uppenbara dig,
Men glöm det ej! I mina mörka öden
Så skönt det är att hoppas in i döden!

När sist jag stupar, — armens muskler vekna,
Och klingan sjunker ur min matta hand,
Då pulsen stannar, kindens rosor blekna,
Och ögat slocknar som en kolnad brand,
Jag tjusad skall med fallna änglar dricka
I mörkrets djup din skål, min stolta flicka!

Men räds ej, om der skulle gå tillbaka
Till dig en natt ett lik i svepningsskrud:
Korsarens spöke, som ej kan försaka
Att se en gång ännu sin drömda brud;
Ty icke förr han finner ro i grafven,
Men irrar fredlös på de vida hafven.

Levern.

Nyss uppstigen, i nattrocken,
Unga herrn med obrändt hår,
Röda ryska stöflor och en
Turkisk mössa af drap d'or,
Ibland blommande mimosor
Andas in en ljuf odeur
Af extrakter på törnrosor
Och essencer aux mille fleurs.

Ej han gitter resa kroppen
Från sin spänstiga chaise-longue,
Knappast nog att höja opp en
Arm till klocksträngen en gång,
För att ringa på sergeanten,
Som der skälfver utanför
Och nog vet, att herr löjtnanten
Har ett helvetes humör.

Så sjelfsvåldigt, som en fröken
Läppjar på sin cigarrett

Och utandas etherröken
Vårdslöst, näpet och kokett,
Suger han med grace och mycket
Flegm sin lavapipa med
Retande bernstensmunstycket
Och ett skaft af cederträd.

På en virkad persisk matta
Kaïn, en långhårig en,
Ligger stödjande sin platta
Trubbnos mot sin herres ben,
Medan Hildur, svarta taxen,
Smidig som en orm och slät,
Hal som ålen, blank som laxen,
Sofver i det ena knä't.

Liknöjdt under spegelborden
Tvina les auteurs classiques,
Sånggudinnorna från norden
Och novellerna af Tieck,
Skönhetsrön af charlataner
Och fragmenter, slitna ur
Några riddareromaner
Utaf vicomte d'Arlincourt.

På ett skrifbord, glattpoleradt,
Snillefostrens fatebur,

Ångar lampan, parfymeradt
Doftar papier d'amour,
Står patentbläck, svart som natten,
Sam't för pennor utan färg
Ett krystallglas, fullt med vatten,
Klart som det i Gräfenberg.

Absolut och nykter prosa:
Reglementerna, enfin,
Ligga liksom pretiosa,
Gömda uti maroquin,
Ibland kram om hår och tänder,
En och annan »billedu»,
Årets toilettkalender
Och de Kocks »le Tourlourou».

Noga afmätt på det gröna,
Lena hyendet, med djur-
Stycket, måladt af den sköna
Kicki, ett cylinderur
Pickar öfver hufvudgärden,
Hvilken mjuk som bomull är,
Bland tablåerna och svärden,
Jagttyg, ridspön och gevär.

Men det lidit långt på dagen,
Som är azurblå och ren,

Och pendylen re'n är slagen
Elfva för en timma sen.
Derför sista gång han sträcker
Sina dufna lemmar ut
Och ett ben i sender räcker
Fram åt byxorna till slut.

Dock, förr'n färdig han paryren
Fått och sig i spegeln sett
Mätt på den och på frisyren
A l'enfant, är klockan ett;
Och en svärm utaf kamrater,
Lefnadslustens friska barn,
Likasom på en theater
Dansar in i boudoirn.

En drar doftande cigarrer
Ur ett pressadt etui,
Andra knäppa på guitarrer
Ett och annat ur Lucie;
En gör utfall med floretten
Mot en sfinx af gjutet jern,
Några mönstra toiletten,
Som är prydlig och modern.

Flera lustiga rouéer,
Equivoqua på allt vis,

Prata bara om soupéer,
Dans, sötungar och kurtis,
Medan några pruda åter
Häckla fruarna i rop
Och förtälja anekdoter,
Som de sjelfva smidt ihop.

Incroyabler, lefnadsmätta
Äfventyrare i stort,
Om merveiller blott berätta
Och conqueter som de gjort.
Ex professo för hvarandra,
Con amore vidt och bredt,
Kritiska flaneurer klandra
Alla damers ben de sett;

Gissla dagbladspolitiken,
Den de påstå hylla en
»Ministère från Tegelviken»,
Snusa och förakta se'n:
»Packets tilltag, rabulismen,
Käbblet mot regeringen
Och den krassa egoismen
Hos ofrälse riksdagsmän»;

Tadla den och den »brochyren»,
»Det anstötliga deri,

Att inblanda statsbestyren
Uti sitt skriftställeri»,
Och förbanna hvarje snille,
Som ej är i »kupans» våld
Eller vill, som »hunden Fille»,
Ta af kamarillan sold.

Fullblodsyngeln ock »talanger»
Derför nekar hvar och en,
Som i en sjelfständig genre
Vågar stå på egna ben.
Aftonbladet glöms ej heller;
Men att egna det kritik
Är att så på isen — eller
Koka soppa på en spik.

Tiden ilar, men vi dricke;
Langa hit champagnen fort!
Värden hvisslar — och hans »Nicke»
Gör adrett med vin och kort.
Opp nu hissas rullgardiner,
Undan skjuts hvar jalousi —
Och den heta solen skiner
Som en bål med glacepunsch i.

Nicke svettas, pustar, torkar
Hartsen bort — och drager se'n

Proppar opp ur flaskor — korkar
Flyga; högt i taket re'n
Fraggan står, — wolthäter vinkar
I salongen — och en öm
Fänrik på pianot klinkar:
»Goda gosse, glaset töm!»

Pannor klarna, kinder glöda,
Lefnadshimmeln ljusnar opp;
Läppar mysa purpurröda
Såsom neglikor i knopp.
Ådror spritta, ögon spela,
Laget vexlar tidsfördrif,
Och de cirklade och stela,
Affekterade få lif.

Så ett rummel börjar genast,
Som far fort till klockan tre,
Då man skils, att fyra senast
Träffas åter på diner,
Äta aborr på Blå Porten,
Dricka soda, om igen
Fresta ödets nyck i korten
Och se »Nya Öfversten».

Se'n seigneurerna försvunnit
Med allt deras stoj och stök,

Och den friska luften hunnit
Skingra dam och tobaksrök,
Löser Jules i gyllne degeln
Opp balsamisk mandeltvål
Och skär skägget bort för spegeln
Med en knif af silfverstål.

Nu med vigtig min han skänker
Sin person en stolt coup-d'oeil,
Förrn han sätter sig — och tänker
Gud vet hvad? — i en fauteuil,
(Klädd i sammet med guldborder)
Med sig sjelf förbålt tillfreds;
Och jockejen får en order
Att ha voityr'n tillreds.

Bums en klatsch på gatan smäller,
Och det rullar om ett hörn,
Hofvar skrapa, Brutus skäller,
Och Gentil står framför dörr'n.
Spanskt draperad i slängkappan,
Med sin favorit förut,
Ilar hjelten utför trappan,
Klädd så här på en minut:

Väst från Hamburg, ett par splitter
Nya benkläder af dräll

Och en skjortnål, blank som glitter,
Formad som en eternell,
Väl ett qvarters höjd på klacken,
Blygrå hatt, en karmosin-
Färgad långhalsduk — och fracken
Sydd af »Åberg från Berlin»;

Håret stubbadt tätt i nacken,
Hvilken derför liknar hardt
När en skatas, — chapeau-claque'n
Lutad nästan på tre qvart,
Cicelerad knapp på käppen,
Kängor utaf tyg — och så,
Penslade på öfverläppen,
Två moustacher, ytterst små.

Sist han girar fram i giggen
Så osäkert som i snön
Någon tilbury, som briggen
Oskar i den spanska sjön.
Blank är selen, och beslaget
Lysande som guld, af blått
Redgarn tömmen, hufvudlaget
Med rosetter öfversådt.

»Usch, det går» (som Spångberg sade
En gång, när han valsade

På en nyårsbal och hade
Fröken R. . . till moitié)
Öfver bryggan åt »Djurgålen»
Qvickt som utför Göthaelf,
Tills vid Klingbergs ändtligt folen
Hejdar sig af vana sjelf.

Der man klappar om grisetten
Med ett visst ironiskt hån,
Ser på henne, med lorgnetten
Fästad fräckt i ögonvrån,
Kysser »jungfrun i det gröna»,
Smeker lystet knäsatt mö —
Och tangerar djerft den sköna
Dubbelvågens hvita snö.

På de ömma turturdufvor,
Spaka som Arkadiens lam,
Liksom smultron uppå tufvor
Barmens charmer sticka fram.
Motståndskraften ljuft försvinner,
Sjelfbeherrskningen far »weg»,
När mot hjerta-hjerta brinner,
Och man andas »bec à bec».

Dandyn sig i fröjd fördjupar,
Tills han schackmatt vänder om

Först i dagningen och stupar,
Tung som bly, med kassan tom,
Sinnet dufvet, känslan bitter,
Smaken vidrig, blicken skum,
Hos sin egen dam, som »sitter
För sig sjelf på eget rum»

Och syr svarta spännhalsdukar
A la mode des militaires,
Går på operan — och brukar
Liten hatt »couleur de chair»
Och shawletter, hvilka dofta
Patschouli på långa håll,
Sammetsskor och sidenkofta,
Ferronier och parasol.

Ack, de vexla dagens stunder
I ett fortsatt sinnesrus,
Tills bland galna vagabunder
Jorden blir ett glädjehus,
Der man trängs, som i Tartaren
Eller på den nya bron,
Och går långt, så vidt man har en
Viss jargon, som kallas ton.

Aristokraten 1838.

Som en hektisk efter valsen,
Så, med andan djupt i halsen,
Sirligt chapeau-bas,
I sig sjelf förbålt charmerad,
Öppnar grefven, guldbroderad
Och med stjernor rikt ornerad,
Deux-battangerna.

Till en tant förutan tänder
Han i ångesten sig vänder;
Och af suckarna
Qväfd, han börjar högt orera
Om förhållanden och flera
Upptåg uti sta'n, med mera,
Pack — et cetera!

»Mobben väsnas, dräggen gäser.
O, mon Dieu! Man marseillaiser
Hör på gatorna,
Högst gemena och vulgära,

Som påminna, på min ära,
Om de revolutionära
Barrikaderna!

A quelle place jag ögat vände,
Fil af glopar utan ände!
Och på torgena
Kräk, parole d'honneur, i klunga,
Och i têten tåga unga
Frihetshjeltar sturskt — och sjunga
Marseillaiserna.

Hu, den franska simonismen,
Massans välde, terrorismen,
Guillotinerna!
Pöbelns sjelfsvåld går för vida:
Man till stränga mått får skrida
Och ej låta sig topprida
Af trashankarna!

Sämre menskor, menigheten,
Ryker folk med hofämbeten
Opp i näsorna;
Sjelf polismästarn, i trakten
Utaf Södermalmstorgsvakten
Vid Maria, kom ur takten
Och koncepterna.

Allt hvad magtspråk är, förgäfves!
Blodsutgjutelse här kräfves.
Finge gardema,
Store Gud, blott raskt chargera
Och med eftertryck agera
Mot de der, som insultera
Myndigheterna!

Öfver berg och branta backar
Har jag sprungit, så det lackar
Svett ur porerna.
Fåfängt ordnarna jag döljde:
Pojkar mig med ovett höljde,
Och plebejerna mig följde
Tätt i hälarna.

Alla Nermans rutor springa
Uti Ålandsgränd och klinga
Emot stenarna;
Och till korta kom kansleren,
Ma foi, trots militären,
Fick han ej i högsta sferen
Skydd mot lymlarna.

Alla djeflar äro lösa;
Som ur brunnar smuts de ösa
På Hindbeckarna,

Ryda öknamn och bêtiser,
Grofva glåpord och malicer;
Slöddret säger oss sottiser —
O, min nådiga!

Med cigarrerna påtända,
Öfverallt de illa kända
Rabulisterna,
Otäckt fräcka och oblyga,
Fram i korta kappor flyga;
Lömskt uppviglarena smyga
Sig ur gränderna.

Att vi nu ej sitta trygga,
Tacka kunna vi de stygga
Aftonbladena,
Vår oppositions organer,
Fria pressens coq-à-l'âner
Och vår tids republikaner:
Tidningsskrifvarna.»

Nu bland fröknar och nièccer
Som en retad katta fräser,
Mellan kuddarna
Utaf ejderdun, en qvinna
I dormeusen, en grefvinna
Utaf äkta race — besinna
Femti anorna!

Uti sidensargesaloppen
Våndas vildt den vissna kroppen,
Som bland myrorna
Ormen vrider sig i stacken.
Se'n den vanliga attacken
Utaf kramp hon får i nacken
Och i nerverna.

Eau de luce — servetter varma!
Ack, Gud nåde nu de arma
Domestikerna!
Re'n af vrede sväller barmen
Uppå nåden, som, i harmen
Mot de råa, lyfter armen
Emot pigorna.

Kupan.

Säg, hvi man i solskensglansen
Liksom myggorna i dansen
Surrar omkring kupan så!
Firas månne jubelfesten,
Eller ställs det till för »presten»
Någon högtid apropos?

Nej, i dag är bolagsstämma,
Som man säger, för att hämna
Det der nyhetskrämerit,
Men egentligt för att sala
Ihop pengar att betala
Legohjonena i Bit.

Att ej ljusets stråle tränga
Må dit in, gardiner hänga
Före af en sorts chemis,
Som tillhört sankt Brita, prydda
Med små crucifix, utsydda
Af en ångerfull novis.

Omkring kupans cirkelväggar
Skyllra skolans ätteläggar,
Fotade på alla slags
Piedestaler. Hvilken lyster
Samling romantiker, byster,
Grannt pousserade i vax!

Helgonbilder, änglaburna,
Sirligt uti trä utskurna,
Talrikt af madonnor se'n
I små svarta kabinetter
Utaf ebenholtz, porträtter,
Formade af elfenben.

Bispen, statsreligionens mönster-
Namn, är inbrändt på en fönster-
Ruta i antikt maner,
Och af B—w, om jag minnes
Rätt, en rörlig skuggbild finnes,
Hvar han är, när soln går ner.

Ifrån nischen, så durchsigtigt
Och etheriskt som ett riktigt
Andeväsen, ur en ram,
Gjordt af filigramsarbete,
Schlegels medeltidsanlete
Tittar melankoliskt fram.

Men af flugor näsvist smutsad,
Högst malproper och oputsad,
Uti klumpig forntidsstil,
Står i skräpvrån, tvär och butter,
En förfuskad sniden Luther,
Miniatyrbild i profil.

På bokhyllan är en skara
Af Septemberlagar bara,
Den kraftfulles nyaste
Påbud om censurn, ett litet
Duodesformat i slitet
Skinnband af »il principe».

Herrligt prunka vingårdsmännen,
Dels med stjernor eller spännen,
Dels med kors af rödan guld,
Dels med band af vattradt siden,
Några vunna uti striden
För ministerkassans skuld.

Sjelfva patern, visen, kungen
Är i kupan med smekungen,
Hvilken ock af andans kraft,
Liksom förr på vestra kusten,
Suger af hans visdom musten,
Som ett bi ur blommans saft.

De tillhopa skrifva vittra
Kritiska artiklar, bittra
Som extrakt på engelskt salt;
Och förundransvärda, qvicka
Snillefoster derför blicka
Fram ur Biet öfverallt.

Flux beredd att redigera
Små osanningar med mera,
Stretar grensle öfver sin
Kullerstol vid skrifpulpeten
Bilden af treenigheten
Olsson-Angeldorf-Ang'lin.

Ty det angår kraftmesuren
Mot den ledsamma figuren,
Som försvenska vågat Strauss,
Och det ljusa ändamålet
Att få boken bränd på bålet
Och boktryckaren heraus.

Dock, hur man det än förklara
Vill, ej allt som det bör vara
Är: man ser så snöplig ut.
Redaktionen är nedslagen.
Månn' de vermländska bidragen
Torka in vid årets slut?

Månn' för mycket att utstyra,
Som sig borde, de der dyra
Extra landsortsbina strök?
Eller gingo sammanskotten
Från ståthållarna på slotten
Liksom Sodom upp i rök?

Har man öfverröstad blifvit,
Eller är man »tje» vid lifvet,
Eller ville de ej ge
Med sig uti konkursrätten?
Har man, som om ved på slätten,
Ondt om fyrkarne kanske?

Fast jargonen den är borte,
Såsom »Lieder ohne Worte»
Tala ändå blick och min.
»Det dansösen är, den snärtan,
Som har stulit mod och hjertan
Från oss, arma svenska bin».

Sex slår klockan, och man hastar
Ut att köpa blomsterqvastar;
Hela redaktionen går,
Glömmer Strauss och alltsamman:
Sammanskott och årsproklaman
Allt skjuts opp till nästa år.

Snart vid syn af la cachuca
Retas känslorna, nu suckа
Hör man våra »kyrkliga»;
Men vid »nunnans» pas de gråta,
Och att helgerån förlåta
Re'n de äro färdiga.

Ja, från svärmen en och annan
Klerk, med luggen öfver pannan,
Grimma, munbett, hufvudlag,
Man i gaffeln se sig tyckte;
Men om eljest detta rykte
Sanning är, »hvad vet väl jag?»

En tidsbild.

Jag tidens riktning icke alls förstår
Och vet ej, hvad den vill i stat och kyrka:
Mig tycks att brytningen som försiggår
Sker skäligt långsamt och förutan styrka.
Man skriker »framåt», åflas vildt och tränges,
Men går som kräftorna ändå baklänges.

Hvart lyssnarn vänder örat än, han hör
Enthusiastiskt frihetsropen skalla.
Den unga tiden styra vill, derför
Den gamlas murkna fästen måste falla.
Dock saknas krafter i hvarenda fiber,
Och brechen skjutes med för fin kaliber.

Sig Polen reste, som en löpeld lopp
Så ryktet genom halfva hemisferen.
Medborgarn jubelhymner stämde opp,
Och folket bad i alla landamären.
Förböner rädda många, som i friden
Behöfva nåd, men duga ej i striden.

O, slappa tid, förvekligad och lam,
Din hjelp är ock af ringa vigt och värde.
I fejden är du som ett husdjur tam
Och käck, när ingen fara är på färde.
I lugn du som ett lejon skakar manen,
Men söker skjul, så snart du hör orkanen.

Du öfverlemnar allt åt Guds försyn.
Framskrider säfligt stilla på din bana,
Liksom din spegelbild der upp i skyn,
Den bleka månan, gör af gammal vana,
Och ej en hårsmån du ur vägen viker,
Fixstjernan lik emellan två tropiker.

Och ungdomen sig delat midt itu
I nutids- och i medeltidsorganer:
De första sucka såsom dufvor nu,
De andra yfva sig som tulipaner;
Uppblåsta för att dölja att de frukta,
De flykta bort, när blod de se och lukta.

Oaktadt granna fraser, stolta tal
Om framåtskridande och lif på jorden,
Vår tid är en försigtig general,
En riktig Fabius cunctator vorden:
Han dröjer, blindt sin upphofsgrundsats trogen,
Tills öfvertygelsen blir långsamt mogen.

Re'n friden varat har för många år:
All mannakraft aftynat längesedan.
Vår verld behöfver några färska sår,
Tills småningom den vänjer sig vid svedan;
Ty stiltjen eljest oss på helsa länsar.
Som åskan kriget äfven luften rensar.

Som bäckar slukas af ett upprördt haf
Och spårlöst i dess dyningar förrinna,
Så frihet, tro och ära gå i qvaf
I lidelsernas hvirfvel och försvinna
Atomer likt; det sanna, ädla, stora
I litenhetens virrvarr sig förlora.

Med hjertat känslolöst, som gletschern kallt,
Gräshoppan likt som biter om en vårta,
Den snikne verldstråln gapar öfver allt
Och lägger hvarftals tårta uppå tårta,
Glupskt ockrande med andras svett och sveda,
Tills, öfvermätt af blod, han dör af leda.

Med sveket öfverses; det straffas blott,
Om den förtryckte slår i hämndens timmar
En skurk, som saklöst rågat brott på brott
Och fräckt med stulet guld för verlden glimmar,
Hvars konstgrepp blir af menniskor beundradt,
Blott ej han öppet, men på smygväg plundrat.

Hvar dygd är lumpen, liten, lågt hvart fel,
Till allt är smutsig egennytta grunden;
Ej märkes några djerfva känslors spel,
Ej någon högsint gäst kring taffelrunden.
Allt fegt och falt af andras flit man skördar
Och köper snillet, lejer den som mördar.

Af qval förtorkad, qvider bofven rädd
Och krälar som en mask på afgrundsglöden.
Med foten vacklande på grafvens brädd,
Han föredrar vanheder framför döden.
Främst fruktan på en niding är beviset:
En själsstor brottsling trotsar plågoriset.

På jorden narrarne fått öfvertag;
En hälft är lek-, en annan fattigstuga.
Som humlor surra de Guds långa dag
Kring smickrets hånungskaka för att suga.
Om kattguld blott de galningarna gräla,
Ur munnen brödet på hvarann de stjäla.

Att lyckan fresta ge de sig åstad
Och vilja så en smula rykte köpa;
Men yra veta de ej efter hvad
I fåvitskt raseri de blindbock löpa:
De vilja läska sig vid Urdarbrunnen
Och visdom dricka liksom vin med munnen.

Och få de ej, de fly med hesa skrik
Som korpar från det köttlösa skelettet
Af ett antikt aristokratiskt lik,
Mumifieradt på det gamla sättet,
Och nära sig i sina trånga kulor
Som Lazarus af rike mannens smulor.

Snålt efter vinst de gräfva djupt i dyn,
Hvarandra hugga de för gunst i lufven;
Som barn de kifvas om ett sockergryn,
I kältringsstycken dras de jemnt om stufven.
Ah, packets lof är packets ärelystnad;
Historiens tvinga de med våld till tystnad.

Och ändå döden slutligt skördar allt:
Han skonar ej, till jord blir jorden åter;
Hvart år han offrar hundratusenfaldt
Af sina millioner undersåter.
Ej frihetsyran tvingar den despoten:
Hvem Charon vill han tar med sig i båten.

Förutan skilnad herrskare och träl
Som dockor han till grafvens kulor leder;
Han hör ej böner, lyssnar ej till skäl:
De på hans ordres måste alla neder.
Flux efter pipan dansa måste hela
Myrstacken, när det lyster honom spela.

Som vildar gå de nakna allihop,
Och ingen mer på någon guldklimp vänder.
Den rike darrar som en antilop
Och står som tiggarn med två tomma händer.
All verldens vinningslystna, lumpna slafvar
Stå upp som nådehjon ur sina grafvar.

De efter nummer endast ropas opp;
På jorden ha de lemnat namn och titlar,
Förrädiskt minne, sjelfbedrägligt hopp
Och allt, hvarmed sitt högmod dåren kittlar;
Der äro såsom nollor alla lika,
Hvad om ståndsskilnad än man må predika.

Hjelten.

Mitt namn var det enda jag ärfde;
Blott år jag i tjensten förvärfde,
Och uti min anletes svett
I kriget på Ladugårdsgärde'
Jag öfvade mig, tills jag lärde
Att skyllra och räkna »i ett».

Den konsten ej heller var ringa
Att mina två spindelben tvinga
I marchen till jemn harmoni
Med trumman, att få mig att taga
Ut steget vid »ettan» och draga
Fram foten piano vid »i».

Kamratskapet likväl är trefligt,
Om man blott har mynt och ett grefligt
Sigill, som anseende ger;
Då äger man stora förtjenster
Med kunskap om det som är venster
Och höger samt opp eller ner.

Man är då en charme och en prydnad
För corpsen, ett mönster af lydnad
Och intelligent på allt vis.
Kommandot blir säkert — och språket
Guddomligt — man sjelf föremålet
För alla ämablas kurtis.

Man hyllas af förmän, som blifvit
Framdragna, för det att de skrifvit
Ut order i staben och ha
Ordentligt qvitterat qvartalen,
Gått tre steg bakom generalen
Och fjäskat på mönstringen bra.

För tjenstefel ej man behöfver
Då rädas; ty chefen ser öfver
Med dylika kasus — och ler;
Och tog man än Kungshatt för Slottet,
Det gör ingenting och är blott ett
Stort misstag, som hvar och ser.

De gamla kaptenerna, svaga
För börden, »sig friheten taga»
(Ty äran deraf är så stor
Att alla de den eftertrakta)
Att lägga få titeln ad acta
Och kalla herr grefven för bror.

Och jag, när de stå der och huka
Och bocka sig för mig ödmjuka,
Högadlig, sjelfsvåldig och fin,
Nedlåtande bomberten fattar,
Försmädligt jag tackar och skrattar
Och låtsar att »äran var min».

Mustachen med blindrotar ställer
Mig högt bland små »köpstadsmamseller»,
Mitt pipskägg gör fan till effekt
»På massan»; af eden får läppen
En manlig anstrykning, och käppen
Hos »karlarna» ger mig respekt.

Jag vet, att en gång, när den onde,
På krogvägen mötte en bonde,
Som ej tog af hatten för hin,
Uppfann han krigslagar och flera
Småsaker, som prygel med mera,
Och kallade det disciplin.

Och knektar jag sätter i spänning
Från liknöjdhet på en handvänning
Med munfiskar och tjugufem
(Småsedlar i krigsvigilansen);
De läras att känna distansen
Emellan en löjtnant och dem!

Med silfvergaloner på benen,
Påsydda af Kæding, kaptenen,
Och gorgen med stoppningen i,
Jag går i kasern' som despoten,
Förnöjd med mig sjelf, missbelåten
Med verlden och allting deri.

Omkring mig längs väggarna rädda
Och raka, som voro de trädda
Igenom med störar och spett,
Stå karlar med solbrända kroppar,
Så stela som stoder af koppar,
Och räkna inom sig »i ett!»

Och finns inga skuggor att klandra,
Som hårluggar, skäggstubb och andra,
Så har jag en rik fantasi,
Som väl hittar medel för detta;
Och kan den ej något uträtta,
Jag grälar ändå par dépit.

Som Josua läser jag lagen
För alla, som ej vid middagen
På en gång vid ordet »gif akt»
I grytan träskedarna doppa,
Förtära i tempo sin soppa
Och strömmingen tugga i takt.

Ja, lyds ej som Guds min befallning,
Så råkar mitt hjertblod i svallning:
Jag stampar, skär tänder och svär,
Jag blir som ett »bondlik», ett lakan,
Och ryckningar får jag i hakan,
Att löständren falla i sär.

Jag bör ha medalj, ty jag är en
Person, som i Stadshusaffären
Försvarade en position.
Min värjspets jag stod der och fingra',
Och skrek jag till gumman: »Er skingra,
Fruntimmer!» — så skingrades hon.

Hvad giftas beträffar, allenast
Hon hafver kontanter, jag genast
För guldet en trollpacka tar
Och tror ej på skaldernas dikter
Om kärlek: det är de åsigter,
Som vis-à-vis qvinnan jag har.

Väl fordom det någon gång hände,
Att ljufvare känslor jag kände,
Fast deras tillvaro var kort.
Hvar morgon de föddes omsider
Vid spegeln; som efemerider
De dogo om qvällarna bort.

Om grefvar bäst borgare tycka,
Och mödrarna, för deras lycka
Och egen fåfänga en peine,
Att få oss till mågar arbeta,
Och sjelfva grossörerna veta,
Om anorna växa på trän.

Och blifva ens björnar envisa,
Sig mera ej låta afspisa
Med skenet, som mistat sin glans,
Jag hastar till sjöstranden, skörtar
Mig opp som en bondbrud och störtar
Som Sapfo i böljornas dans.

Jag dör ej, men reser utrikes
På statens bekostnad desslikes:
Ty allting på lyckan beror.
Om jag faller på den idéen,
Jag söker transport på arméen
Och blifver i linien major.

Fortfar jag i opinionen
Att ställa mig höger om thronen,
Jag får, när jag kommer igen,
Belöning för mina förtjenster;
Och lutar jag åter åt venster,
Jag blir en af framtidens män.

Svanesången.

»Det är fasligt! Mer och mera
Börjar man att observera,
Klandra, dömma, kriticera
Oss på höjderna,
Oförtäckt och högljudt prata;
Borgarna bli obstinata,
Unga män indelikata
Och sjelfsvåldiga.

Tacka vill jag forna tider! —
Ve, o ve! Fördömdt! Jag lider
Incroyabelt! Fannen rider
Hemorrhoiderna! —
O, vårt ljufva herravälde,
Som oss närmast thronen ställde!
Folket teg — och icke skällde
Publicisterna!

Men respekten för noblessen
Har förkolnat, sedan pressen

På allt småfolk och bassessen
Öppnat ögona;
Sedan julirebellionen
Snokat upp den inventionen:
Att ej anse mer personen
Efter anorna.

Lurkar utan blod, harpyer,
Sluka våra revenyer,
Och obskura parvenyer
Säterierna.
Godsen äro pantförskrifna,
Och vi liksom väderdrifna
Vrak till spillo sjelfva gifna
Åt orkanerna.»

Så på äldre, kulna dagar
En utlefvad hofman klagar
På en tid, som ej behagar
Gamla grefvarna,
Den de kalla utan heder,
Tout-à-fait renonce på seder,
Men som hotar rifva neder
Ståndsfördomarna.

Och hans tunna läppar smila
Blåsurt; uttryckslöst sterila,

Hans två matta ögon hvila
På porträtterna,
Som der suffisanta hänga
I alkoverna — och blänga,
Så aristokratiskt stränga
Och försmädliga.

Alltid syns han vredgad krama
Blod ur naglarna — och stamma
Sockersött sitt: »Hin anamma
De idéerna
Och den falska opinionen,
Att de der ofrälse hjonen
Kommit under fund med tonen
I salongerna!»

Om ibland hans kammarsvenner
Högsta favoriten spänner
På lösvadorna och bränner
Nådig' lockarna
(Nota bene i peruken)
Eller knyter crèpe-halsduken,
Sirligt veckad, stärkt och struken,
Om halsknoterna;

Om han promenerar, rider
På passgångarn eller skrider

Stolt i dansen fram och vrider
Sig i turerna,
Sjelfkärt speglar sig, generar
Med lektyr sin syn, frotterar
Sig med kamfert, assisterar
Vid hoffêterna;

Lägger patience, tar droppar
In för kramp och magflen, doppar
Händren i essencer, stoppar
Ull i örona,
Varm Carlsbader, som vampyren
Kokhet turkblod ur blessyren,
Dricker, svettas ut merkyren
Uti badena

Eller tuggar magmorseller,
Vissa piller, fonteneller
Tänder, flugor ömsar — eller
Borstar benena;
Jemnt han brummar: »Herre, sätt en
Damm för våldet, näfverätten!
Hu, den brustna etiketten
Och fransoserna!»

Ty — o ve! — lifegenskapen
Är förbi, och galenskapen

Att för ett familjevapen
Blotta hjessorna;
Och vi, gudskelof, ha inga
Fogdar mer, som menskor tvinga
Att som hundar gatlopp springa
På hofgårdarna.

Och ej mera bönder visa
Sig så barnsliga och prisa
Ödet för att få bespisa
De grossmyndiga,
Som behaga att förtära
Välbevåget, hvad de skära
Opp ur åkrar, som de nära
Med svettdropparna.

Men, när folket drifver gyckel
Med hans fadda kryp och hyckel,
Börd och kammarherrenyckel
Och livréerna,
Trösta honom hans mätresser,
Som ursäkta små faiblesser,
Fast han dela får karesser
Med betjenterna.

Och bland dandys i förmaken
Fräckt han skrattar åt den saken;

Mobben tadlar ju på baken
(Och rouéerna
»Vida sätta sig deröfver!»).
»Låt dem skrika! — Hvad behöfver
Han af dem väl», ett chef-d'oeuvre
Uti cirklarna!

I sitt kabinett han sluter
Sig vällustigt inne, skjuter
Före reglarna — och njuter
På elastiska,
Mjuka, svällande divanen
Vekt siestan. — Courtisanen
Sofver middag, till dess hanen
Gal om morgnarna!

Vissa ryktbara balanser,
De förnämas decadencer
Oersättliga vacancer
På rådstolarna
Stört i trone menlösheten,
Att till allt kapaciteten
Fanns hos frälset, dugligheten
Blott hos granderna.

Också för dem sympatien
Släckts, och trots de svenska Bien

Stäckes aristokratien
Och dess herrliga,
Ärftliga prerogativer;
Och den rangen ensam blifver
Qvar, som allmänt bifall gifver
Åt förtjensterna.

Ja, på hela vida jorden
Ifrån södern och till norden
Ridderskap finns blott till orden
På diplomerna.
Snillets, dygdens och det rena
Hjertats adelskap allena
Nu beherrskar de gemena,
Råa massorna.

Alltsom tiderna, »de gamla
Goda», sig till fädren samla,
Börja efter hand ock ramla
Kastprinciperna;
Företrädet, som högdjuren
Haft, inskränkes nu till turen
Framför kryparne vid couren
Och buffeterna.

Och vi hoppas med Guds nåde
Med det första mista så de

Högväl- som välborna, både
Tallricksslickarna
Och de viljor, som dem bruka,
Samt den svärm af titelsjuka
Narrar, som än äro mjuka
Uti ryggarna.

Nu, se'n adelns magt med klangen
Af dess guld förklingat, rangen
Är åt fanders, ock ur svangen
Gå väl moderna
Att tills vidare besätta
Statsrådsposter med för detta
Stabsryttmästare ur lätta
Lifdragonerna.

Också lär malicen skylla
Dem att platserna så fylla,
Som på slagtarens bokhylla
De der verkena
Utan text, att de uppföra
Sig som mannequiner: höra
Först på ordern, förr'n de röra
Våga läpparna.

Ej man statsman är, fast vacker
Karl, i hvarje simulacre

Hjelte, käck i fausseattacker
Hos mamsellerna;
Dricka, springa kan för fyra,
Är högmodig, vågar styra
De gemena, måttligt yra
Ryttarkamparna;

Spelar högt och har manier,
Skryter af galanterier,
Ljuger och gör opp partier
På muffbalerna,
Lefver stort och depenserar
Diplomatiskt, kurtiserar
Rika flickor och manierar
Hjelpligt tömmarna;

Sitter rationelt i sadel
Och bland Stockholms skeppsbroadel
Gifter sig, om ock med tadel
Af kamraterna,
Och (för syns skull mest) aktriser
Har med nycker och kapriser,
Utan rundning och delicer
Alls i formerna;

Om man också döljer sina
Spindelben i superfina

Kläder, handskarna de skina,
Och binoklerna,
Klara som demanter, glida
Glatt emellan dem — och vrida
Sig åt alla sidor vida
Omkring logerna;

Är vid gardet, mägtar slösa
Fashionabelt, har pretiösa
Saker uti de pompösa,
Höga rummena
Och beställsamt töres trippa
I bottesmollerna, med sippa
Steg, kring hvarje nippertippa
Bland hofdamerna;

Ordonnansoff'cer har blifvit,
Konverserar öfverdrifvet
Bra (om allting), det är gifvet,
Och på gatorna
Kråmar sig, är spänd i gången
Som en betslad get — och mången
Takt markerat med batongen
På paraderna;

Silfversporrar bär, med skåller
Cicelerade — och håller

Ekipage, ger vissa roller
Uti husena,
Räknas der bland cicisbéer,
Är charmant i societéer,
Les honneurs gör vid supéer,
Öppnar balerna;

Grimaserar hånfullt, rycker
Medlidsamt på axeln, knycker
Spotskt på nacken: ty man tycker
»Att ej sluskarna»
(Medelklassens ståndspersoner)
»Lika lefnadsvett, fasoner
Ha som grefvar och baroner
Och de adliga»;

Fast man äger ton och airer,
Gör briljanta carrièrer,
Är en verldsman — och affärer
Har med judarna;
Jemnt är med och pladdrar franska
Som en infödd, sjunger spanska
Barcaroller — och är ganska
Qvick i kretsarna;

Tar lektion hos Berg i sången,
Lejonet är för saisonen

Och olidligt i chaise-longue'n
    Vräker lemmarna
Och får enskildt gracer röna
Af grefvinnor, som belöna
Viss dilettantism i sköna
    Fria konsterna;

Figurerar obeskrifligt
Väl — och valsar ytterst lifligt,
Lätt — och är oeftergifligt
    Sträng i formerna,
Con amore klär sig, står ett
Dygn på tå — och benar håret,
Freqventerar hela året
    Innocencerna;

Gnolar på amfiteater
Högt, har tusen fler olater
På sig, än af krigsmandater
    Bli ursäktliga,
Om ock lagrarne de spirat
Opp på halfön, lyckan virat
Dem kring hjessan — då man firat
    Sjuk triumferna,

Och man gjort en tur utrikes,
Tuggar om allt, hvad som skrikes

I familjerna, desslikes
Svär på bladena
(Om man drager på den strängen),
Läser Paul de Kock på sängen,
Klatschar och örfilar drängen,
Smeker doggarna.

Ja, låt vara, att man fore
Uti sjuglasvagn och store
Relationer hade, vore
Äldst bland grefvarna,
Kunde föra hästgardister;
Kan det hända att man brister
Statsmansblicken och minister-
Egenskaperna!

Om man bure än så många
Ordnar, i hvart knapphål långa
Sidenstumpar, ej de fånga
Mera sinnena,
Som blott inre värde spana,
Efter se'n de blifvit vana
Alntals köpa likadana
Band i bodarna.

Dock, I ädlingar, I tappen
Derför icke modet! — Klappen

Än på nådens dörr — och nappen
Friskt på krokarna!
Guld på refven är, till betet:
Sinecurer — för samvetet
Sörjer han, som skiljer hvetet
Ifrån agnarna.

Med den vördnadsfulla foten
Stampa bra — och ta emot en
Spark af lyckan, som drar noten
I det grumliga
Vattnet! Bråka och votera,
Kammarjunkare! Ej mera
Det behöfs att avancera
Opp till stjernorna!

O, reptiler och I mänge
Slingrare, som »Ormen långe»
Smidiga i kroppen, trånge
I begreppena —
Frälse och ofrälse! Tukten
All sjelfständighet — och lukten
Excellensparfymer, bugten
Er som kattorna!

Supplikanterna.

»Är än börjad audiensen?
Tar man mot hos excellensen?»
I tamburerna.
Grannt utstyrda herrar skrika,
Och beskäftiga de kika
I dörrspringorna.

Ändtligt öppnas tabernaklet.
Som det delfiska oraklet
Med sin gunstiga
Min till en och en i sender
Nu den högvälborna vänder
Nådigt blickarna.

»Hvad är ni?» — »Kapten, min herre!» —
»Af familj?» — »O nej!» — »Dess värre!
Än meriterna?» —
»Tio fälttåg.» — »Inte annat!» —
»Tjugu sår.» — »Aj, aj, förbannadt
Lite vigtiga.»

Gubbe, stå ej der och bocka!
Inte vilja vi ha tocka
Der vanbördiga
Chefer. — Skynda dig i harmen
Med tschakot'en under armen
Utför trapporna!

Nein, wir wollen Euch nicht haben!
Blott åt gardena och staben,
»Den talangfulla»,
Ges nu sådana vakanser:
Ej mer finnas apparanser
För bedrifterna.

Hvad gör det, att du har fäktat
Käckt och hundra gånger jägtat
Undan ryssarna,
När du guld för dygd försmådde
Och ej verka alls förmådde
Vid riksdagarna;

Om du ej på Riddarhuset
Riktigt ställer fram i ljuset
Det otacksamma
Folkets oförstånd och nycker
Och för öfrigt alltid tycker
Liksom gubbarna;

Icke alls förstår att prisa
Det landsfaderliga visa
Och riksgagnliga,
Som de styrande uträtta,
Eller är i stånd att tvätta
Af dem fläckarna;

När man icke kunnat läka
Kabinettets sår och späka
Rabulisterna,
Ej en gång försökt att rida
Spärr mot borgare och sprida
Skräck bland massorna;

Ej i landet velat hela
Ministèrens fel och spela
Uti händerna
På högmögende millioner
Till missioner och pensioner
Åt stadsrådena?

Veteranen gick förlägen,
Som han kom; sångkammarvägen
Smög den ståtliga,
Fina, båldt insinuanta
Ädlingen med de charmanta
Egenskaperna;

Han som merendels baklänges
Åker uti statsvagn, tränges
Kring de mägtiga
Och pligtskyldigst tillgjordt draga
Får på mun, när de behaga
Vara lustiga.

Och hvad hände? Jo, den snörda
Junkerns böner blefvo hörda;
Och den hyggliga
Unga karln blef chef för corpsen,
Mannen der med silfverhåren
Blef i lederna.

Först och främst fick han sig kurra,
För han glömde bort att hurra,
När den vresiga,
Utaf gallsot mest förtärde
Generaln for sina färde
Ifrån mötena.

Se'n han hundsnus fick förskräckligt:
Ty han hade ej tillräckligt
I högmessorna
Passe-poiler — eller rockens
Dimensioner som tumstockens
Ordermässiga.

Ja, bestämdt arrest han finge,
Om han utan hällor ginge
Ens till tofflorna,
Hade håret långt i nacken
Eller allt för bredt i fracken
Mellan knapparna.

Conciliet.

Öfver Strauss att bryta stafven,
För han öfverträdt bokstafven,
I den andliga konklaven
Samlas de högvördiga.
Consistoriales klaga
Öfver Hjerta — och uppdaga,
Att de forskning ej fördraga
Utom domkapitlena.

Midt uti den svarta troppen,
Liksom själen uti kroppen,
Primus sjelf, ärkebiskopen,
Styr opinionerna,
Och allting, som diskuteras
Bör i ämnet, det suffleras
Skall af honom, som är deras
Spiritus och anima.

Så kraschan som ordenstecken
Döljande kokett i vecken

Af koftanen, ödmjukt blicken
Häftad nedåt tiljorna,
Han, af korsets börda vorden
Tryckt och lutad emot jorden,
Nu våltalig lägger orden
Själfullt för kanikerna.

»När vår kristna tro går under,
Skakad utaf menskofunder,
Darra templets helga grunder;
Blott öfverstepresterna
Stödja murarne, som bäfva,
Värna pelarne och häfva
Tviflets dystra moln, som sväfva
Hotfullt öfver hjessorna.

Lågan släckt på offerhärden
Är; blott högmod styrer verlden.
Tunga som damoklessvärden,
Fruktansvärda omina
Öfver Herrans »Vingård» hänga
På ett hufvudhår; fåfänga,
Irriga begrepp förvränga
Mosen och profeterna.

Tätt, som ogräs gror i säden,
Så de fräcka frihetsträden

Grönska frodigt. Bröder, skräden
Dem ur helgedomarna!
Qväfven fröna i sin linda,
Att jag ej får se ett enda
Stå vid altar't och förblinda
Synen på åhörarna.

Äro hjordarna än fromma
Nu som lamm, de tider komma,
Då de sluka liksom tomma
Ulfvar edert timliga
Goda, glupskt ur munnen taga
Brödet på sin herde, jaga
Oss som svultna hundar, gnaga
Köttet intill benena.

Allting ondt de gerna unde
Presten: de gudlösa bunde,
Om de hade magt och kunde,
Mulen till på oxarna,
Hvilka tröska; o, de toge
Tionden ifrån oss, droge
Helgonskylden in och loge
Se'n i mjugg, de bofvarna!

Ja, hur gick det oss, skriftlärde,
Oss, som endast Gud beskärde

Ljuset, om de afskyvärde
Straussiske idéerna
Gynnades af kleresiet,
Och det kätterska partiet
Sprida fick fritänkeriet
Eller tolka skrifterna?

Djerft i alla lärdomsgrenar
Framåt vildt förnuftet skenar
Hejdlöst. Hvilka stötestenar
För de goda tjenarna!
Kritiskt tänkarne befatta
Sig med bibeln, den de skatta
Ringa, bönder vilja fatta
Med förståndet dogmerna.

Liknöjdt trots förutan gränser
Ger sig luft uti sentenser
Vådliga; inkonseqvenser
Förebrås lärjungarna.
Vetandet totalt inkräktar
Trons område; man anfäktar
Religionen, som ej mägtar
Stå emot bespottarna.

Blodet isas: hu, det går en
Rysning genom märgen, håren

Resa sig på hjessan, tåren
Stelnar, mitt djupkänsliga
Hjerta kallnar; fast vid gomen
Låder tungan, som vid blomen
Masken, som en tjuf för domen,
Bäfvar jag för följderna.

Fräckt med sakramentet leka
Atheisterna, förneka
Korsets död, lättfärdigt smeka
De den babyloniska
Skökan, vällusten; tillbeda
Mammon, vandra på den breda
Vägen, amma i den leda
Gamla Adam lasterna.

De af ondo sig berömma
Och i köttet satan gömma,
De på jordene uttömma
Vredens de sju skålarna
Och på sina hufvu'n samla
Kol så glödande; de famla
Uti mörkret som de gamla
Encyklopedisterna.

Strauss är stark i polemiken:
Att slå hufvudet på spiken

Ej till honom finnes liken;
Sina diaboliska
Satser ger han ock tillkänna
Snillrikt, så jag tror hans penna
Doppad är uti Gehenna,
Midt i afgrundspölarna.

Nog jag ser, hvar skon den klämmer:
Han vill frihet, och den skämmer
Bort vår magt, öfverenstämmer
Ej med prestintressena.
Och som bölja flyr för bölja,
Skall han fly och vi förfölja,
Fast som Loyola vi dölja
Skälet under mantlarna.

Ingen tid är att förlora,
Och periculum in mora!
Annat var det i de stora,
Gamla, goda tiderna:
Altar't var förent med thronen,
Primus dock hufvudpersonen,
Bålet och inqvisitionen
Endast argumenterna.

Nu man måste först undvika
Så skandal som alla slika

Svåra kasus, se'n predika
Tron för kämnersrätterna;
Laga, att ej som en nolla
Aktor står och dermed vålla
Kan ett svårt förderf, samt hålla
Tal för jurymännerna.

Nu är endast hufvudknuten
Att få boken först förbruten
Och se'n Hjerta utesluten
Ifrån det medborgliga
Samfundet. Jag honom drifva
Ville uti landsflykt, rifva
Ner hans snällpress och så blifva
Qvitt aftonbladisterna.

Och dermed ej heller fara
Är, I bröder, om vi bara
X och Y och W från —a
Få bland jurymännerna.
Dessa äro män med kända
Tänkesätt, som, hvad än hända
Må, se till att vi få brända
»Strauss och evangelierna».

Nog de veta allt, som rörer
Tron och deras frid tillhörer,

Att rationalism förstörer
Vördnaden för klerkerna
Och för deras preståmbeten
Hos den krassa allmänheten;
De ömtåliga samveten
Ha som sensitiverna.

Ja, den sistnämnde, en kärna
I församlingen, må gerna
Något göra för sin stjerna
Och för apparenserna
Till ett af de mindre stiften,
När af år och lefnadsskiften
Någon trött går ner i griften
Af de gamla fäderna.

Och de ha så mycket mera
Skäl att kraftigt protestera,
Som de fika beggedera
Nitiskt efter kräklorna,
Hvilka de betrakta lika
Snålt som Sundborg den der rika
Guldsmed Lindbergs magnifika
Soppor i mathemtarna.

I er vänskap jag i nöden
Sist mig sluter; inga öden

Skall förinta den, ej döden.
Faren väl, I heliga
Män, vår kyrkas heder!
Fäkten manligt i dess leder,
Ty hon väntar allt af eder!
Soli Deo gloria!»

Och de lärda se med ljusa
Blickar rundt omkring sig, krusa
Artigt för hvarann och snusa;
Se'n den theologiska
Fakultetens högt upplyste,
Städade doktorer myste
Mangrannt vördsamt, ty de hyste
Lika tankar samtliga.

Några slipade och sluga,
Som, hvad komplimenter duga
Till, nog veta, stå och buga
Ända i det yttersta;
Sidenhatt, galoscher, kappa
Hjelpa de på bispen, snappa
Opp hans käpp i vrån, att klappa
Han dem må på axlarna

Eller en passant dem hviska
Något om det stora fiska-

Fänget, hvilket kan uppfriska
Dem bland orthodoxerna,
Som, fast trogne intill änden,
Ännu fåfängt sökt prebenden,
Men mot hungern, arffienden,
Dagligt visa tänderna.

Conrad.

Mig oron behagat; jag älskat att rida
I bredd med orkanerna (sida vid sida)
På frustande hingstar, jag sporrade van
Ungfolen med svanhals och skinande länder
Och ebenholtzhofvar och elfenbenständer,
Eldsprutande ögon och krushårig man.

Och trots något fullblod af ofläckad adel,
Som nå'nsin sig rört under Saladins sadel,
Elastiskt i satser och smidigt i gång,
Min svarta Othello, med mohriska anor
I pulsarna, sina halsbrytande banor
I öknarna mätte med kungliga språng.

Jag gladdes åt stormen, min fröjd var att skölja
Feluccan i Bodensjöns vattrade bölja;
Bland skrofliga klippor ur nästena stal
Jag ungar och ägg från den seniga örnen;
Hyenan jag tamde, betvingade björnen
Och lekte med öknarnas grymma schakal.

Men hemmet blef qvaft i den folkrika staden,
Och modet jag fällde, som blommorna bladen;
Jag tvungen mig fann som ett lejon om bord.
För menskor som för skorpionstygn jag flydde.
Mig verlden fördömde — och jag den afskydde,
Som schweizarn sin lycka i aflägsen nord.

Jag djerf var i hogen och stolt i min smärta
Och qväfde hvar vemodig suck i mitt hjerta,
Som skökan ett missfoster under sin barm;
Men när jag de bittraste timmarna täljde,
Jag bet mig i läppen — och tårarna sväljde
Och öfvervann qvalet och dolde min harm.

Väl sved det i bröstet och frätte i såren,
Och ådrorna svällde som floder om våren,
Mitt anlete miste sin högröda färg,
Och pannan vardt fårad, och dunkelt mitt öga;
Men sinnet blef spänstigt, och känslorna höga,
Och jernviljan fast som Högasiens berg.

Än sökte jag lugn på Tyrolernas alper
Och smög som en vålnad bland tvärbranta stalper,
Än irrade jag mellan gletscher och is
Och jagade villbråd med vingade lodet;
Jag trodde, jag skulle få stiltje i blodet
Och ändtligen blifva en verldsman och vis.

I natten vid skenet af ljungeldens lågor
Jag samm som Leander på fräsande vågor,
Med svindlande hjerna och gungande kropp.
Ack, vindarna tjöto som ulfvar på hafven:
Jag sjönk än i djupet som liket i grafven,
Än plötsligt som spöket jag åter dök opp.

Jag greps af min längtan till fejd och idrotter,
Liksom af passionen Hesperiens dotter
Till blodsskulder; men meteoren, som blänkt,
Med kejsarn var fången — och slutadt enviget
Emellan Europa och honom, och kriget
Sin glafven i Rheinströmmens böljor fördränkt.

Fast hungrig som tigern jag brann efter ära,
Jag fick ej en qvist af ett lagerträd skära
Med slipade stålet i hvirflande strid;
Och likväl i slagtningens yraste hvimmel
Min inbillning trifdes som Gud i sin himmel
Och fann bland orkaner sin ljufvaste frid.

Min åtrå är trotsa och vingarne stäcka
På jordens heroer, mitt högmod att bräcka
Och krossa de bålstora högdjurens magt.
Ej fjättras min ande som hunden vid kojan:
Den splittrar sin kedja och sönderslår bojan
Och trampar sin bödel med hädiskt förakt.

Ha, liksom ett sjelfsvåldigt barn, som ej klagar,
Men biter i riset, hvarmed man det agar,
Så gäckar jag smädande pinornas hot;
Jag ligger som ormen och hväser i solen
Och sprutar mitt etter på herrskarestolen
Och stinger förrädiskt den väldiges fot.

Jag tygla kan zebran och styra gazellen
Och täfla i språng med en stenget på fjällen
Och qväsa i snaran en våldsam kondor.
Jag tjusar den listiga cobra capella,
Törs smeka en ringlande boa och fälla
Ett grymtande vildsvin i urskogens snår.

Den skyggaste jagtfalk blir spak som en dufva
Och lyder min pipa: — min lust är att kufva!
Från vargen det qvidande fåret jag ryckt;
Som Gud piskar seglen med hagel, om qvällen
Jag gisslar med kulor den fläckiga fällen
På flåsande panthern i flämtande flygt.

Men ej under skiftande månan naturen
Än framfödt ett väsen, ej varelse buren
Vid qvinnospen är, som mig tvinga förstått.
På tumlande ringdufvan klipper man vingen
Och skjuter en svala i flygten, men ingen
Har stormen i farten än hejda förmått.

Jag flög som sirocco, omhvärfd af dæmoner,
Obändiga, galna, med fräcka fasoner,
Hetlefrade sällar med tygellöst mod,
I lidelser råa som Ligans soldater,
Lättsinniga gossar, frivola kamrater,
Med otamda lustar och kokande blod.

Af qvicka vildhjernor, till öfverdåd redo,
Med betar som spetsar på spjut från Toledo
Och tungor som häcklor och rykande gap,
Jag omgafs så tätt, som af ringen Saturnus,
Som en beduin af sin fladdrande burnus
Och som af drabanter en skuggrädd satrap.

Som fria baroner med vårdslösa seder,
Don Juans åsigter om trohet och eder,
Förmätet vi rånade oskuldens frid;
Det husliga lugnet på lek vi förstörde,
Vi hustrun, se'n mannen vi mördat, förförde —
Och lefde som Croesus en gyllene tid.

Utmärglade hamnar, på lifskraft uttömda,
Utsväfvande, vrålande som de fördömda
I vräkande helvetesbränningens våld,
Raskt, sysslolöst slösande och öfvergifvet,
Vi dansade hejdlöst och fort genom lifvet,
Så friskt som en flygcorps i Wallensteins sold.

Champagneperlor glödde, kristallerna blänkte,
Och damer, som houris i paradis, skänkte
I guldkärl sorbeten, så läskande sval;
Vi rumlade lustigt — och drucko, cospetto,
Som källvatten cypervin och orvietto,
Så ljuflig som hånung i Josafats dal.

Vi vällustens rågade bägare tömde
Och lågo i flickornas armar och drömde;
Vi mätta oss njutit i fråssande lag
Och kärleken dyrkat, än tillbedit qvinnor
Som drottningar, än dem befallt som slafvinnor
Och kittlas ej mera af deras behag.

Ty lasten blir tråkig, dess retelser domna,
Nervsträngarna slappas, lifsandarna somna;
För djerft spända lidelser mattas och dö.
För nöjenas nektar förlorar man lusten
Och går som Rinaldo svårmodig på kusten
Och leds på Armidas förtrollade ö.

Som doftande dandys, som yppiga lorder,
Som magra banditer af upplösta horder,
I trasor, i purpur, i jern och i gull,
De ystra våghalsarna irra förklädda,
Som uppskrämda ugglor för dagsljuset rädda,
Fredlösa på jorden för samvetets skull.

Vårt fosterland är hela verlden den vida;
Och jagar oss faran, vi undan den glida
På fötter, så snabba som skidor på snön.
Vi slingra oss smidigt som ålar i vatten
Och bugta hvar utkik förbi, som fregatten
Ett lurande blindskär i mörker på sjön.

Kringsvärmande tyst i Italiens nätter,
En hop stryker ännu med gift och stiletter
Och lefver af byte och ockrar med mord
Och väntar förhärdadt sin död under bilan,
Och andra re'n smaka den eviga hvilan
I grafvarnas mörker på främmande jord.

En mängd kryssar hafvet omkring som korsarer,
En del fäktar under Egyptens standarer
Med krokiga sablar för Islams banér.
Ett dussin tog värfning i grekiska hären,
Ett par smiddes tåligt som lamm vid galèren,
En svärm såsom kajor i klostren slog ner.

Men flamman i blicken, till hälften förbrunnen,
Och hånet, som leker i draget kring munnen,
Den vidriga minen, som vrider sig stel
På läppen, som igeln kring kratern af bölden,
Förråder, som såret förrådes af skölden,
Som klyfts, de förborgade känslornas spel.

Dock — ingen fanns af oss, hvars hopp ej bedraget
På sällheten var, såsom kejsarns i slaget
Vid Leipzig på segern och sachsarnas tro.
Vi greto som Niobe, tills utaf qvalet
Det sargade hjertat blef flinthårdt, och skalet
Omkring det som hvalfvet på »suckarnas bro».

Hvad båtar det att efter skuggor jag jägtar
Och trött som en pilgrim af mödor försmäktar,
När sol'n på min himmel för evigt gått ned?
Om ock jag oändligt utsträckte min bana
Härnere, dock under min lidelses fana,
Tills Parcen afklippte min lifstråd, jag stred.

Jag kan ej gå tynande, svettig som slafven
Och vända min torfva från vaggan till grafven
Och tåligt till Golgatha bära mitt kors.
Ej mägtar jag lida de tärande qvalen;
Mitt blod rinner inte som bäcken i dalen! —
Det störtar ju fram som en skummande fors.

Så törstigt de småsinta, usla bestyren
Min själstyrka sögo som ådror vampyren,
Som slösarn sin giriga stamfaders skatt.
Ett chaos var tankan, min frid var vansinnets,
Och midt i det frostiga mörkret brann minnets
Lampa som sorgens i grafkorets natt.

På lifvet ej sätter jag alls något värde:
Som vådelden rofvet, min kraft det förtärde
Och nedstämde eldsjälens blixtrande mod.
Min glädje det stulit, min sällhet det rånat
Och all min förhoppning kallsinnigt förhånat,
Tills isigt som ödlans och stelt blef mitt blod.

Jag skåda vill prakten i Lucifers salar
Och svettas af värman i afgrundens dalar
Och se hur dess flammande rosor slå knopp;
Jag spegla mig vill i dess sjudande bäckar
Och svärma som fjäriln bland brinnande häckar,
Tills hela mitt väsen i lågor går opp.

Ej fruktar jag fasan: ty helvetesglöden
Mig bränner i lifvet mer het än i döden,
Och ej för dess skiftande, bländande glans
Jag nå'nsin vek undan, ej heller jag ryste;
Nej, jemnt den min gycklande irrfart belyste
Kring verlden, som facklan fakirernas dans.

Min själ som en kungsörn — o, Jesus, Maria! —
Skall kretsa bland molnen, de åskfyllda fria,
I täflan med skyarnas stickande storm,
Tills sferernas toner upphöra att klinga,
Och alltets hvalfbågar som glaskupor springa,
Och jordklot och himlar förlora sin form.

Jag kom som en stormil och afbröt din stängel,
Clarence, — och du föll, men du föll som en ängel;
Din panna var ren som narcissens, i ram
Af nattsvarta flätor; — och trots mitt lättsinne,
Som rosen i urnan du står i mitt minne,
Ljuf som en mariebild i Notre-Dame.

Anselmo.

Segerlust mitt sinne fyller;
Ge mig stormhatt, svärd och kyller!
Flicka, du ej min idôle
Dyrkar, ej den aning känner,
Som min heta hjerna bränner,
Fattar ej min längtans mål.

Känn, af mod mitt hjertas väggar
Sprängas. Hoppets sporre äggar
Mig till bragder. Visste du
Huru mina ådror brinna
Såsom lavaströmmar, qvinna,
Du ej hejdade mig — nu.

Irrbloss vid min vagga brunno.
Till min segerskjorta spunno
Härnadens gudinnor garn.
Juno sjelf har stickat bältet;
Jag vardt fostrad för slagfältet
Och är fasans skötebarn.

Fredlös öfver allt på jorden
Är min själ som Falklands vorden:
Den på stormen utan rast
Tumlar om bland molnens fästen,
Rider, vid den vilda hästen
Som Mazeppa fjättrad fast.

Sjelf sitt öde hjelteanden
Leder som en blind vid handen;
Mannen lifvets paradis
Öppnar, vaktas det af djeflar
Än. Han slår den magt, som täflar
Med om hans bedrifters pris.

Illusionens lekboll blifven,
Qvinnan är tillspillogifven,
En inbillningens martyr.
För fantomer hon förblöder:
Med sitt eget hjertblod föder
Hon sin lidelses vampyr.

Blindt hon lyder stundens nycker:
Slumpen formar, som han tycker,
Hennes veka själs begär,
För i ledband hennes tanka;
Hennes vilja som en ranka
Omkring frestarns slingrad är.

Beatrice, här din trånad
Trampad blir, din svaghet hånad.
Hos mig trifs ej kärlek, — nej,
Äran mellan oss sig ställde
Obevekligt. Om det gällde
Verlden än, jag vacklar ej.

Arma dufva, vill du följa
Gamen i sin flygt — och skölja
Vingarna som han i blod?
Vågar du kondoren härma,
Liksom han kring solen svärma,
Bada i dess strålars flod?

Dödens magra händer skaka
Griftens facklor; vänd tillbaka!
Fly mig som en syndaskuld!
Jag har gift i hvarje åder
Och förbannelse vidlåder
Mig som orättfånget guld.

Raskt mig ryktets röster mana
Framåt som en vind; min bana
Är på fröjd och tårar rik.
På ett tärningskast, en lottning
Det beror, om du är drottning
Eller maka åt ett lik.

Du förgäfves suckar, tärna!
Tror du, att min lyckas stjerna
Mer i dina ögons glans
Blänker — eller att jag byter
Lagern bort, som frisk jag bryter,
Mot en bräcklig myrtenkrans?

Fritt må pinor sönderslita
Kroppen, qval som ormar bita
Själ'n: jag får dock stridens lön,
Ty odödlighet jag vinner;
Men ditt minne tyst försvinner
Som en droppa dagg i sjön!

Rodrik.

Må fritt den, som vill, efter högheten fika
Och högljudt om menniskors dyrkan predika
Och sitta för gunsten som hundar för bröd,
Knäböja för våldet, de svaga förtrycka
Och hånle i mjugg åt den armes olycka,
Som gamle kung David vid Uriels död.

Må gerna, som Delila Simzon, hin håle
Den girige fresta med guld — och den snåle
Bland hopade skatter förgås utaf nöd;
En gång, när att samla han icke mer orkar,
Försmäktar hans tunga, och gomen förtorkar
Af törst — och dukaterna bränna som glöd.

Ack, väl är det ljuft att, i skuggan af linden,
Få kyssa en flicka med rosor på kinden
Och luta sitt hufvud mot liljehvit barm;
Men att så i evighet sitta, vi tvenne, —
Hon ledsnar vid mig, och jag tröttnar vid henne,
Och luften i stugan blir instängd och varm.

Och derför i vingarna fattar jag tiden,
Liksom i balletten bergskotten sylfiden,
Och lindar om smidiga midjan min arm
Och gör så med vestan en ronde omkring verlden
Långt bort från den ängsliga, murade härden,
Som gerna för min skull må spricka af harm.

Ej längre jag trifs att i spiselvrån sitta
Med dörren på glänt och i vindögat titta
På verldenes gång, som en fogel i bur.
Min själskraft förlamas, och hjertblodet bleknar,
Och märgen förtorkar — och jernviljan veknar:
Af tvinsot förtäres min fria natur.

Nej, ut att i ödenas vexlande skiften
Gå öppet och framåt sin bana till griften
Och ej någon fotsbredd ens vika derur!
Mig lyster ej krypa för magten, ej tigga
Om ära, ej smickra de stora, ej ligga
Som kattor vid nådenes dörrar på lur.

Mitt sinne jag vill i den fräsande bölja,
Likt svanen de glänsande vingarna, skölja
Och flyga i kapp med det brusande haf;
Bekymren och sorgerna önskar jag skingra:
Jag vill ej som masken i stoftet mig slingra
Och kräla i jorden — och lefva som slaf.

När vårsolens flamma sig nästa gång tänder,
Och vågorna skumma mot isfria stränder,
Som Aron jag fattar min grönskande staf,
Tar afsked af hemmet och glömmer förlusten
Af flickan, jag lemnat — och ilar till kusten
Och lossar min drake och seglar utaf.

Det qvalmiga lugnet ej mer mig behagar:
Det slappar mitt mod och min styrka försvagar,
Och tiden den blir mig enformig och lång.
Ack, visst äro träden och blommorna sköna;
Men mot oceanen, den svallande gröna,
Är skogen för inskränkt, och dalen för trång.

Långt hellre på skurade däcket jag sitter
Och bländas af sprittande guldfiskars glitter
Och ler åt najadernas luftiga språng,
Ser sjödruckna nymfer med skafgräs om pannan,
Som vällustigt dansa och famna hvarannan,
Och hör på de hvirflande vindarnas sång.

Det mulnar i luften, men ljusnar i hogen
Och piper i seglen — och hvisslar i tågen
Och hviftar i vimpeln på bäfvande topp.
I märsen jag gungar, som gossen i vaggan,
På saltsjön, som rullar så doft — och i fraggan
Min sjöfröken badar sin vindlätta kropp.

På hvalarnes ryggar min skeppsjulle hoppar
Så lätt, som en stenget på alpernas toppar,
Och yr, som på steppen en hingst i galopp.
Och afgrundar glupa som hungriga hajar,
Och stormarna slitas om flaggan, som svajar,
Och klipporna sticka som vidunder opp.

När sist jag blir mätt af att svärma kring hafven,
Och, pilgrimen lik vid den heliga grafven,
Jag är af den irrande vandringen trött,
Jag andas ut lifvet och sveps i min flagga
Och vräks öfver bord, att i bränningen vagga,
Och slumrar som barnet i lindan så sött.

Mitt minne bortspolas af stormen; ty smärtan
Förgår som en dyning i sjömännens hjertan,
Se'n liket är nedsänkt och drufvorna blödt.
Flygfiskar allena mitt graföl begapa,
Och skränande stormfoglar spela mitt drapa,
Och giriga hafsörnar äta mitt kött.

Rudolf von Wildheim.

O, hell dig, min blixtrande klinga!
På valplatsen skola vi svinga
I ringdans, du, döden och jag!
Så trogen i glädje och smärta,
Jag trycker dig tätt till mitt hjerta,
Min fästmö i envig och slag!

Ej guld gaf mig ödets gudinna,
Ej skönhet — och till älskarinna
O sköldmö, hon gaf mig blott dig!
Men rosorna, som skulle smycka
Din brudkrans, de, liksom min lycka,
Slå ut blott och blomma i krig.

Du glänsande stålbrud, min stjerna
Med blickar, som gnistra, o, tärna!
Sof sött på din riddares arm,
Tills jag dig till fejder får väcka
Och flammande lystnaden släcka,
Som brinner så het i din barm!

En gång skola åskorna ljunga,
Och stormsången vindarne sjunga
I svärmande, svindlande takt.
Då får du ej slumra, ej drömma,
Ej strålande anletet gömma,
O svärd, på vår hämnande jagt.

Ack, hör huru stridshornen ljuda!
Det är, som de skulle oss bjuda
Till dans i en riddaresal;
Och tusende echon, så klara,
Den gälla signalen besvara
Med genljud i berg och i dal.

Med mig skall du, sida vid sida,
Så djerf öfver slagfälten rida;
Och sjudande menniskoblod
Du, tjusande, blåögda flicka,
Ur splittrade skallar skall dricka
Och släcka ditt lågande mod!

Se, fläckar af hjertblod, så röda
Som purpur, i solskenet glöda
Som eld på den glimmande skrud!
O, framåt, tills krafterna svika!
Jag kan icke — vill icke vika:
Nej, framåt, du segrande brud!

Låt framåt, ack, framåt det ila!
Min rolösa själ ingen hvila
Och rast eller frid nå'nsin tål.
Jag följer min hviftande fana —
Och vägen skall svärdet mig bana,
Till dess att jag hinner mitt mål!

Och följen mig, jägare käcka!
Låt hingstarne framåt få sträcka
I fyrsprång! — Som örnar slå ned
På rofvet, vi skola oss kasta
På fiendens fyrkanter fasta —
Och spränga hans sexdubbla led!

Som stjernor, dem siarne prisa,
Min hjelm eller sabel skall visa
Er vägen på bragdernas stråt;
Och fastän vårt antal är ringa,
Jag segrens gudinna skall tvinga
Som skuggan att följa oss åt.

Och segra vi icke, vi alla
Dock stolt liksom ekarne falla,
Som brytas af stormar utaf;
Och, stålsmidda jägareskara,
Vårt minne skall häfden bevara,
Och mullen en grönskande graf.

Och lagrar vi döende skära; —
Ej mindre är derför ens ära,
Att striden man stupande vann. —
Af irrbloss var evigt den flamma
Den skönaste, som i detsamma
Den brände som klarast försvann.

I dofva ackorder kring hela
Vår synkrets kanonerna spela,
Och stängda vi äro här; — men
Der hetaste blodregnen dugga,
Som hjeltar vi skola oss hugga
En stråkväg ur kulan igen;

Fast kejsarns kolonner än röra
Sig herrligt, som skulle de göra
Mot döden parademarcher blott,
Och än stå som klippor så stilla
Emot våra anlopp — och spilla
Ett lif i hvartendaste skott;

Och fast våra tinningar glöda,
Och tusen blessyrer förblöda,
Och kindren bli bleka som snö,
Finns ej någon återgång mera —
Vi måste vårt anfall doublera,
Igenom oss slå — eller dö!

Må Jesus hvar niding fördömma,
Som vill undan striden sig gömma,
Som elden och farorna skyr;
Och fader och moder förbanna
Hvar feg, som i choquen vill stanna
Och fången sig ger — eller flyr!

Marche framåt, fast korparne sjunga
Min likpsalm! — Om någon, I unga,
Af eder blir öfver i dag,
Så hem till min fosterbygd helsa:
Att lifvet jag kunde ej frälsa,
Men äran, den räddade jag!

I himlen jag skall eder vara
Till mötes i afton — och svara
För alla; till Allfaders thron
Jag hela min linie skall föra
Till mönstring och redo der göra
För mig och min bleka sqvadron.

Jag börjar re'n dödsmarter känna:
De qvälja och slita och bränna
Och sarga min kropp och min själ. —
De tappraste kunna bli slagna,
Men endast de fega bli tagna. —
Kamrater, soldater, — farväl!

Hej! — Sasa!

Jag vill rida ut i natt!
Betsla hingsten, Leporello!
Sval är luften, och Othello
Smidig som en tigerkatt.

Putsa allt hvad tyget tål,
Spara inte dina händer!
Borsta, till hans glatta länder
Glänsa som poleradt stål!

Blank som silfversporren min
Skall den isgrå manen skina,
Och hans svans, den silkesfina,
Glittra som en snölavin.

Stilla, tills jag sitter opp!
Klipp ej så med örat, — basta!
Flux du blodet skall få rasta
I en hvinande galopp.

Som en dandy i en vals
Dansa à la Ostrolenka,
Tills som dagg svettperlor blänka
På din sammetslena hals!

Hejsan, öfver berg och dal
Lustigt! — Fjäderlätta folen
Ilar blixtsnabbt som gondolen
På en venetiansk kanal.

Hala ut, min skymmel! — Ha,
Förr jag himlen vill förlora,
Liksom Bürgers Leonora,
Än min kärlek. Hopp — sasa!

Snart vid filomelans slag
Kysser jag min Marietta,
Tills vi, utaf vällust mätta,
Somna, både hon och jag.

Den hemsjuke.

Hvar trifs jag väl? Så stormens ättlägg sade.
Der böljan strömmar ned för skumhöljd häll,
Men lugnet ännu ingen fristad hade
För vindars tjut i mulen vinterqväll?
Der Rota fritt med evigt lösta vingar
Kringfladdrar töcknig, ljungväxt ödehed,
Och bleklagd sköldmö krigets fackla svingar,
Och döden hväser vred bland glesa led?
Der hafvet vräker sig i hvita vågor,
Fast hjertblod blandadt är med böljans skum,
Och skeppet seglar stolt bland eld och lågor
Och strider om sin valplats tum för tum?
Der lärkan upp till vårlig sky sig svingar
Från tufvorna i grönklädd blomstermark,
Och skaldens ton som silfverklockans klingar
Ibland orangerne i lummig park,
Der vid hans fot den klara bäcken ilar
Och stänker perlor högt på harpans rund,
Der i hvar rosenknopp en Astrild hvilar,
Ömt smekt af vestans lena silkeshand?
Der sylfer dansa, fauner spela cithra,
Och tiden är en evig sommardag,

Der svanor sjunga, gyllne fiskar glittra,
Och nymfer bo i hvarje vattendrag?
Der uti gröna dalar popplar susa,
Och eremiten grubbla får i ro,
Der vaktlar slå, och näktergalar tjusa,
Och små colibri ostördt bygga bo?
Der Amors tempel på hvar kulle glimma
Klart under himmel, evigt azurblå,
Och natten endast är en luftig dimma.
Ett genomskinligt skir med stjernor på;
På bergets sluttning svälla mogna drufvor,
Fast alpsnön skimrar blank på skyhög topp,
I myrtenskogen kyssas turturdufvor,
Och cactusstånd som ogräs växa opp;
Fullmånan mellan glesa cedrar skiner
På grekens grafvård, midnattsstunden sval,
Der, vaktad af cypresser och jasminer,
Står högens rund i yppig Tempedal;
Der endast Zefyr med sin vinge hviftar
Bort tåren ifrån anemonens kind,
Och rosen blygt i skära färger skiftar
Vid smekningen af kärlig morgonvind;
Från marmorhällarna i ljusa vågor
Kaskaden sköljer öfver klassiskt grus;
Der svalkar solen sina etherlågor
Och lyss på lundens och på flodens sus? —
Jag dväljs ej der. O, friden blott uppväcker
De svarta andar, som i själen bo:
Den ur sitt ide oförsynt förskräcker
Björnyngeln, som re'n låg i vinterro

Och sof så tungt på trasiga reliken
Af känslan, Cecrops lik i grift af sten,
Fast minnet tjöt som ulfven ibland liken,
Och qvalet skar igenom märg och ben.
Der norrskensflamman klar och präktig lyser
Och purpurfärgar fjällets hvita snö,
Der vattnet till kristall i källan fryser,
Och springarn trafvar friskt på stålblank sjö,
Der söderns palmer ej i luften trifvas,
Men plantan multnar bort i kylig jord,
Der växtligheten knappt af solen lifvas,
O, der jag trifs, i hög och kraftfull nord.
Der strida floden mellan klyftor svallar,
Och vakan sjunger vinternatten lång,
På fjällets spetsar prunka gröna tallar,
Och trasten stämmer opp en enslig sång —
O, för mig dit! På stormens vinge buren,
Jag flyga skall till nordpolns kalla nejd,
Och der jag skåda vill hur isnaturen
Med men'skan är uti en evig fejd.

Sjelfmördaren.

På kinden som ett eldregn bränner tåren,
Bekymret frätande som grafrost är:
Styggt som Gehennas hålor ryka såren,
Som qvalet likt en knif i hjertat skär.

Mig luften qväfver som en svafvelimma;
Mig vattnet smakar såsom glödgadt blod,
Och i hvar åder lidelserna stimma,
Som de fördömda i en syndaflod.

På lifvet är jag »ledsnare», än slafven
Är på sin kedja och sin bleka nöd;
Jag slänger bort det glad, som pilgrimsstafven
Den trötte, som en mätt en beta bröd.

Väl fryser kroppen kanske under kullen;
Dess bädd blir kall djupt ned i fuktig jord,
Och likmask krälar omkring den i mullen,
Som hungrigt pack trängs vid en furstes bord.

Men fred jag får för sorgen; för min smärta
Den nakna kistan är för smal och trång,
Och lugnt jag sofver, tills mitt brustna hjerta
Blir läkt — och Gud mig väcker sjelf en gång.

Råd af en lefnadsmått.

Njut gerna, — men lagom; ty ledsnadens dagar
De komma så mulna, med regnslask och dimma.
Du skall en gång klaga: det ej mig behagar
Se tärnorna mysa och bålarna imma!
Du skall ej förnöjas,
När bägrarna höjas,
Och gossarna klinga,
Och flickorna svinga
I ring!

När njutningspokalen du vällustigt tömmer,
Förgät icke då, att i botten den gömmer
En ödla, som, listigt gömd undan din syn,
Dock skrämmer hvarendaste ros ifrån hyn.

Och oskuldens lilja, som icke mer blommar,
Hon ligger förvissnad i fåran på kinden,
Förtärd af passionernas brännheta sommar,
Likt snöhvita blomman i kronan på linden.

Träd in i den svala och tjusande grotta,
Der fröjdernas kalkar stå yppigt och dofta!
Drick drufvornas safter, men drick dem med måtta;
Kyss glödande läppar, men icke för ofta!

Brage.

Högt ibland fjällen, der storsjön med dimmor
Höljer sitt mulnade, skumkrönta hufvud,
Satt Brage, den gamle, med harpan i hand.
Snömassan höljde på syltoppen spetsen,
Mossan låg grånad kring roten af björken,
Som reste sig dvärglik på isbelagd strand.
Opp öfver klippan flög kungsörnen modig,
Klyfvande luften med senstarka vingar,
Som drakskeppet klyfver en fräsande våg.
Nordost det blåste, det hven så i rymden;
Ungtallen bugade grönskande toppen
För stormgudens vilda, allshärjande tåg.
Flammande norrskenet brann öfver skogen,
Rimfrosten glänste på hvitklädda marken
Likt glindrande smycken på svepningens skrud.
Vargarna tego och björnarna slumrat,
Jorden sof stilla — och snösparfvens qvitter
Ej störde dess dvala med klagande ljud.
Endast på afstånd susade forsen;
Från stalpet den vräkte sin immande bölja,
Som rakt genom klippor sin väg gick framåt.
Vintern ej fängslar dess brusande krafter;

Hjelten ej stakar, men bryter ut banan
Och går ej som bäcken en slingrande stråt.
Brage upplyfte sitt götiska hufvud,
Sitt höga, sitt stolta och ärliga anlet,
Med skönhetens prägel i urgamla drag
(Icke den skönhet, som verlden mest älskar:
Det trånande ögat och bleknade kinden
Och oskuldens ljufva, men veka behag).
Det djupa, det kraftiga, fornnordiskt ädla
Var uttryckt på pannan, som molnfri sig hvälfde,
Som himmeln sig hvälfver den stormfria natt.
Ur mörkblåa ögat, så klart som en spegel,
Lyste den djerfva, den mägtiga flamma,
Som Allfader sjelf uti låga har satt.
Kinden af lidelsen ej bar en fåra,
Fast ingen enda af ungdomens rosor
Mer stod i blomma på nitti års snö;
Skägget betäckte det hårväxta bröstet,
Svanhvita lockar kring skullrorna flöto,
Som skummet sig krusar på stormdrifven sjö.
Han satt der så hög, den uråldrige barden,
En lefvande saga från Vidfadmes tider,
Stödd mot en bautasten, grånad som han.
Med forskande blickar han såg utåt rymden,
Än ned i storsjön, i djupet af vågen,
Än uppå fästet, der nordstjernan brann;
Sakta han rörde vid gullharpans strängar
Ljuft till en sång om den fjällkrönta norden,
Dess grönskande lundar och böljornas svall.
Sedan med kraft han i strängarna griper,

Sjunger om Vala, om Odens bedrifter,
Om Auka Thors välde och asarnas fall.
Då tystnade stormen, och nordan sig sänkte
Lyssnande ned i en klyfta på fjället,
Och fullmånan spred omkring nejden sitt ljus;
Det glänste så mildt öfver vattnet och skogen
Och skimrade blankt på de islupna fälten,
När kronorna tändes i Allfaders hus.
Det strålade herrligt ur Vallhallas salar;
Och Oden såg ned med sitt blixtrande öga
Så vänligt på skalden, som sjöng till hans lof;
På gullmolnet sände han Iduna neder,
Ungdomens högväxta, sköna gudinna,
Att hemta opp barden till asarnas hof.

Saknaden.

Bland lågande skyar månan går opp;
Dess dystra, blekröda sken
Glänser vemodigt. På isbergets topp
Kastar det spökskuggor re'n.

Länge jag irrat på berg och i dal,
Att eld på kinderna brann,
Se'n solen tändes i blånande sal,
Tills den bland molnen försvann.

Dock Hilda ännu ej funnit jag har!
Hvar är den hulda i qväll?
Ej i den gulnade löfsaln hon var,
Ej på de mosslupna fjäll!

Lyssnar hon kanske på tonernas ljud
På berget midsommarsgrönt,
Der dufvan kuttrar för trånande brud
Och blir med kyssar belönt?

Så ljuft, ack, som när en älskares dröm
Om lycklig kärlek flyr hän,
Slumrar hon kanske vid böljande ström,
Skuggad af lummiga trän?

Der satt jag hos henne också en dag!
Vestan i lockarna drog,
Och hjertat, det slog fler tusende slag,
Än vakteln slår uti skog.

Ack, när från den hulda kyssar jag stal,
Var hennes motstånd så matt,
Som rosens mot Zefyr i någon dal
En vårlig, tjusande natt.

I hängifna ögat henne jag såg;
Och som ett silke, så fin,
Den mjölkhvita handen frivilligt låg
Darrande, glödhet i min.

Hilda, o Hilda, hvi svärmar jag så?
Ej finner jag dina spår! —
Hu, årsqvälln det är, se'n aftonen då
Min lilja lades på bår.

Till Hildas vålnad.

Jag älskar hvar gryende fara,
Hvart åskmoln, som digert sig höjer
På fästet i stjernljusa qvälln!
Bland dödar mig lyster att vara,
Och blixtrarnas sken mig förnöjer;
Jag dväljs helst bland drifvor på fjäll'n.

Min glädje är lejonen jaga;
Med vekliga nöjen den svaga
Må gerna förnöta sin dag!
När midnattens glindrande stjerna
Sig höjt, drömme han om sin tärna:
Jag drömmer om bragder och slag.

Så ljuft är, när ulfvarna tjuta,
Och flammande norrskenen gjuta
Sin glans öfver blänkande sjön,
Och granen och björken stå klädda
I isdrägt, och björnarna bädda
Sig ned i den nyfällda snön.

Jag hör hur orkanerna ryta
Förtvifladt och fresta att bryta
Grön' tallen med frost i sitt hår.
(Fast lutad mot afgrunden djupa,
Den starke dock utan att stupa
Re'n stått der i hundrade år!)

Ibland blott en nordanvind vakar,
Sin snöiga hjessa han skakar
Och liljor bland klyftorna strör.
Då slår jag en ton på min harpa;
Den sträfva ackorden, den skarpa,
Får svar utaf echo och dör!

Det sällaste lifvet är strida:
Att irra kring rymderna vida
Är endast min lust och min fröjd;
Blott fritt jag på bergen får andas,
Och faror bland lekarna blandas,
Se, då är jag munter och nöjd.

Jag lyssnar till snösparfvens qvitter,
Till vakan vid fjällsjön, som sitter
Och sjunger på klippan allen;
Då allting omkring mig jag glömmer
Och blott om min älskade drömmer,
Fastän hon är död längese'n.

Den slokande tårpilen skuggar
Dess grafvård; hvar morgon det duggar
Från grenarna daggperlor ner.
Jag har en förgät-mig-ej, bruten
Af henne; — i guld är den sluten;
Likt henne, den blommar ej mer!

Hur flög icke locken för vinden?
Hur glödde ej rosen på kinden
Och växte, fast midt uti snön?
Den huldaste var hon bland tärnor:
Ur ögonen, klara som stjernor,
Det glänste en låga så skön.

Fick jag till ditt hjerta mig sluta
Och än efter döden der njuta
Din kärlek, o älskade mö,
Och uti ditt öga min lycka
Fick skåda, — din silkeshand trycka,
Hur gerna jag då ville dö!

Stjernorna.

O glindrande stjernor!
I lysande tärnor
Högt på den molnfria himmelen blå!
Jag hänryckt er hyllar,
Då ute jag sitter,
I ådrorna spritter
Och hjernan förbryllar
Bland blommorna små.
Den grönklädda våren,
Med sippor i håren
Och glittrande perlor på svällande barm,
Hvar natt I belysen
Med blixtrande strålen.
I leende mysen
Och tjusande målen
I purpur hvar charme,
Som rosorna visa,
Och skalderna prisa
Med sväfvande toner uti hvar sång,
Som höjs till naturens
Ära — och skönast
Ljuder, der furens

Prakt är som grönast,
Bland jublande foglarnes bingelibång.
I gungande vågen
Hur ofta I sågen
Med bländande blickar
En anderik qväll!
Hvar ros på terrassen
Var tjust i sin hog,
Och stum uti vassen
Hvar sjöfogel låg,
Så hänryckt och säll.
Foglarne tystnade,
Vindarna lyssnade,
Aspen var still;
Ej talltrasten slog,
Och glädtig och mild
Hvar vårsippa log.
Älfvorna sutto
Rädda och sprutto
Bak näckrosens blad.
Zephyrus hviftade
På rosor, som skiftade
I doftande rad
Färg för dess flägtar,
Då fullmånans sken
Bröts mot en lilja,
Blygsam och ren;
Och humlan drog nektar,
Och biet med stygn gjorde ängklockan men.
Löjorna simmade,

Aborrar stimmade
På blånande sjön,
Tills I förbrunnen,
Till intet försvunnen
För solen, så skön!

Till örnen.

O örn, som bland rullande åskmolnen far
Och skär dem med kraftiga vingar,
Som väldigt på härtåg bland stjernorna drar
Och flyger kring solen i ringar!
Dig egnas min längtan, min brinnande hog.
Ack, vore jag endast din like,
Jag samm liksom du högt på lufthafvets våg
Och landsteg i stormarnas rike!

I H—ie's minnesbok.

Mitt lif är mörkt som natten midt i nedan:
Min glädjes stjernor slocknat längesedan,
Min lyckas genius i svepning står
Och stirrar stelt med ögongropar tomma;
Jag äger ej en enda minnesblomma,
Ej ens ett blad från mina solskensår.
Dock ber jag ödet att, när sina lotter
Det skiftar, du må bli dess älsklingsdotter,
Från tårar skild och från bekymmer fri!
Och fast likt bäcken, som i dalen rinner,
Min bön är tyst, den ändå himlen hinner,
Om ej för min, för din skull, H—ie!

Med H—ie's klocka.

Hon är så ren: ej molnens gråa hvimmel
Hennes glatta yta nå'nsin nå;
Se, hon är som Isola bellas himmel
Så fläcklös, bländande och azurblå.

Om också ej den glittrande kupolen,
Som sig hvälfver genomskinligt klar,
Just lyses opp af månen eller solen,
Den har två stjernor i ditt ögonpar.

O, dröm om mig i nattens tysta timma,
O, dröm om mig, när fästets lampor glimma
Som griftbloss på en lifdömds sista stig!
Med jernbokstäfver tecknades mitt öde.
Jag fyller snart mitt nummer bland de döde;
Och så mitt minne dör väl ut med mig?
Hu, vill du då min vålnad till dig locka,
Så rör ett par, tre gånger vid din klocka;
Men var ej rädd, min ängel, när du ringer:
H—a, den ormen inte stinger!

Til Emili.

På den kalla Mälarstranden,
Som en ros i paradis,
Har en blomma i nordlanden
Spirat opp bland frost och is.

Växt är blomman som sylfiden;
Hennes ögon djupa, blå
Som två böljor sommartiden,
Med ett solskensglitter på.

Pannan är som alplavinen
Bländande och klar och skär,
Handen mjällhvit som jasminen,
Kinderna som mjölk och bär.

Barmen är som på nyåret
Tvenne snödropp, hvit som ett
Tvillingpar af svanor, håret
Som det mörka nedanet.

Blommans pulsar likna ärlor,
Blicken källornas kristall;
Hennes tandrad är af perlor
I infattning af korall.

Smärt som en af österns cedrar,
Lätt som zebran under språng,
Går hon spänstigt som på fjedrar,
Smidig, luftig, rak och lång.

Hon är ljuf och skön som våren,
Liflig som en vestanvind,
Oskuldsfull och ren som tåren
På den första sippans kind.

Halsen är som liljans stängel,
Skullran glatt som elfenben;
Hon har allting af en ängel,
Utom vingarna allen.

Finge jag ur purpurmunnen,
Högröd som en rosenknopp,
Oden lik vid Urdarbrunnen,
Evigt suga nektar opp!

Ej af botaniken gifvet
Blomman blef ett namn; men i
B—os hjertas flora skrifvet
Står med eldstil: Emili.

Farväl.

Farväl, Amanda! När fullmånen blänker
I vinternatten, ödslig, lång och kall,
Och allt sitt silfver på din kudde stänker
Och lyser matt på dina lockars svall;
När vindarne som de fördömde hvissla,
Och kyrkogårdens tunga portar gnissla,
Och jorden ligger stel i svepningsskrud;
Tänk då på mig, som aldrig dig förgäter,
Som dagens stunder blott med suckar mäter!
Din kärlek var min himmel, du min Gud.

Förtviflan slagit upp sin hemska boning
Som en demon i mitt förtärda bröst.
Jag brottslig är, men ber ej om försoning:
Ej ångern ger mitt sjuka hjerta tröst.
Det feberheta hatets eld mig bränner,
Föraktets kyla i mitt blod jag känner:
Det är en strid emellan is och glöd.
Jag lastens nektar tömt till sista droppen;
Min själ är giftig liksom bolmörtsknoppen,
Förstörelse jag känner blott och död.

Min sällhet flytt, mitt lif ett benhus blifvit,
Der marterns ormar kräla om i ro,
Ett öde tempel, som Gud öfvergifvit,
Men i hvars krypta afgrundsandar bo.
Ack, bittra tårar på dess murar rinna,
Och plågans offer på dess altar brinna,
Och qvalets gamar flaxa i dess hvalf.
Mitt hjerta fylldes, tills det brast af pina;
Sjelf hoppet sprängdes som en antänd mina,
Och minnets ängel som en biltog skalf.

Ack, minne, minne, o min kärleks minne!
Den enda blomma jag i tiden bröt,
Min tankes svalka, balsam för mitt sinne,
En äkta perla i en likmasks sköt,
En solens stråle i den mörka sorgen
Och för Amandas trohet hennes borgen!
Du stärkt det mod som jag förlorat nyss.
Ditt minne, qvinna, lidelserna kufvat,
Din tjusning lastens mellantid förljufvat;
Min sista njutning var din sista kyss.

Behåll mitt hjerta, om du kan; om inte,
Mig sky, mig hata, om du vill, förglöm,
Tills qväfd hvar bild, som dig om mig påminte,
Flytt från din bädd som en osalig dröm.
Hvad gör mig nu väl hela verldens lycka,
När jag min kind ej mer mot din får trycka,

Ej svalka pannan mot din hvita barm?
För mig en dödssång sjunger näktergalen,
Till drägg förvandlas vinet i pokalen;
På smärtor rik, jag är på fröjder arm.

Jag ströfvar hemsk omkring Hesperiens länder
Likt pesten i en munter karneval;
Jag dômer grusas ser på Tiberns stränder
Och myrtnar vissna uti Arnos dal,
Ser djupgrön våg kring vattenslotten svälla
I minnets stad, »Venezia la bella»,
Hör troubadourn i gondolierens drägt
Vid åran sjunga på Canale grande;
Jag känner susningen af Byrons ande
I stormens vingslag och i vindens flägt.

Jag går till Hellas, till Athen och Thebe;
Men äfven dit, till gudars fosterjord,
Erinnyen följer mig, förklädd till Hebe,
Med gift och dolk i hånungssöta ord.
O, säg mig, hvar kan själen hvit jag skölja?
I glömskans flod, i Lethes kalla bölja?
Nej, tröstens genius från min sida flyr,
Och sorgens vaka i mitt bröst hörs klaga:
Jag kan ej minnet derutur förjaga,
Ej dränka det i vilda äfventyr.

Ty den förspillde får ej mera hoppas:
Förgäfves han en nåd af Gud begär.

Den ros, som vissnat en gång, mer ej knoppas;
Dess hjertblod masken småningom förtär.
Hans varma känsla isas och förfryser,
När ej den sol, som henne värmt, mer lyser.
Min tankes vålnad, själens tomma hamn!
För dig ej himlen ler, ej våren grönskar.
Förintelse jag ber blott om och önskar.
Låt mig försjunka, död, uti din famn!

ANMÄRKNINGAR.

S. 1. *Till Hans Kongl. Höghet Kronprinsen* är tillegningsdikt i *Vallmoknoppar*.

S. 7. *Betraktelser vid ett kasernfönster*. Utgör förra stycket i *Silhouetter*. I flera af de särskilda skildringarna åsyftas då lefvande personligheter, hvilka dock grannlagenheten ej tillåter att här ange. (Utg. anm.)

S. 22. *Och bästa beviset är nöden*. I England t. ex., der industrien nått högsta punkten af fulländning, har äfven eländet utvecklat hela sin styggelse. Att jemnförelsen emellan Sverige och England här är ironisk, inses utan svårighet. (Förf. anm.)

S. 44. *Mitt fosterland*. Ur *Vallmokn*.

S. 46. *Våren*. Först tryckt i tidningen *Freja* 1841 n. 32 under pseudonymen Beppo, sedan i *Vallmokn*.

S. 51. *Natten i Bleking*. Ur *Vallmokn*.

S. 53. *Vid Vettern*. Först tryckt med titel: *Aftonfantasi vid stranden af Vettern* under pseudonymen Manfred i tidningen *Göthen* 1839 n. 109, sedan i *Vallmokn*.

S. 56. *Venedig*. I *Vallmokn*. endast kallad *Fantasi*.

S. 63. *För Elfsborgs regementes lifkompani*. Ur *Vallmokn*.

S. 66. *Sång för Elfsborgs regementes jägare*. Först tryckt i tidningen *Göthen* 1839 n. 104 (Manfred), sedan i *Snösippan, poetisk vinterkalender för 1841* (Lund 1840) och sist i *Vallmokn*.

S. 69. *Hussaren Riego*. Utgör andra stycket i *Silhouetter*.

S. 93. *Tonnerre*. Ur *Vallmokn*.

S. 95. "*Stackarna vid Wosnesensk*". Anakronismen torde förbises. (Förf. anm.)

S. 117. *Dæmonerne*. Först tryckt i *Aftonbladet* 1843 n. 28 (Beppo), sedan i *Vallmokn*. I *Napoleon, framställd efter de bästa uppgifter af — r*, svensk öfversättning, förekommer i 2 delen, pag. 268: "Dæmonernes regemente försökte det yttersta" — och i den dervid bifogade noten: "Napoleon hade förenat alla Italiens odugligar, de oförbätterliga sönerna af goda familjer, missdådare från förnäma verlden till ett regemente under en öfverste Eugéns befäl, hvilket man kunde anse för en massa af dæmoner. I storm och fäktning kommenderade öfversten detsamma mestadels skrattande, endast med de orden: "Avanti, avanti, signori ladroni, cavalieri ladri!" ty desse, som nästan alla för sin vilda tapperhet voro prydda med ordnar, hade till och med bestulit Gud sjelf. Än utdrucko de det för lazaretterne bestämda vinet, än begingo de andra oordningar, ja, en gång plundrade de till och med liquidationskommissariens kassa; men å andra sidan visade de också

ett ädelmod utan like. Döende anförtrodde en engelsk kapten en sådan, som gifvit honom dödshugget, hustru och barn, hvilka befunno sig i närmaste by — och han skyndade strax dit samt delade ett helt år sin sold med dem. På återtåget ur Ryssland åtog sig en annan sin kamrat, som blifvit träffad af en kula i bröstet, liksom en moder sitt barn, och förde honom på sin häst vidare, ända till dess han sjelf blef nedstött. Kortligen: det 6:te regementet af italienska arméen utgjorde den förskräckligaste blandning af dygder, laster och brott." (Förf. anm.)

S. 134. *Grenadieren.* Ur *Vallmokn.*

S. 145. *Tambourmajoren.* Först tryckt i *Hertha för 1842* (Lund 1842) (Beppo), sedan i *Vallmokn.*

S. 149. *Ney.* Ur *Vallmokn.*

S. 156. *vid Borodinos strand.* Floden, vid hvilken striden föregick, benämnes vanligen Kaluga eller Kolotscha, och namnet Borodino tillhör egentligen den dervid liggande byn. (Förf. anm.)

S. 161. *Finnen.* Ur *Vallmokn.*

S. 163. *Veteranen.* Ur *Freja* 1841 n. 33 (Beppo).

S. 169. *Hussaren.* Först tryckt i *Freja* 1841 n. 10 (sign. G. S—i), sedan i *Vallmokn.*

S. 172. *Kornetten.* Först tryckt i *Freja* 1841 n. 30 (Beppo), sedan i *Vallmokn.*

S. 180. *Invaliden.* Först tryckt i *Freja* 1840 n. 101 (G. S—i), sedan i *Vallmokn.*

S. 184. *Örlogsmannen.* Först tryckt i *Freja* 1841 n. 58 (Beppo), sedan i *Vallmokn.*

S. 189. *Matrosen.* Ur *Vallmokn.*

S. 191. *Sjömansenkan.* Först tryckt i *Freja* 1841 n. 7 (G. S—i), sedan i *Vallmokn.*

S. 195. *Bravon.* Ur *Vallmokn.*

S. 199. *Piraten.* Först tryckt i *Aftonbladet* 1844 n. 270 (Beppo), sedan i *Vallmokn.*

S. 216. *De svarta jägarne.* Ur kalendern *Nordstjernan* 1818.

S. 225. *Korsarens afsked.* Ur *Vallmokn.*

S. 227. *Levern.* Först tryckt i *Freja* 1841 n. 70 (Beppo), sedan i *Vallmokn.*

S. 238. *Aristokraten 1838.* Ur *Freja* 1841 n. 5 (G. S—i).

S. 243. *Kupan.* Ur *Aftonbladet* 1841 n. 277 (anonym). Satir mot tidningen *Svenska Biet.* (Utg. anm.)

S. 249. *En tidsbild.* Ur *Götheborgs handels- och sjöfarts-tidning* 1846 n. 192 (Beppo).

S. 255. *Hjelten.* Ur *Freja* 1842 n. 3 (Beppo).

S. 256. *Kungshatt för Slottet.* En viss löjtnant, som under sin gradpassering marcherade i spetsen för en aflösning, tog vägen åt

Riddarholmen i stället för in i Slottet, dit aflösningen egentligen var ämnad, och dit manskapet oaktadt sin befälhafvares högersväng ganska riktigt marcherade. Officeren fick dädanefter tillnamnet: ”Kungshatt”. (Förf. anm.)

S. 260. *framtidens män.* Det händer som oftast, att Riddarhusets koryféer, hvilka, huru skenbart liberala de än må synas, likväl ej fullkomligt äro i stånd att aftvå den aristokratiska surdeg, som vidlåder dem, börja sin politiska kurs på oppositionens bänkar endast i ändamål att under folkgunstens egid desto lättare kunna främja befordrandet af egna och måhända också styrelsens fördelar samt på samma gång hölja den småningom skeende öfvergången på systemets sida. Grefve Horns och konsorters beteenden äro öfverflödiga vedermälen på sådana händelser, och mången stentorsstämma, som nu röstar för förhöjda anslag, har kanske förut ”med akademisk vältalighet gjutit tårar” och tolkat sina känslor för folkets och frihetens heliga sak; men: exempla sunt odiosa. (Förf. anm.)

S. 261. *Svanesången.* Ur *Freja* 1841 n. 42 (Dulcamara).

S. 275. *Supplikanterna.* Ur *Aftonbladet* 1841 n. 229 (Quodlibet).

S. 280. *Conciliet.* Ur *Aftonbladet* 1841 n. 268 (Qvispiam). Stycket åtföljes der af en så lydande not: ”Nedanstående poem insändes till Aftonbladet redan för några veckor sedan; men red. ansåg det då under pågående tryckfrihetsmålet, till undvikande af misstydning, icke böra meddelas. Detta hinder har nu bortfallit, sedan saken är afgjord. Red. anser dock nödigt göra det förbehåll att innehållet bör betraktas helt och hållet såsom en skämtsam fiktion, hvilket är så mycket mera skäligt, som man sedermera hört från ett och annat håll, att herr ärkebiskopen desavuerat att åtalet mot skriften, på hvilken här är alluderadt, blifvit motiveradt af honom, och något concilium i sjelfva verket icke blifvit hållet. Det hela bör således betraktas endast såsom en liten satir på det hierarkiska nit, som i allmänhet här och der uppenbarat sig under tryckfrihetsåtalet.”

S. 290. *Conrad.* Ur *Vallmokn.* Likaså de båda följande styckena.

S. 308. *Rudolf von Wildheim.* Först tryckt med titeln *Svärdsång* i *Vallmokn.*, sedan omarbetad och med den förstnämnda titeln i kalendern *Nordstjernan* 1848.

S. 313. *Hej! — Sasa!* Ur *Vallmokn.* Likaså alla de följande styckena ända till

S. 338. *Farväl.* Ur *Götheborgs handels- och sjöfarts-tidning* 1846 n. 234 och aftryckt i *Vestgöta-Correspondenten* 1854 f. d. 11 Sept. (Beppo).

Rättelser.

sid.	173	rad. 2	nedifr.	står:	Dock är vexlingen öden	läs:	Dock är vexlingen i öden
”	179	” 6	uppifr.	”	När hon på tårtan fått smak	”	När hon fått på tårtan smak
”	243	” 9	”	”	hämna	”	hämma
”	247	” 10	”	”	konkursrätten	”	kämnersrätten
”	256	” 7	nedifr.	”	Stort misstag som hvar och ser	”	Stort misstag som hvar och en ser